

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΒ'

ΤΕΥΧ. Α'

ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1995

ΑΡΙΘ. 4

ΑΚΡΟΒΟΛΙΣΜΟΙ ΚΡΟΥΣΕΩΣ;

(Κριτική αξιολόγησης αντιεκκλησιαστικής συνεντεύξεως)*

3. Η Έκκλησία «καταδυναστεύει» ή απελευθερώνει;

Ο συνταγματολόγος Καθηγητής και Εύρωβουλευτής κ. Δημήτρης Τσάτσος διεκήρυξεν, ότι «η Έκκλησία πρέπει να παύσει να καταδυναστεύει την κοινωνική, πολιτική και εκπαιδευτική ζωή. Ο τρόπος που λειτουργεί η Ελληνική Εκκλησία είναι δυναστικός».

Η διακήρυξις αυτή είναι τόσο γενικευμένη, ώστε προτού να εξειδικεύσωμε την αξιολόγησί

σθητικώς και εξυμνούσαν, όπως έκαμεν ο Κλεάνθης στον γνωστό ύμνο του.

Η πλήρης ικανοποίησις της θρησκευτικής νοσταλγίας και αναζητήσεώς τους έπετεύχθη με την «μέθεξι» και συμμετοχή των Έλλήνων στην ζωή του Χριστού, ή όποία συνεχίζεται στην άποτελούσα τὸ σῶμα Του Έκκλησία. Μέσα στην Έκκλησία οί Έλληνες ζωογόνησαν την προσωπικότητά τους με την ζωοποιὸ ἐνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος, την σμίλευσαν με τὴ σμίλη τῆς θείας Χάριτος και ἀναμόρφωσαν τὴν ρυπωθείσα εἰκόνα τῆς ψυχῆς τους στο ἀρχαίον πρωτόκτιστο κάλλος, πού ὁ Δημιουργὸς χάρισε στον ἄνθρωπο, πού πλάσθηκε «κατ' εἰκόνα» και «καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ.

Οί ὀλίγες τυχόν μεταγενέστερες ἐξαιρέσεις δὲν αἰρουν τὸν κανόνα, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἐνταξις τῶν Ἑλλήνων στην Έκκλησία ἐγινε ὄχι με δυναστική βία, ἀλλὰ με ἐλεύθερη ἀπόφασί τους, πού ἐλαμβάνετο παρὰ τοὺς διωγμούς, τοὺς ὁποῖους ὑφίστατο ἡ Έκκλησία. Χαρακτηριστικῶς ἔλεγεν Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Τί οὐκ ἐμυχανήσαντο κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης; Στρατόπεδα παρεσκευάζετο, ὅπλα ἐκινεῖτο, βασιλεῖς καθωπλίζοντο, δῆμοι διηγείροντο, πόλεις διανίσταντο, δικασταὶ παρωξύνοντο, ἅπαν τιμωρίας εἶδος ἐπενοεῖτο· πῦρ και σίδηρος και θηρίων ὀδόντες και κρημνοί, και καταποντισμοί, και βάραθρον, και ξύλον, και σταυρός, και κάμινος και πάντα ὅσα ὄφθη πώποτε βασανιστήρια εἰς μέσον ἐφέροντο... Πόσοι τύραννοι ἠθέλησαν περιγενέσθαι (= νὰ ὑπεριοχύσουν) τῆς Έκκλησίας; Πόσα τήγανα, πόσα κάμινοι; Θηρίων ὀδόντες, ξίφη ἠκονημένα; Και οὐ περιεγένοντο. Ποῦ οἱ πολεμήσαντες; Σεσίγηται και λήθη παραδέδονται. Ποῦ δὲ ἡ Έκκλησία; Ὑπὲρ τὸν ἥλιον λάμπει»¹.

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν και τῶν Τεχνῶν»

μας στὰ ἐπὶ μέρους στοιχεῖα τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς, ἐπιβάλλεται νὰ ἀρχίσωμε με μίαν γενική ἀντίκρουσί τῆς, ἡ ὁποία γίνεται αὐτομάτως, ἐὰν ὑπενθυμίσωμε τίς ὑπηρεσίες, τίς ὁποῖες ἡ Έκκλησία ἔχει προσφέρει και ἐξακολουθεῖ νὰ προσφέρῃ στοὺς Ἕλληνες.

α) Οἱ Ἕλληνες, πού παρουσιάζονται «κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονέστεροι» (Πράξ. ιζ' 22), με τὴν ἐμφυτη και πατροπαράδοτη εὐσέβειά τους, ἀφ' ἑνὸς ἐπέθεταν τὴν θρησκευτική σφραγίδα πάνω στὰ σπουδαιότερα δημιουργήματα τοῦ πολιτισμοῦ των και ἀφ' ἑτέρου ἐστρέφοντο πάντοτε ἐν νοσταλγία πρὸς τὸν Ἐνα «ἄγνωστον Θεόν», ὃν Ὅποῖο εἶτε ἀναζητοῦσαν «εἰ ἄρά γε ψηλαφητὴν αὐτὸν και εὐροιεν» (Πράξ. ιζ' 27), κατὰ τὴν ἐναργή ἐκφρασί τῆς δημηγορίας τοῦ Ἀπ. κλύου στον Ἄρειο Πάγο, εἶτε ἐπλησίαζαν διαι-

1. Migne Έ. Π. 51, 78' 52, 429. Βλ. περισσότερα στὶς σσ. 76-120 τοῦ ἔργου: Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, Ἀπολογητικά τῶν Πατέρων τῶν πέντε πρώτων αἰῶνων, ἐν Ἀθήναις 1948.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 115 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

Ἡ Ἐκκλησία λοιπὸν κατέκτησε ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὶς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων ὄχι καταδυναστεύουσα, ἀλλὰ καταδυναστευομένη. Ὁ ἀνταποκρινόμενος στὶς βαθύτερες ὑπαρξιακὲς νοσταλγίες καὶ προσδοκίες τῶν Ἑλλήνων πειστικὸς τῆς λόγος, ὡς ἐτόνιζε Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, «ἐχύθη ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην πείθων Ἑλλήνων τε ὁμοῦ καὶ βαρβάρων κατὰ ἔθνος καὶ κόμην καὶ πόλιν πᾶσαν, οἴκους ὅλους καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον τῶν ἐπακηκοότων, καὶ αὐτῶν γε τῶν φιλοσόφων οὐκ ὀλίγους ἤδη ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν μεθιστάς»².

β) Ἀλλὰ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Οἱ Ἕλληνες, ποὺ προσήλθαν οἰκειοθελῶς στὴν Ἐκκλησία μήπως ξεγελάσθηκαν καὶ μπλέχτηκαν τυχὸν στὰ «γρανάζια» καταπιεστικῶν καὶ καταδυναστευτικῶν πνευματικῶν μηχανισμῶν, ἀναλόγων πρὸς τὸ καθεστῶς τῆς πνευματικῆς σκλαβιάς ἐκεῖνων, ποὺ παρασύρονται σήμερα ἀπὸ τὴν πλημμυρίδα τῶν ἐξευτελιστικῶν γιὰ τὴν ἀνθρωπίνη προσωπικότητα παραθηρησκευτικῶν αἰρέσεων; Ἀναμφιβόλως, ὄχι!

Οἱ Ἕλληνες, ποὺ ἔγιναν μέλη τῆς Ἐκκλησίας, «ἐξεκότησαν τῆς ἀγριελαίου» καὶ «ἐνεκεντρίσθησαν εἰς καλλιέλαιον» (Ρωμ. ια', 24), ἐξήλθαν ἀπὸ τὴν κολυμβήθρα τοῦ ἱεροῦ βαπτισματος μετὰ τὴ φωτεινὴ στολὴ τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἔγιναν, ὅπως ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι, «λαὸς Θεοῦ», «γένος ἐκλεκτόν, βασιλεῖον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν» (Α' Πέτρο. β' 9-10). Ἡ Ἐκκλησία δὲν ὠδήγησε τοὺς «ἀπελευθέρους Κυρίου» (Α' Κορ. ζ' 22) Ἕλληνες σὲ μία νοσηρὴ «ἀλλοτρίωσι», «ἀποπροσωποποίησι» καὶ ἀπόσχισι ἐκ τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτισμικῆς πραγματικότητος. Ἀντιθέτως, ἀνεμόχλευσε τὰ ἔσχατα ὄντικα βάθη τους, ἐξεκόλαψε τὸν ἐσώτατο πυρῆνα τῆς ὑπάρξεώς τους, προεκάλεσε τὴν ἀναζωπύρησι ὅλων τῶν ἐμφύτων «ἀρχετύπων» τῆς ψυχῆς τους καὶ τὴν ἀνάφλεξι τῶν μυχιῶν ἰδανικῶν αἰτημάτων τους καὶ συνήνωσε ὅλες τὶς ἐπὶ μέρους προσπάθειές τους ὄχι σὲ ἄψυχο ἄθροισμα, ἀλλὰ σὲ δυναμικὴ ἱεραρχικὴ τάξι καὶ ἀδιάσπαστη ὀργανικὴ ὁλότητα, ἢ ὅποια διέπεται καὶ ἐμπυχώνεται ἀπὸ μία θεμελιώδη καὶ ἐνοποῖδ ἄρχη καὶ κατεύθυνσι.

Οἱ Ἕλληνες, —ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρω-

ποι—, γίνονται ἢ ἠμποροῦν νὰ γίνουν μέσα στὴν Ἐκκλησία «καινοὶ ἄνθρωποι», ἀδαμάντινοι χαρακτήρες. Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ πλῆθος τῶν διατυπώσεων τῆς ἀρχαίας ἑλληνογλώσσου χριστιανικῆς φιλολογίας, μετὰ τὶς ὁποῖες ἐκφράζεται ἡ «καινὴ κτίσις», ποὺ δημιουργεῖται μέσα στὴν Ἐκκλησία. Οἱ ἐκφράσεις αὐτές, ποὺ χρησιμοποιοῦνται τρόπον τινὰ ὡς «τεχνικοὶ ὅροι» (*termini technici*), εἶναι ἀληθινὰ μαργαριτάρια καὶ διαμάντια μέσα στὴν παγκόσμια σωτηριολογικὴ φιλολογία. Οἱ κυριώτερες ἀπὸ αὐτές, ὅπως τὶς ἔχει συγκεντρώσει ὁ ἐπιφανὴς Γερμανὸς θεολόγος Ἄντολφ φὸν Χάρνακ (Adolf von Harnack), σὲ εἰδικὴ πραγματεία του εἶναι οἱ ἑξῆς: «1) ὡς τὰ παιδία· 2) ἀνακαινίζεσθαι, ἀνανεοῦσθαι, ἀναπλάσσεσθαι, μεταμορφοῦσθαι· 3) ἐκλογή, υἱοθεσία, ἐλευθερία· 4) φίλοι (οἰκεῖοι) τοῦ Θεοῦ (τοῦ Χριστοῦ), ἀδελφοὶ τοῦ Χριστοῦ· 5) κτίζεσθαι, καινὴ κτίσις, παλιγγενεσία, ἀναγεννᾶσθαι, γεννᾶσθαι ἐκ Θεοῦ, υἱοὶ (τέκνα) Θεοῦ· 6) δῶρον τοῦ Πνεύματος, χρίσμα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, πνευματικοί, πνευματοφόροι, χριστοφόροι, θεοφόροι, ἐν Χριστῷ εἶναι· 7) ἐπιστήμη, γνῶσις, ἀλήθεια, φῶς, φωτίζεσθαι, ζωὴ αἰώνιος, ἀθανασία, ζωοποιεῖσθαι, θεοποιεῖσθαι, χριστοποιεῖσθαι, νύμφαι Χριστοῦ· 8) ὁ καινὸς ἄνθρωπος, ὁ ἔσω ἄνθρωπος, ὁ τέλειος ἄνθρωπος»³. Ὡς τονίζεται στὴν «πρὸς Διόγνητον» ἐπιστολὴ (β' ἢ γ' αἰών), «Χριστιανοί... ἐπὶ γῆς διατρέβουσιν, ἀλλ' ἐν οὐρανῷ πολιτεύονται... Ὅπερ ἐστὶν ἐν σώματι ψυχῇ, τοῦτ' εἶσιν ἐν κόσμῳ Χριστιανοί».

γ) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὄχι μόνον δὲν καταδυναστεύει, ἀλλὰ ἀπελευθερώνει, προσφέρει μετὰ τὴν μυστηριακὴ ζωὴ τῆς τὴν ἐλευθερία, γιὰ τὴν ὅποια ὁ μὲν Κύριος εἶπε «Γνώσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰωάν. δ' 32), ὁ δὲ Ἄπ. Παῦλος διεκήρυξεν: «Οὗ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία» (Β' Κορ. γ' 17). Ἡ Ἐκκλησία ὡς θεμέλιον τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς προβάλλει τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Χριστοῦ, «ιδίως τῇ Σταύρωσι καὶ τῇ Ἀνάστασί Του, ποὺ σημαίνουν τὴν ἀπελευθέρωσι ἐκ τῶν δυνάμεων τῆς ἁμαρτίας, τῆς φθορᾶς

2. Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Στρωματεῖς VI, 18, 167: Adolf von Harnack, Die Mission und Ausbreitung des Christentums in den ersten drei Jahrhunderten, Leipzig 1923, σ. 533.

3. Adolf von Harnack, Die Terminologie der Wiedergeburt und verwandter Erlebnisse in der ältesten Kirche (Texte und Untersuchungen, ἐκδ. ἀπὸ τοῦ Gebhardt - Harnack - Schmidt, τόμ. 42, Leipzig und Berlin 1918, σ. 27 ἑξ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἱστορία τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, Ἀθήνα, 1950, σσ. 114-115.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 555
Διεκπ. 173

Ἀθήνησι τῇ 17ῃ Φεβρουαρίου 1995

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2590

Πρὸς
τὸν Εὐλαβέστατον Ἱερὸν Κλῆρον καὶ τὸ Χριστεπώ-
νυμον πλήρωμα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος.

Εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλο-
γημένοι Χριστιανοί, Χάρις εἴη ὑμῖν ἀπὸ Θεοῦ Κυ-
ρίου Παντοκράτορος.

Διὰ τοὺς ἐπιποθοῦντας τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
καὶ τὴν αἰδίου μακαριότητα τῆς οὐρανοῦ πολιτείας
ἀρετὴ ἀπαραίτητος πρὸς καλλιέργειαν καὶ θερα-
πειάν προβάλλεται ἡ τῆς ἐλεημοσύνης καὶ εὐποίας
καὶ τοῦτο διότι δὲν ὑπάρχει οὐδὲν οἰκειότερον τοῦ
Θεοῦ, ἐκ τοῦ ὁποῦ το ἔλεος προέρχεται, εἰ μὴ ἡ
πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀλληλεγγύη καὶ συναντίληψις.
Ἡ ἀρετὴ αὕτη ἐξομοιοῖ τοὺς ἐργάτας αὐτῆς τοῦ
Σωτῆρος Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξαίρει αὐτὴν εὐαγγελ-
ικῶς διδάσκων «γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες ὡς καὶ ὁ

Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἔλεον γὰρ θέλω
καὶ οὐ θυσίαν». Ὁ δὲ Ἀπόστολος Παῦλος περὶ τῆς
εὐποίας ὁμιλῶν τονίζει «μὴ ἐπιλανθάνεσθε αὐτῆς,
τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός». Καὶ
ὅλα αὐτὰ ἐπειδὴ ὡς ἄνθρωποι τὸν κόσμον οἰκοῦν-
τες καὶ ὑπὸ διαφόρων ἀμαρτημάτων ταλαιπωρού-
μενοι, ἔχομεν ἀνάγκην τοῦ θεοῦ ἐλέους διὸ καὶ ὀ-
φείλομεν «ἐλέω ἀντιδιδόναι ἔλεος», «μακάριοι γὰρ
οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται».

Κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν ταύτην ἐντολὴν πολιτεuo-
μένη ἡ Ἐκκλησία ἐκάλεσε τὸ φιλόχριστον καὶ εὐσε-
βὲς Αὐτῆς ποιμνιον ὅπως συνδράμη καὶ ἐνισχύση
κατὰ τὸν ἐκάστοτε πρόσφορον τρόπον τοὺς ὀρθο-
δόξους ἀδελφούς τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Κεντρικῆς
Εὐρώπης, οἱ ὁποῖοι εὐρέθησαν ἐν ἀπορίᾳ, πένητες
καὶ ἐνδεεῖς εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ποικίλων προ-
βλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐπεσώρευσαν τὰ καταρρεῦ-
σαντα αὐτόθι ὀλοκληρωτικὰ καθεστῶτα.

Καὶ ὄντως συγκλονιστικὴ καὶ συγκινητικὴ ὑπῆρξε

*καὶ τοῦ θανάτου καὶ τὴν — ὑπεράνω τῆς βιολο-
γικῆς, ψυχολογικῆς, κοινωνικῆς καὶ ιστορικῆς
νομοτελείας καὶ ἀναγκαιότητος — ἔκρηξι τῆς
αὐτονομίας, ἡ ὁποία ἀφ' ἑνὸς αὐτοβεβαιώνεται
στὴν συνεχῆ, σκληρὴ καὶ ἡρωϊκὴ πάλη πρὸς
θρυμματισμὸ τῶν ἀλυσίδων τοῦ πνευματικοῦ ἐξ-
ανδραποδισμοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου χαλυβδώνεται
στὰ πλαίσια τῆς ὑγιούς Θεονομίας»⁴. Τὴν δυνα-
τότητα ἐναρμονίσεως τῆς Θεονομίας καὶ τῆς αὐ-
τονομίας ἐλάμβανε ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ Γκαίτε, ὅταν
στὸ στόμα τῆς Ἰφιγενείας ἔθετε τοὺς λόγους:
«Καὶ πειθήνια ἐνοιωθα τὴν ψυχὴ μου πανόμορ-
φα ἐλεύθερη»⁵.*

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀπαιτεῖ πει-
θαρχίαν καὶ ὑπακοήν, ἀλλ' αὐτὸ οὐδόλως αἶρει
τὸ «εἰ τις θέλει» (Ματθ. ιστ' 24) (ἢ «ὅστις θέ-
λει», Μάρκ. η' 34) καὶ οὐδόλως σημαίνει στέ-
ρησι τῆς ἐλευθερίας, ἐξαναγκασμὸν, καταπιεστι-
κὴν ἄσκησι καὶ κατάχρησι ἐξουσίας. Ἡ αὐθεντία

τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποδείξεων προϋποθέτει
διαλογικὴ σχέσι ἐπικοινωνίας, καταφασκομένη
καὶ ἐλεύθερη ἐξάρτησι, ἐτοιμότητα πρὸς αὐτο-
προαίρετον οἰκείωσιν ἀληθειῶν ἢ αἰτημάτων. Ἡ
ὑπακοὴ μέσα στὰ πλαίσια τῆς ἐκκλησιαστικῆς
μορφωτικῆς διαδικασίας δὲν εἶναι ἡ ὑπακοὴ τῆς
μηχανῆς, οὔτε προϋποθέτει ἔλλειψι πρωτοβου-
λίας ἢ ἐτοιμότητος πρὸς ἀνάληψιν εὐθυνῶν δι'
ἐλευθέρας ἀποφάσεως. Ἡ ὑπακοὴ τῶν πιστῶν
στὴν Ἐκκλησία σημαίνει εἰδολογικὴν αὐτονομία
ἀπέναντι στὸ ἑτερόνυμο θεῖο περιεχόμενο τοῦ
σωτηριώδους μηνύματός της, τὸ ὁποῖο ἔλκει,
διαφωτίζει, ἐκδιώκει τὴ δειλία καὶ ἐμπνέει ἐμπι-
στοσύνη, θάρρος καὶ βεβαιότητα γιὰ τὴν πνευ-
ματικὴ πρόοδο καὶ νίκη.

Ἄλλὰ θὰ πρέπει νὰ ὑπενθυμίσωμε μερικὰ ἀ-
κόμη ιστορικὰ δεδομένα γιὰ τὸν ὄχι «δυναστι-
κὸ», ἀλλ' ἀπελευθερωτικὸ καὶ ἀνακαινιστικὸ
ρόλο τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ νὰ ἐξετάσωμε στὴ
συνέχεια τὰ ἐπὶ μέρους σημεῖα τῆς ἀντιεκκλη-
σιαστικῆς συνεντευξέως.

(Συνεχίζεται)

4. Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ἡ παιδεία τῆς ἐλευθερίας
καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς παιδείας, Ἀθήνα, 1980, σ. 28.

5. Αὐτόθι.

ή ανταπόκρισις τοῦ φιλοχρίστου ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἐσπευσε ποικιλοτρόπως νὰ ἐκφράσῃ τὰ φιλόανθρωπα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματά του, τὴν συμπαράστασιν καὶ ἀλληλεγγύην του πρὸς τοὺς ὁμοδόξους ἀδελφούς του, γεγονός τὸ ὁποῖον ἐστήριξεν αὐτοὺς εἰς τὰς δυσκόλους περιστάσεις καὶ προσέφευγεν ἀναψυχὴν καὶ κουφισμὸν εἰς αὐτοὺς ἐν ἡμέραις θλίψεως, παραμυθίαν δὲ καὶ σημεῖον ὄρατον τῆς ἐνότητος τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ὅθεν, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διασκεψαμένη ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κατὰ τὴν Συνεδριαν Αὐτῆς τῆς 7ης ὁδεύοντος μηνὸς Φεβρουαρίου ἐ.ἔ., διὰ τῆς παρούσης Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ἐκφράζει πρὸς ἅπαντα τὰ πνευματικὰ Αὐτῆς τέκνα τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὰς φιλανθρώπους ἐκδηλώσεις των πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους ἀδελφούς τῶν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Κεντρικὴν Εὐρώπην Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, εὐχαριστεῖ δὲ ἅπαντας διὰ τὴν ἐνθερμον ἀνταπόκρισιν εἰς τὴν γενομένην προτροπὴν εὐχομένη ὅπως ὁ Κύριος τοῦ ἐλέους πλουσίως ἐπιδαψιλεύῃ εἰς τὸν φιλόθεον ἑλληνικὸν λαὸν τὰς οὐρανίους δωρεάς Του, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς εὐγενοῦς καὶ θεαρέστου ἀποστολῆς του εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον.

Πρὸς τοῦτοις καὶ πρὸς ἐμπρακτον ἐνδείξιν τῆς συνεχοῦς μερίμνης καὶ συμπαραστάσεως πρὸς τοὺς ἐν λόγῳ ἀδελφούς ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισεν τὴν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, ἥτοι τὴν 11ην Ἰουνίου ἐ.ἔ., περιφορὰν εἰδικοῦ δίσκου ὑπὲρ τοῦ ὧς ἄνω σκοποῦ, τὸ προῖδον τοῦ ὁποῖου θέλει διατεθῆ ἀμέσως πρὸς κάλυψιν ζωτι-

κῶν ἀναγκῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Γεωργίας, Πολωνίας, Ἀλβανίας καὶ Τσεχοσλοβακίας καὶ προτρέπεται ὑμᾶς καὶ πάλιν εἰς ἐκδήλωσιν τῆς φιλανθρώπου διαθέσεως ὑμῶν.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῦτοις, ἀκαταπαύστως δεόμεθα τοῦ φιλαγάθου Θεοῦ ὑπὲρ τῆς προόδου, σωτηρίας καὶ εὐημερίας τοῦ εὐσεβοῦς Γένους ἡμῶν. Ὁ Δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ Κύριος καὶ Σωτὴρ νὰ ἀνταποδίδῃ πολλαπλασίας τὰς ἀμοιβὰς Του καὶ τὰ ἐλέη του ἐκ τῶν ἀκενώτων θησαυρῶν Του, νὰ πληθύνῃ δὲ καὶ αὐξάνῃ καὶ νὰ εὐλογῇ τοὺς κόπους πάντων ὑμῶν, ἡ δὲ Χάρις καὶ τὸ ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία ἡμῶν εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδρος

† Ὁ Σιδηροκάστρου ΙΩΑΝΝΗΣ

† Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

† Ὁ Λαγκαδᾶ Σπυρίδων

† Ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

† Ὁ Ἐλασσῶνος ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΑΝΤΩΝΙΟΣ

† Ὁ Καρπενησίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

† Ὁ Κυθήρων ΙΑΚΩΒΟΣ

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

† Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Διαυλείας Δαμασκηνὸς

ΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ

Ἐξοπλισμένη πρόσφατα ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία μὲ τὰ τελειότερα μηχανήματα φωτοστοιχειοθεσίας καὶ offset, συνεχίζει τὴν ἐπανεκδόσιν τῶν λειτουργικῶν βιβλίων τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ εὐκρινῆ καὶ εὐανάγνωστα γράμματα, σὲ διχρωμία. Ἦδη κυκλοφοροῦν:

* **ΤΟ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ** (σελίδες 222). Περιέχει τὶς ἱερὰς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς Θεῆς Λειτουργίας. Ἐμπλουτισμένο μὲ τὰ Εἰσοδικά, τὰ Κοινωνικά, τὰ Μεγαλυνάρια καὶ τὶς Καταβασίαις ὅλου τοῦ ἔτους.

* **ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ** μετὰ τῶν ἐννέα Ὠδῶν (σελίδες 208).

* **ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΥΧΕΛΑΙΟΥ** (σελίδες 48). Περιέχει τὴν ὁμώνυμη Ἀκολουθία.

* **Ἀνατυπώθηκε, ἐπίσης, ἡ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΑΛΛΕΛΑΙΟΥ** τοῦ Ἱαματικοῦ καὶ Ἀναργύρου (σελίδες 38).

* **ΜΗΝΑΙΑ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ἕως καὶ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ**. Σὲ νέο, εὐχρηστο σχῆμα 17X24 ἑκατοστά, τυπωμένα σὲ καλῆς ποιότητος χαρτί.

* **ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΝ**. Σὲ σχῆμα 17X24 ἑκατοστά. Ἐτοιμάζεται καὶ κυκλοφορεῖ σύντομα ἡ ἐκδόσιν τῆς ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗΣ καὶ τοῦ ΤΡΙΩΔΙΟΥ.

Τὰ λειτουργικά μας βιβλία, στή νέα τους μορφή εἶναι βοηθήματα ὄχι μόνο γὰ τὴ λατρεία στοὺς ἱερούς ναοὺς καὶ τὶς ἱερὰς μονές, ἀλλὰ καὶ γὰ τὸ σπίτι, «τὴν κατ' οἶκον ἐκκλησίαν».

Γιὰ πληροφορίες καὶ παραγγελίες ἀπευθύνεσθε:

Ἀποστολικὴ Διακονία, Ἰασιῶν 1 – 115 21 Ἀθήνα. Τηλ. (01) 72.28.008, Fax (01) 72.38.149. (Κεντρικὴ διάθεση).

Βιβλιοπωλεῖο: Δραγατσανίου 2 (πλ. Κλαυθμώνος) Ἀθήνα. Τηλ. (01) 33.10.977, 32.28.637.

Σύντομα καὶ σὲ τὸ νέο μεγάλο Βιβλιοπωλεῖο μας στή ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ὁδ. Ἐθνικῆς Ἀμύνης 9α.

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ*

Ἐκατοντάδες «ἐπιστήμονες» παραχαράκτες τῆς Ἱστορίας, δούλεψαν ἐπὶ σαράντα χρόνια γιὰ νὰ πείσουν τὴ λαϊκὴ μάζα, ὅτι ὑπάρχει Μακεδονικὴ Ἐθνότητα. Εἶναι γνωστὸ, ὅτι κυκλοφοροῦν καὶ χάρτες τῆς Μακεδονίας, ὅπου ὡς πρωτεύουσα ἐμφανίζονται τὰ Σκόπια, ἐνῶ ἡ Θεσσαλονίκη καὶ περιοχές μας μέχρι τὰ Τέμπη παρουσιάζονται ὡς τμήματα μιᾶς ἐνιαίας Μακεδονίας. Εἶναι δυστυχῶς ἀξιολύπητο καὶ ιδιαίτερα κωμικὸ οἱ δύο κορυφαῖοι τῆς Ἱστορίας μας, ὁ φιλόσο-

αὐτὴ ἡ Ἑλλάδα ἀνήκει στοὺς Ἕλληνες. Κι ἂν κάποιοι τὴν ἐπιβουλεύονται ἔχει χρέος κάθε Ἕλληνας, σ' ὅποιο σημεῖο τῆς γῆς, νὰ τὴν προασπίζεται. Δὲν δέχομαι ὅτι ἀπειλεῖται ἡ Μακεδονία μας, σίγουρα ὅμως καπηλεύονται τὸ ὄνομά της, πλαστογραφεῖται καὶ παραποιεῖται ἡ Ἱστορία της ἀπὸ κάποιους ποὺ ἔχουν συμφέροντα σ' αὐτὴ τὴν εὐαίσθητη στρατηγικὰ περιοχὴ, στὰ Βαλκάνια.

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας
κ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ

Εἶναι καιρὸς σήμερα γιὰ μιὰ ἠθικὴ ἀνασύνταξη τῆς Ἰδέας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Γιατὶ παρακολουθώντας κανεὶς τὴν Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος νομίζει πὼς τὸν τραβάει μιὰ ἀνεξήγητη δύναμη γλυκιὰ ὡς μαγνήτης. Αὐτὸ τὸ μυστήριο μάγεψε τὸν κόσμο ὁλόκληρο καὶ τὸν ἔκαμε νὰ παραμιλάει γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

φος Ἀριστοτέλης ἀπ' τὰ Στάγειρα τῆς Χαλκιδικῆς καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἀπὸ τὴν Πέλλα νὰ λέγεται πὼς δὲν εἶναι Ἕλληνες...

Πρὶν λίγα χρόνια ὁ Γάλλος Πρόεδρος Μιτερὰν δήλωνε στὴ Θεσσαλονίκη: «Μπόρεσα νὰ βυθιστῶ στὸ παρελθὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἔχοντας γύρω μου ἕνα σκηνικὸ φορτισμένο ἀπὸ Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς Ἀρχαιότητας. Δὲν γνώριζα τὰ ἑθνομύθια ἀποτελέσματα τῶν ἀνασκαφῶν στὴ Βεργίνα, οὔτε ὅτι ἐμφανίζεται ἐκεῖ τόσο ἔντονα ἡ σφραγίδα τῆς Ἑλλάδας. Ἐμεῖνα βαθύτατα συγκινημένος καὶ ἐντυπωσιασμένος τόσο ἀπ' τὴν πολιτιστικὴ πραγματικότητα τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν ἀπλότητα τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ποὺ φυλάγουν τὸσους αἰῶνες, ἕναν ἄλλο πολιτισμὸ, τὸ Βυζαντινόν».

Κερκυραῖες καὶ Κερκυραῖοι,

Οἱ Μακεδόνες βασιλεῖς, φορτωμένοι δόξα, ἱστορία καὶ μεγαλεῖο μέσα ἀπὸ τοὺς τάφους τους, δὲν ἀνέχονται τὴν πλαστογράφηση τῆς Ἱστορίας τῆς Μακεδονίας. Ἐφτασε πιά καὶ ἡ δικιά μας ὥρα. Γιατὶ Ἑλλάδα δὲν εἶναι μιὰ γεωγραφικὴ ἔκταση. Ἑλλάδα εἶναι ἡ τρισέβδοξη Ἱστορία μας μὲ τίς αἱματοβαμμένες σελίδες της, εἶναι ἡ πολιτιστικὴ μας κληρονομιά καὶ ὁ λαϊκός μας πλοῦτος. Εἶναι οἱ Ὁρθόδοξες βυζαντινὲς καὶ μεταβυζαντινὲς μας μαρτυρίες, εἶναι μιὰ συνέχεια ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα. Κι

Ἀκατάλυτη καὶ τρομερὴ δύναμη ἡ Ἑλλάδα. Ὅλα τὰ γονιμοποιεῖ. Γιὰ μιὰ στιγμή φαίνεται πὼς πεθαίνει κι ἄξαφνα παρουσιάζεται ὁλοζώντανη καὶ δροσερή. Ἡ ψυχὴ τῆς Ἑλλάδας ἔκαμε τὸ Μέγα Ἀλέξανδρο νάχει τὸν Ὀμηρο κάτω ἀπ' τὸ προσκέφαλό του, αὐτὴ κάνει κι ὅλους ἐμᾶς σήμερα νὰ ποθοῦμε νὰ ὑπερασπισθοῦμε, μ' ὅποια μεγάλη θυσία, τὸ βασανισμένο καὶ ἀτίμητο χῶμα ποὺ κληρονομήσαμε. Καὶ δὲν ἔφτασε πὼς ἡ Ἑλλάδα τιμήθηκε μὲ τὴν ἀνθρώπινη δόξα, ἀλλὰ ὡς ἦρθε ὁ Χριστὸς στὸν κόσμο τιμήθηκε καὶ μὲ θεϊκὴ δόξα, γιατί αὐτὴ τὴν ἀγαπημένη θυγατέρα του, τὴν Ἑλλάδα, διάλεξε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ τῆς παραδώσει τὸ Εὐαγγέλιό Του καὶ νὰ τῆς παραγγεῖλει νὰ τὸ κηρύξει σ' ὅλο τὸν κόσμο μὲ τὴ δική Του γλυκύτατη γλῶσσα, τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα τῆς Ἑλληνιστικῆς περιόδου, ποὺ τὴν ἄπλωσε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κατὰ θεϊκὴ οἰκονομία μέχρι τὴν Ἰνδία καὶ τὴ Βακτριανή.

Τὸ Βυζάντιο στάθηκε τὸ χρυσὸ παλάτι ἀπ' ὅπου ξεπήδησε ἡ νέα λάμψη τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ Μακεδονία τρεῖς χιλιάδες χρόνια ἄντεξε σ' ὅλες τίς ἐπιδρομὲς ποὺ ἔρχονταν ἀπ' τὴν Ἀνατολή. Δὲν πέθανε στίς ράχες τῶν Ἑλληνικῶν βουνῶν, ὅπου ἕνας λαὸς ἀπὸ πολεμιστὲς ἔγραψε ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες ἐνδοξες λαϊκὲς ραψωδίες. Δὲν πέθανε στὰ μοναστήρια καὶ στίς ἐκκλησίες. Δὲν πέθανε γιατί δὲν λησιμόνησε οὔτε τὴν πίστη της, οὔτε τὴ γλῶσσα της, οὔτε τὴν Ἱστορία της, οὔτε τὴ συνείδησή της.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 116 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

Άγαπητοί μου συμπατριώτες,

Όλοι οί Έλληνες έχουμε τὸ χρέος νὰ συνειδητοποιήσουμε, ὅτι στὶς μέρες μας τὰ μηνύματα εἶναι δυσάρεστα ἢ διεθνῆς Κοινότητα —δυστυχῶς— βρίσκεται σὲ πλάνη. Διακυβεύεται ἡ ἴδια ἢ ἔθνικὴ μας ὑπόσταση, ἐνῶ τὰ κρούσματα προσπάθειας ἀφελληνισμού πολλαπλασιάζονται. Πρέπει νὰ ἀπαλλαγούμε ἀπὸ τὴν ἀσύγγνωστη μακαριότητα καὶ ἀπὸ τὴν ψευδαίσθηση, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν οἱ πολιτισμένες Δημοκρατίες νὰ ἀμφισβητήσουν τελικὰ τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια καὶ νὰ συνεργήσουν σὲ βάρος τῆς Πατρίδας μας.

Δὲν πρέπει νὰ ὀδηγηθούμε στὴν ἀδρανοποίηση καὶ τὸν ἐφησυχασμὸ ἀπὸ τὴν ἐπίγνωση τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας. Ἀσφαλῶς εἶναι βέβαιο, ὅτι ἐμεῖς οἱ Έλληνες δὲ χρειάζεται νὰ βροῦμε φλέβα πὸν φτάνει στὴν καρδιὰ τῆς Ἑλλάδας, οὔτε νὰ διερευνήσουμε μέχρι ποῦ ἀκουμπᾶνε οἱ ρίζες τῆς Πατρίδας μας. Εἶναι γνωστὸ σὲ μᾶς ἀλλὰ καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμο —κι ἂς καμώνονται πῶς δὲν τὸ ξέρουν— ὅτι οἱ ρίζες αὐτὲς ἔθρεψαν τὸ δένδρο τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητας. Ὅτι πάνω σ' αὐτὸ βλάστησαν οἱ ἀνθρώπινες ἀξίες, αὐτὲς πὸν τὶς ἐνστερνίστηκαν ὅλοι κι ἔγιναν διαχρονικὲς, ἀκατάλυτες καὶ οἰκουμενικὲς.

Γιαυτὸ κανένας δὲ μπορεῖ νὰ κόψει καμιά ρίζα αὐτοῦ τοῦ δένδρου, κανένα βλαστᾶρι καὶ οὔτε μποροῦν νὰ οἰκειοποιηθοῦν τοὺς γλυκεῖς καρπούς του. Στὶς σκέψεις μας αὐτὲς δὲν ὀδηγοῦμαστε ἀπὸ ἔθνικὴ ἔπαρση, οὔτε ἀπὸ προγονικὴ μεγαλαυχία, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πίστη μας στὸ δίκαιο καὶ στὴν Ἱστορία.

Άφουγκραζόμαστε τὴ φωνὴ τῆς Ἱστορίας μας καὶ ἡ συνειδήσή μας ὀρθώνεται γιὰ νὰ ἐπιτελέσει τὸ καθήκον τῆς στὶς τραγικὲς δύσκολες στιγμὲς πὸν περνᾶει ἡ Πατρίδα μας.

Πολλὲς φορὲς ὁ λαὸς μας μπῆκε στὴ φωτιά, κι ἂν κᾶηκε, ὁμως δὲν ἔχασε τὴν ψυχὴ του. Ἐμεινε ἀσβεστὴ σπῖθα κι ἔγινε φλόγα πὸν ἔκαψε τοὺς ἐμπρηστές τῆς.

Τὰ βήματα τοῦ Λαοῦ μας ρυθμίζονταν πάντοτε ἀπὸ τὸ ρυθμὸ τῆς καρδιάς πὸν φλόγιζαν τὰ ἔθνευρη σαλπίσματα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Εἶναι ἀρετὲς καὶ ἀξίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὅσες φορὲς προσπάθησαν νὰ τὶς ἀφανίσουν, ἐνωμένοι οἱ Έλληνες καὶ χωρὶς νὰ ὑποβόσκει σωβινιστικὴ καὶ ἔθνικιστικὴ πρόθεση, ἀντιστάθηκαν καὶ πολέμησαν γιὰ νὰ τὶς διατηρήσουν. Καὶ τὸ

κατόρθωσαν, γιὰτι προχωροῦσε ἡ πίστη καὶ ἀκολουθοῦσε ἡ λεβεντιά.

Μὲ τὸ ψυχικὸ αὐτὸ σθένος μεγάλωσε τὸ ἠθικὸ μπόι τῆς Πατρίδας μας. ΑΥΤΟ ΘΑ ΠΡΑΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΑΝ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ.

Θὰ δημιουργήσουμε καὶ θὰ διατηρήσουμε ἕνα γρανιτένιο, ἕνα ἀδιάσπαστο ἐσωτερικὸ μέτωπο, θὰ πυργώσουμε ἀράγιστα κάστρα, μὲ ἀκατανίκητα ὄπλα τὸν πατριωτισμὸ, τὸ δίκαιο καὶ τὴν ἐλευθερία, τὴν πίστη στὸν ἑλληνισμό μας καὶ στὴν Ὁρθοδοξία μας.

Νὰ λάβουν ὑπόψη τους αὐτοὶ πὸν σχεδιάζουν τὴν παραχάραξη τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας, μὲ τὴ νόθευση τῆς πληροφόρησης, μὲ τὴ διπλωματικὴ πίεση καὶ τὴ Μετερνίχεια πολιτικὴ τους, ΟΤΙ ΔΕΝ ΘΑ ΤΟ ΠΕΤΥΧΟΥΝ...

Καλεῖται ὅλος ὁ πολιτισμένος κόσμος καὶ ἰδιαίτερα ἀπευθυνόμαστε σήμερα ἀπὸ τοῦτο τὸ ἱστορικὸ βῆμα στοὺς Εὐρωπαϊκοὺς ἐταίρους μας, νὰ σεβαστοῦν τὸ ξοδεμένο αἷμα καὶ τὸ ξοδεμένο πνεῦμα τῆς Ἑλλάδας καὶ νὰ ἀναγνωρίσουν καὶ νὰ χαρακτηρίσουν τὸ χῶρο τῆς Ἑλλάδας ἀπαραβίαστο καὶ ἱερό. Αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι ἱερός. Κάθε πέτρα τῆς Μακεδονίας μας εἶναι αἱματοβαμμένη καὶ κάθε σπιθαμὴ γῆς ἀπὸ κόκκαλα σπαρμένη.

Ἐχει ἀνάγκη ὁ κόσμος ἀπὸ ἕνα τέτοιο τόπο ὅπου οἱ Ἐνυλὲς μορφὲς ἀπ' τὸν Παρθενῶνα καὶ τὴ Ὀλυμπία, τὴ Δωδώνη καὶ τοὺς Δελφούς, τὴν Πέλλα καὶ τὴ Βεργίνα ἐξανθρωπίζονται καὶ ἀκτινοβολοῦν καὶ θερμαίνου καὶ ἀπαλύνου καὶ ἡμερεύου τὸν ἀνθρώπινο ψυχισμὸ καὶ διδάσκου τὴν ἐλευθερία, τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια.

Συμπολίτες τοῦ νησιοῦ τῶν Φαιάκων,

Μὲ περίσκεψη καὶ ἀγωνία παρακολουθοῦμε τοὺς ἀργοὺς βηματισμοὺς τῆς Ἱστορίας. Οἱ πόθοι τῶν λαῶν γιὰ ἐλευθερία, εἰρήνη, δικαιοσύνη καὶ ἀξιοπρέπεια εἶναι σεβαστοὶ καὶ πάντα θὰ τιμοῦμε τὸν πατριωτισμὸ τους καὶ τὶς θυσιὲς τους γιὰ νὰ τὶς πραγματώσουν. Καὶ οἱ λαοὶ μας στὰ Βαλκάνια, στὴν αἱματοβαμμένη αὐτὴ περιοχὴ, πρέπει νὰ ξαναβροῦν τὴν εἰρήνη καὶ ἀδελφωμένοι νὰ ἐπιλύσουν τὰ μεγάλα προβλήματα πὸν γέννησαν οἱ τελευταῖες ἀνακατατάξεις, ὁ μηχανικὸς πολιτισμὸς, ἡ ἑξαφάνιση τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ ἡ πολιτικὴ τῶν συμφερόντων πὸν θέλει νὰ διαρέσει τοὺς Βαλκανικοὺς Λαοὺς σὲ σφαῖρες ἐπιρροῆς.

Τὸ μήνυμα τοῦ Ρήγα Φεραίου, ποῦ δραματίστηκε μιὰ ἐλεύθερη ἀνεξάρτητη Βαλκανικὴ δὲν χάνει ποτὲ τὴν ἐπικαιρότητά του, τώρα μάλιστα ποῦ οἱ Μέτερονιχ εἶναι περισσότεροι καὶ πιὸ ἀδίσταχτοι.

Εἶναι πιὰ καιρὸς νὰ τὸ καταλάβουν καλὰ ὄλοι οἱ Λαοί, καὶ οἱ μακρinoὶ καὶ οἱ κοντινοί, εἴτε κατοικοῦν στὸ Βορρᾶ, εἴτε στὸ Νότο, εἴτε στὴ Δύση εἴτε στὴν Ἀνατολὴ καὶ νὰ συνειδητοποιήσουν πὼς οἱ Ἕλληνες δὲν πτοήθησαν ποτέ, φύλασσαν πάντα Θεμοπύλες καὶ νὰ σταματήσουν νὰ τρέφονται μὲ παιδικὰ ἀπατηλὰ ὄνειρα. Εἴμαστε ἔτοιμοι καὶ πάντα πρόθυμοι γιὰ ὅποια μεγάλη θυσία, εἴμαστε οἱ ἄξιοι συνεχιστὲς τῆς τρισενδόξης τρισχιλιετοῦς Ἱστορίας μας. Εἴμαστε ἀποφασισμένοι, τῆ μεγάλη ἠθική, πολιτικὴ καὶ πνευματικὴ κληρονομιά ποῦ παραλάβαμε ἀπ' τὴν Ἱστορία μας νὰ τὴ διατηρήσουμε καὶ νὰ τὴν προασπίσουμε μ' ὅποιο ἀκριβὸ τίμημα.

Ἡ Μακεδονία μας γιὰ χιλιάδες χρόνια ὑπῆρξε ὁ Διγενῆς Ἀκρίτας τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ Μακεδονία ὑπῆρξε ἡ ἄσβεστη λυχνία τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ· ὑπῆρξε ἡ ζωντανὴ καρδιά τῆς Ἑλλάδας, ὑπῆρξε ἡ αἰώνια φωτιά ποῦ ζέστανε τὸ ἔθνος μας καὶ συγκίνησε καὶ συγκλόνισε τὸ Λαὸ μας περπατώντας στὰ μαρμαρένια ἀλώνια τῆς δόξας καὶ τοῦ μεγαλείου.

Ἡ σημερινὴ Ἑλλάδα δὲν θὰ λησμονήσει ποτὲ τίς χιλιάδες Ἕλληνες τῆς Βορείου Ἡπείρου ποῦ δὲν βρήκαν ἀκόμη τὰ προβλήματά τους τὴν καλύτερη λύση, δὲν θὰ ξεχάσουν ποτὲ τὸ δράμα τῆς μαρτυρικῆς Μεγαλονήσου τῆς Κύπρου.

Ἐκκλησία καὶ Λαὸς, Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοί, φτωχοὶ καὶ πλουσιότεροι, σὲ τοῦτο τὸ ἐθνικὸ μας προσκλητήριο δηλώνουμε πρὸς κάθε κατεύθυνση, ὅτι ὄλοι μαζί θὰ δώσουμε τὸν ἀγώνα μας. Αὐτὸ ἂς μὴν τὸ περιφρονήσουν οἱ διάφοροι φίλοι καὶ σύμμαχοί μας.

Τούτη τὴ μεγάλη ὥρα, τούτη τὴ μεγάλη στιγμή, ἀπὸ τούτη τὴ γωνιά τῶν Φαιάκων, ἀπ' τὴν ὄμορφη κυρὰ τοῦ Ἴονιου, τὴν πανέμορφη Κέρκυρα, τὴ φορτωμένη μὲ πλούσια παράδοση, πολιτισμὸ καὶ Ἱστορία, στέλνουμε τὸ μήνυμα σ' ὄλους τοὺς Λαοὺς, ἀδύναμους καὶ δυνατούς, πὼς ὁ Ἑλληνισμὸς μέσα κι ἔξω ἀπ' τὰ σύνορα τῆς Πατρίδας μας, ἂν χρειαστεῖ, γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά θὰ ἐπιτελέσει τὸ χρέος του καὶ δὲν θὰ δειλιάσει μπροστὰ στίς ὅποιες ἀπαράδεκτες καὶ ἀσυγχώρητες προκλήσεις τῶν ἡμερῶν μας. ΣΤΗΝ

ΑΡΡΑΓΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΣ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ Η ΔΥΝΑΜΗ ΜΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΜΑΣ Η ΕΛΠΙΔΑ.

Κι ἐμεῖς οἱ Κερκυραῖοι δίνουμε τὴν ὑπόσχεση πὼς εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ ριχτοῦμε στὸν ἀγώνα ἂν κινδυνεύσει ἡ τιμὴ καὶ ἡ ὑπόληψη τοῦ ἔθνους μας, ἂν συνεχίζεται ἡ πρόκληση τῆς ἠθελημένης παραποίησης καὶ παραχάραξης τῆς Ἱστορίας μας, ἂν διανοηθοῦν κάποιοι νὰ ἀμφισβητοῦν τὴν ἐλληνικότητα τῆς Μακεδονίας μας, τῆς Μακεδονίας τοῦ Φιλίππου, τοῦ Ἀριστοτέλη καὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ἡ Μακεδονία μας ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι Ἑλληνική. Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΑΣ ΔΕΝ ΕΖΗΣΕ ΠΟΤΕ ΑΠΟΜΕΡΑ ΑΠ' ΤΟ ΚΑΜΙΝΙ ΤΗΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ. ΔΕΝ ΕΖΗΣΕ ΠΟΤΕ ΑΠΟΜΕΡΑ ΑΠ' ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ ἂν χρειαστεῖ θὰ κοιμηθοῦμε, τὸ ὑποσχόμαστε.

Ὅλοι μαζί ἂς φωνάξουμε:

ΖΗΤΩ Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΑΣ
Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΠΕΘΑΙΝΕΙ
ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΔΑ.

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

- * *Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Ι. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ* (ἐγκόλπιο, σὲ ἔκδοση πολυτελή).
- * *Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ* (ἐγκόλπιο, σὲ ἔκδοση πολυτελή).
- * *ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ*, ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ.
- * *Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ* (Μητροπ. Κοζάνης Διονυσίου), 52 ὁμιλίες γιὰ τὴ βαθύτερη κατανόησή της.
- * *ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ* (π. Χαράλαμπος Χατζοπούλου).
- * *Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ* (π. Π. Εὐδοκίμοφ), Ἐρμηνεία καὶ ἀνάλυση τῆς Λειτουργίας τοῦ Ἰω. Χρυσόστομου.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
Ἰασιῶν 1 - 11521 Ἀθήνα,
τηλ. 01/72.28.008, fax 72.38.149,
Δραγατσανίου 2 - πλατ. Κλαυθμώνος,
τηλ. 33.10.977, 32.28.637

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ**ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΚΑΙ ΑΙΘΙΟΠΙΑ**

Είναι γνωστή ή προσπάθεια του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ, να φέρει πιδ κοντά τις Όρθόδοξες Έκκλησίες μεταξύ τους.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της εύγενους επίδιωξης του επισκέφθηκε μέχρι τώρα σχεδόν ο-

Τού Σεβ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως
κ. ΜΕΛΕΤΙΟΥ

λες τις Πατριαρχικές και Αυτόκεφαλες Έκκλησίες καλλιεργώντας την ένότητα και την στενήτερη επικοινωνία μεταξύ τους.

1. Στο πλαίσιο αυτό επισκέφθηκε από 11-21 Ιανουαρίου και την Έκκλησία της Αιθιοπίας. Η Έκκλησία της Αιθιοπίας ιδρύθη το 34 μ.Χ. Και από την εποχή του Αυτόκράτορα Αϊζανά (άρχες του Δ' αι.) είναι επίσημη θρησκεία της Αιθιοπίας. Άριθμεί σήμερα 40 εκατομμύρια πιστούς (80% του συνολικού πληθυσμού της χώρας), έχει 43 αρχιερείς, 260.000 ιερείς και περί τις 400.000 διάκους και κατώτερους εκκλ. λειτουργούς. Ό Πατριάρχης Αιθιοπίας ονομάζεται Παῦλος. Είναι άνθρωπος άσκητικός. Έχει εύρεία μόρφωση. Και όμιλεί θανμάσια άγγλικά.

Η Έκκλησία της Αιθιοπίας αναπτύσσει εύρύτατο κατηχητικό έργο μεταξύ των νέων και κάνει μια αξιοθαύμαστη προσπάθεια να περιθάψει τα άπορφανισμένα από τους έμφυλιους πολέμους και τις επιδημίες παιδιά. Ό λαός της Αιθιοπίας διακρίνεται για την προσήλωσή του στην Έκκλησία του, για την εύλάβειά του, αλλά και για την βαθειά, κατά την προγονική κληρονομία, άγάπη του για τους Έλληνες και την Ελλάδα.

Η Έκκλησία της Αιθιοπίας ανήκει στις λεγόμενες Άντιχαλκηδόνιες Έκκλησίες της Άνατολής, που έχουν την ίδια χριστολογική διδασκαλία με την δική μας, αλλά δεν δέχονται τις Δ' - Ζ' Οικουμενικές Συνόδους. Με τις Έκκλησίες αυτές (Κοπτική, Άρμενική, Αιθιοπική, Συριακή, Ινδική της Κεράλας) ή Όρθόδοξη Έκκλησία εύρίσκεται σε επίσημο Θεολογικό Διάλογο με επίδιωξη την ένωση, από το 1989.

Η πορεία του βρίσκεται έν εξέλιξει, με θετική ανταπόκριση και από τις δύο πλευρές.

Δέν θα άσχοληθούμε στο άρθρο αυτό με χρονολογική έκθεση γεγονότων. Θα περιορισθούμε να κάμωμε μόνο μερικές έκτιμήσεις και άξιολογήσεις.

2. Ό Οικουμενικός Πατριάρχης έγινε στην Αιθιοπία δεκτός με έγκαρδιότητα άσυνήθιστη άκόμενη και στις καθαρά Όρθόδοξες Χώρες. Σύσσωμοι ιεραρχία, κλήρος και λαός τον ύπεδέχοντο παντού με έκδηλώσεις βαθύτατης άγάπης και τιμής.

Ό Πατριάρχης Αιθιοπίας, όχι μόνο του απέδωκε κάθε δυνατή τιμή στις μεταξύ τους επικοινωνίες και στις δημόσιες κοινές έμφανίσεις τους, αλλά και έν Συνόδω παρεκάλεσε τον Παναγιώτατο Πατριάρχη μας να αναλάβει μεσολαβητικό ρόλο για την ύπέρβαση και έξομάλυνση αντίθεσεων μεταξύ των Άντιχαλκηδονίων Έκκλησιών. Και σε παρατήρηση του κ. Βαρθολομαίου, ότι θα πρέπει πρώτα να ζητηθή ή διατησία του, του άπήντησε κατηγορηματικά: «Μή διαστάζετε. Η παρέμβασή Σας θα γίνει εύχαρίστως δεκτή. Και ή άπόφασή Σας εύγνωμότως σεβαστή. Γιατί έμεις Σε άναγνωρίζουμε ως μεταξύ μας Πρώτον».

Χοροί ιερέων και νέων κατηχητικών Σχολείων (ήλικίας 16-25 έτών) κατά εκατοντάδες, έψαλλαν σε όλες τις έκδηλώσεις και έμφανίσεις του Πατριάρχου μας έκκλησιαστικούς ύμνους. Σε όλη την Αιθιοπία τους ίδιους. Προφανώς κατ' έντολή του Πατριάρχου και της Συνόδου. Άνάμεσα στα άλλα έλεγαν:

- Πατριάρχη Βαρθολομαίε, πατέρα μας, εύλόγησέ μας.
- Πατέρα των πατέρων μας Βαρθολομαίε, εύλόγησέ μας.
- Επίσκοπε των Επίσκοπων όλης της Οικουμένης, Πατριάρχη Βαρθολομαίε, πατέρα μας, εύλόγησέ μας.
- Ό Πατριάρχης Παῦλος είναι ό ήλιος, που φωτίζει την Αιθιοπία μας, πατέρας μας, ό πατέρας των πατέρων μας.
- Ό Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι ό ήλιος που φωτίζει όλόκληρο τον κόσμο, πατέρας των πατέρων μας.

Καὶ σκύβοντας ταπεινὰ ζητοῦσαν τὴν εὐχὴ του, ἐνῶ ἄλλοι νέοι, ποὺ συνέρρεαν κατὰ χιλιάδες, χειροκροτοῦσαν ρυθμικά, ἐπαναλαμβάνοντας τὰ λόγια ποὺ ἐψάλλαν οἱ χορωδίες. Καὶ οἱ γυναῖκες κελαϊδοῦσαν μελωδικά, σὰν πουλιά, μιὰ ιδιότυπη αἰθιοπικὴ ζητωκραυγὴ, γεμιζοντας τὸν ἀέρα μελωδία.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς χώρας ἐδέχθησαν τὸν Πατριάρχη μας μὲ τιμὴ καὶ σεβασμό.

3. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου μας εἶχε συνδυασθῆ μετὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων (19 Ἰανουαρίου, γιατί ἡ Αἰθιοπικὴ Ἐκκλησία τηρεῖ τὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο).

Ὁ Πατριάρχης παρακολούθησε στὴν Ἀδδῖς Ἀμπέμπα, ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν τιμώμενο πρόσωπο, τὴν ἑορτὴ λιτανευτικῆ πορείας (2 ὡρῶν!) στὸν τόπο ἁγιασμοῦ τῶν ὑδάτων. Στὴν ἑορτὴ αὐτὴ παρέστη κατὰ τοὺς μετριοτέρους ὑπολογισμοὺς ἓνα ἑκατομμύριο ἀνθρώπων.

4. Σὲ σχετικὲς ἐπίσημες συνομιλίες ὁ Πατριάρχης Αἰθιοπίας ἐζήτησε νὰ προωθηθῆ μετὰ γοργὸ ρυθμὸ ἢ ἐξέταση ὄλων τῶν σχετικῶν μετὰ τὴν ἔνωση θεμάτων καὶ ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Αἰθιοπίας νὰ γίνῃ τακτικὴ, κατ' ἔτος καὶ ἐπὶ ἀνωτάτου ἐπιπέδου.

Οἱ προτάσεις του αὐτὲς ἔγιναν δεκτές.

5. Κατὰ τὴν ἀναχώρησή του ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἐξέφρασε τὴν ἀπόλυτη ἱκανοποίησή του ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψή του στὴν Αἰθιοπικὴ Ἐκκλησία.

Σὲ ἐρώτημα Ἑλληνα δημοσιογράφου, ἂν μετὰ τὴν ἐπίσκεψή του ἔγινε συλλειτουργία καὶ ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπάντησε:

«Τὸ θέμα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν τὸ χειρίζεται ἡ ἀρμόδια Ἐπιτροπὴ Διαλόγου. Ἡ ἔνωση θὰ πραγματοποιηθῆ, ἀφοῦ διαπιστωθῆ πλήρης συμφωνία καὶ ἐνότης πίστεως. Ἡ συλλειτουργία θὰ γίνῃ μετὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐνώσεως. Θὰ εἶναι τὸ ἐπισφράγισμά της. Εἶναι λανθασμένη ἢ ἄποψη μερικῶν, ὅτι μετὰ κοινὲς λατρευτικὲς ἐπικοινωνίες μπορεῖ νὰ προωθηθῆ ἡ ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν. Καὶ δι' αὐτὸ κοινὴ λατρεία καὶ συλλειτουργία ὄχι μόνον δὲν ἔγινε, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἐπισκέψεως στὴν Αἰθιοπία δὲν ἐδέχθηκα, οὔτε ἱερὰ ἄμφια νὰ περιβληθῶ, οὔτε τὸν μανδύα στὴν λιτανεία νὰ φορέσω, γιατί —ὅπως εἶπα— ἡ συλλειτουργία καὶ γενικὰ οἱ κοινὲς λατρευτικὲς

ἐκδηλώσεις θὰ εἶναι τὸ ἐπισφράγισμα τῆς ἔνωσης καὶ θὰ πραγματοποιηθοῦν μόνον μετὰ τὴν ἔνωση, ἂν καὶ ὅποτε γίνῃ κατὰ θέλημα Θεοῦ».

Καὶ ὁ Πατριάρχης Αἰθιοπίας κ. Παῦλος εἶπε:

— Δὲν ἔχουμε μεταξὺ μας διαφορὲς σὲ θέματα πίστεως. Μὰ ὁ λαὸς μας ἔχει τὴν ἰδέα, ὅτι ἔχομε. Ἔχομε λοιπὸν χρέος νὰ τὸν διαφωτίσουμε. Νὰ τοῦ εἰποῦμε τὴν ἀλήθεια. Γιὰ νὰ μὴν ἔχωμε ἀναταραχὲς καὶ σχίσματα.

6. «Ὡς ἰδιαίτερα εὐλογία τοῦ Θεοῦ δέον νὰ θεωρηθῆ ἢ ἐπιτευχθεῖσα ἀμοιβαία σύγκλισις τῆς καρδίας καὶ ἡ ἐκπεφρασμένη βούλησις ὄλων τῶν μερῶν πρὸς ὑπέρβασιν τῶν σφαλμάτων, τῶν παρανοήσεων καὶ τῶν χασμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκληροδότησεν εἰς ἡμᾶς τὸ παρελθόν. Ἔτσι, χάρις εἰς τὰς ἀόκνους καὶ ἐνδεδεχεῖς προσπάθειάς τῶν μελῶν τῆς Μικτῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν μας, οὗτος ἔχει ἀχθῆ αἰσίως εἰς στάδιον, ἐξ οὗ καθίσταται ὀρατὴ πλέον ἢ δυνατότης ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος. Θεοῦ τὸ δῶρον! Αὐτῷ ἢ εὐχαριστία καὶ ἡ δόξα. Ἐναπόκειται πλέον ἢ περαιτέρω ἀξιοποιήσις καὶ ἐνεργοποιήσις τῶν δωρεῶν τούτων τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ρύθμισις τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἐναπομένουν πρὸς διευθέτησιν, καὶ ἡ προπαρασκευὴ τοῦ πληρώματος τῶν Ἐκκλησιῶν μας διὰ τὴν εὐλογημένην ἐκείνην ὥραν» (Ἀπόσπασμα ὁμιλίας τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Αἰθιοπίας, 18-1-95).

7. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ πατριάρχου Βαρθολομαίου στὴν Αἰθιοπία φανερώνει:

- Τὸ μεγαλεῖο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴ συνείδηση τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἰδιαίτερα τῆς Αἰθιοπίας·

- τὴν ἱερότητα τοῦ ἔργου τῆς προωθήσεως τῆς ἐνώσεως τῆς Ἐκκλησίας μας μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς, ποὺ μπορεῖ νὰ γίνῃ μόνον μέσα στὰ πλαίσια τῆς Ὁρθόδοξης Θεολογίας καὶ Παράδοσης·

- πόσο κοντὰ μας εἶναι ἀπὸ ἄποψη πίστεως, πνευματικῆς ζωῆς καὶ αἰσθημάτων ἀγάπης οἱ Αἰθίοπες, λαὸς ποὺ ἀγαπάει βαθειὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἢ ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου μας στὴν Αἰθιοπία πρέπει νὰ θεωρηθῆ γεγονός, ποὺ ἀνοίγει μεγίστης ἱστορικῆς σημασίας προοπτικὲς στὴν ζωὴ Ἐκκλησιῶν καὶ Ἐθνῶν.

ΜΝΗΜΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΚΟΝΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ

Μοῦ ζητήθηκε νὰ γράψω γιὰ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Ἰκονίου Ἰάκωβο, Σχολάρχῃ τῆς Χάλκης καὶ σεπτὸ Γέροντά μου, καὶ τὸ δέχτηκα μὲ εὐγνωμοσύνη.

Γιατὶ ἐκ τῶν προτέρων ἤξερα πὼς ἓνα τέτοιο «μνημόσυνο» θὰ ἔταν εὐκαιρία καθαροῦ.

Ποιὸς ἀξιώθηκε νὰ δεῖ μιὰ φορὰ ἓνα θαῦμα

Τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας
κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

καὶ δὲν μιλεῖ γι' αὐτὸ σ' ὅλη του τῆ ζωὴ μὲ δέος καὶ κατάνυξη;

Ὅποιος εἶχε τὴν ἀγαθὴ τύχη νὰ συναντήσει ἓναν Ἅγιο —ὄχι σὰν ὀπτασία, ἀλλὰ σὰν ἄνθρωπο ἀπλὸ καὶ καθημερινό— δὲν μπορεῖ νὰ πιστέψει ὅτι ὑπάρχει «φυσικώτερο» χαρακτηριστικὸ γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ἀγιότητα.

Κι ἓνα παρήγορο μήνυμα θέλει νὰ τὸ πεῖ κανεὶς σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Ἰκονίου Ἰάκωβος ἦταν ἓνας ἅγιος τοῦ καιροῦ μας, τοῦ τόπου μας καὶ τοῦ τρόπου μας.

Τίποτε τὸ ἐξωτερικὸ δὲν τὸν ξεχώριζε ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του Κληρικοὺς τοῦ Πατριαρχείου. Κι ὅμως στὰ λίγα ἐπίγεια χρόνια του ὅσοι κι ἂν τὸν ἐγνώρισαν αἰσθάνθηκαν ἔντονα πὼς ἐνσάρκωνε ἀθόρυβα τὸν κόσμον τῶν ἀσωμάτων.

Αὐτὸς ἀκριβῶς εἶναι ὁ λόγος ποὺ δὲν θὰ ἀσχοληθῶ ἐδῶ σχεδὸν καθόλου μὲ τὰ συνήθη βιογραφικὰ του. Θὰ πῶ μονάχα ὅτι γεννήθηκε στὴν Πόλη τὸ 1916 καὶ πέθανε στὸ Ἰπποκράτειο Νοσοκομεῖο τῶν Ἀθηνῶν σὲ ἡλικία 49 χρονῶν.

Ὅλα τ' ἄλλα μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ διαβάσει σὲ σύντομες βιογραφίες του, ποὺ ἔγραψαν κατὰ καιροὺς διάφοροι μετὰ τὸν θάνατό του. Δὲν ἔχω λοιπὸν τὴν πρόθεση νὰ παραθέσω ἐδῶ τὴν φωτογραφία, ἀλλὰ τὴν προσωπογραφία του.

Καὶ δὲν νομίζω πὼς ἔχω ἄδικο. Γιατὶ οἱ Ἅγιοι δὲν ἔχουν φωτογραφίες, ἀλλὰ εἰκόνες. Τὴν φωτογραφία τὴν κάνει ἡ μηχανὴ ἀσύνειδα καὶ ἀντιγράφοντας τὴν ἀκατέργαστη ἀμεσότητα τοῦ ἐνθάδε. Τὴν προσωπογραφία καὶ τὴν εἰκόνα τὴν ἱστορεῖ ἡ ψυχὴ, ἀπομαντεύοντας κυρίως μὲ τὴν μνήμη καὶ τὴν συνείδηση —καὶ γι' αὐτὸ ἐπώδυνα καὶ θαυμαστικά— τίς προεκτάσεις ποὺ ἔδω-

σε στὸ κτιστὸ ὁ μεταμορφωμένος κόσμος τοῦ ἐπέκεινα.

Καὶ ξέρω βέβαια πὼς γράφοντας αὐτὰ θὰ σκανδαλίσω ἐνδεχομένως ἀνθρώπους ὄχι μονάχα ἀσεβεῖς καὶ ὀλιγοπίστους, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ πιστοὺς. Ὅσοις τουλάχιστον νομίζουν ὅτι ἡ ἀγιότητα εἶναι ἀριστοκρατικὴ ιδιότητα ὑπερφυσικῆς βιοτή.

Ἐπίσης ξέρω ὅτι ἂν ὁ ἀείμνηστος εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ διαβάσει ὅ,τι γράφω ἐδῶ γιὰ τὸ δικό του πρόσωπο, θὰ μὲ ἀπόπαιρνε γιὰ βλάσφημο ἢ παλαβό.

Ὅμως, ἀκριβῶς ἐπειδὴ μὲ τόσο δωρικὴ λιτότητα καὶ ἀξιόπρεπη ταπεινώση ἐβίωσε ἀνάμεσά μας τὴν προγονικὴ πίστη καὶ ἀρετὴ, νομίζω πὼς μᾶς ἔδωσε τὰ πιὸ ἀδιάφρεστα πειστήρια τῆς ἀγιότητός του.

Γιατὶ δὲν ἔχουν ἀσφαλῶς ἄδικο οἱ Ἅγιορεῖ-

τες όταν ισχυρίζονται ότι «ο άγιος κρύπτει έναν, άλλ' ή χάρις του Θεού τον προδίδει».

Όπως όμως κι αν είχε το πράγμα, μιλώντας κανείς για έναν άνδρα σαν τον Ίκονιού Ίάκωβο, περνά μια βαθειά δοκιμασία που χρειάζεται άντοχη πολλή, αν όχι και γενναιότητα. Συνήθως όταν οί άνθρωποι του κόσμου μιλούν για κάποιον υπεροχικό άνδρα του καιρού μας ή του κύκλου τους, το κάμνουν με τέτοια αυταρέσκεια, τις περισσότερες φορές, που νομίζεις ότι πιστεύουν σε μια αυτόνοχη προσωπική τους μετοχη στην υπεροχη εκείνου.

Δεν είναι το ίδιο στην Έκκλησία. Έδώ όταν μιλάς για το μυστήριο της τελειώσεως και καταθέτεις μαρτυρία για όσα ή χάρη του Θεού έμεγάλυνε σ' ένα συγκεκριμένο άνθρωπο, έχεις ένα βαθύτατο αίσθημα διπλής συντριβής: Μπροστά στο Θεό κατά κύριο λόγο, και ύστερα μπροστά και στο γήινο ήρωα των θείων αυτών περιπετειών.

Μ' αυτή λοιπόν την θαυμαστική συντριβή, που ενεργεί επάνω μου σαν μυστηριακός καθαρός, χαράζω αυτές τις λίγες γραμμές για το τελειότερο πρόσωπο που εύτύχησα να γνωρίσω, και που γι' αυτό κατώρθωσε — αντίθετα με κάθε πρόβλεψη — κυριολεκτικά να με «σαγηνεύσει» στην ίερωσύνη.

Θα παραθέσω λίγα χαρακτηριστικά στιγμιότυπα από τη ζωή του και είμαι βέβαιος ότι ο έπαρκής αναγνώστης θ' αναστηλώσει με εύκολία τα υπόλοιπα.

1. Ο ΙΚΟΝΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΣ ΗΤΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

Λέγει κάπου ο Σεφέρης ότι ή σιωπή είναι κάτι κατ' έξοχην ανδρικό. Βρίσκω να επαληθεύει απόλυτα αυτός ο λόγος στον Ίκονιού Ίάκωβο.

Όμως ή σιωπή αυτή του Γέροντα δεν ήταν απλώς έλλειψη λόγων. Γιατί μιλούσε όσο και όταν χρειαζόταν. Η δική του σιωπή ήταν κυρίως σεμνότητα στον πιο πνευματικό συνδυασμό της με αυστηρότητα. Δεν μιλούσε ποτέ για τον έναντό του. Κι όμως ήταν τέτοια ή φωτοβολή από τη φυσική παρουσία του που ήταν αδύνατο μπροστά του να σκέφτεται κάτι άλλο έξω απ' αυτόν. Η σιωπή του αυτή ήταν ως ένα βαθμό και μια μορφή διαμαρτυρίας για τον πληθωρισμό των λόγων στις ήμέρες μας. Είναι χαρακτηριστικό το ότι αυτός που δίδαξε τα μαθήματα της Ποιμαν-

τικής και της Όμιλητικής σε μια ώριμη χρονική περίοδο της Σχολής, εκήρυξε τόσο λίγο και τόσο σπάνια στους Ναούς που λειτουργούσε. Και να σκεφθεί κανείς ότι αγίαζε το λαό του Θεού δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια μονάχα σαν Άρχιερέας, και άλλα περίπου δέκα σαν Ίερέας και Διάκονος.

Την έλλειψη πάντως των λόγων εφρόντιζε να αναπληρώνει αποτελεσματικά το ζωντανό παράδειγμα. Όμως κι αυτό χωρίς την παραμικρή διάθεση αυτοπροβολής. Γιατί με τις πράξεις του έδινε το μέτρο της αλήθειας, αλλά χωρίς καμμία επιτήδευση. Με τη φυσικότητα που περπατούσε, έβηχε ή ανέπνεε, ήταν διατεθειμένος να κάνει την ευγενικότερη και ήρωικότερη χειρονομία χωρίς να το αντιληφθεί κανείς.

Η καθημερινή ζωή του ήταν γεμάτη από παραδείγματα σαν το ακόλουθο:

Στην περίοδο των Χαιρετισμών ανέβαινε κόσμος πολύς από την πολίχη της Χάλκης εις το Ναΐδριο της Σχολής. Τα κορίτσια του νησιού έρχονταν λίγο νωρίτερα από την έναρξη της ακολουθίας και περπατούσαν με τους γονείς των μέσα στους κήπους της Σχολής μέχρι να σημάνει ή καμπάνα. Όμως αυτό τους έδινε τη δυνατότητα ν' ανταλλάξουν κλεφτές ματιές με τους έσωκλειστους ίεροσπουδαστές, και ο Σχολάρχης που ήθελε να προετοιμάσει τους άγαμους άξιωματικούς της Έκκλησίας έβλεπε το πρόγραμμα του να κινδυνεύει. Έδωκε λοιπόν έντολή στο θυρωρό της μεγάλης σιδερένιας πύλης να μην ανοίγει παρά μονάχα πέντε λεπτά πριν σημάνει ή καμπάνα, ώστε ο κόσμος να πηγαίνει κατ' ευθείαν στο Ναό. Το πλήθος μαζευτόταν έξω από την κλειστή σιδερόπορτα, πολλές φορές μια ολόκληρη ώρα νωρίτερα.

Κάποτε, έφθασε, μαζί με τον άλλο κόσμο, κι ή μοναδική αδελφή του άειμνήστου, μακαρίτισσα Σοφία, που είχε παίξει ρόλο μάνας για όλα τα αδελφια της ύστερα από τον πρόωρο θάνατο των γονέων. Μεγαλύτερή του, λοιπόν, προστάτισσά του και από χρόνια άρρωστη μ' έναν νεφρό κι άνάπηρη. Ο θυρωρός σκέφτηκε ότι θα μπορούσε να κάνει ασφαλώς μια έξαιρεση για την αδελφή του Σχολάρχη, την ήλικιωμένη και την άρρωστη, αλλά φοβήθηκε να πάρει πρωτοβουλία, ξέροντας πόσο άδέκαστος ήταν ο Γέροντας. Του άνεκοίνωσε λοιπόν με το έσωτερικό τηλέφωνο ότι δεν θά 'ταν σωστό να περιμένει έξω από τα κάγκελα μια ολόκληρη ώρα. Μα

ή ἀπάντηση τοῦ Σχολάρχου ἦλθε τελείως διαφορετική: Νὰ τῆς βγάλει ἔξω μιὰ καρτέλα ἐπειδὴ ἦταν ἄρρωστη, καὶ νὰ μπεῖ κι ἐκεῖνη μόνο ὅταν θ' ἀνοίξει ἡ πύλη!

2. Ο ΙΚΟΝΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΣ ΗΤΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

Ἐχει σωθεῖ χειρόγραφη ἔκθεση ἰδεῶν ποὺ εἶχε γράψει ὁ ἀείμνηστος σὲ ἡλικία 17 ἐτῶν μὲ θέμα «αὐτοβιογραφία», ὅπου μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρει τὰ ἐξῆς ἀποκαλυπτικά γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ κλίση του καὶ γιὰ τὴν μετέπειτα ἐξέλιξή του: «Αἱ διάφοροι ἱεροτελεστίαί μοι προϋξένουν ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν. Ἡ Ἐκκλησία μὲ ἤλκυε, ὄχι δὲ μόνον ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὅ,τι ἀφοροῦσε αὐτήν. Ὅπου ἤκουον ὅτι ὑπάρχει κήρυγμα ἐκεῖ κι ἐγὼ εὐρισκόμην. Καὶ δι' αὐτὸ ἀκόμη τὸ θρησκευτικὸ μάθημα ἡσθανόμην ἰδιαιτέραν ἀγάπην». Πόσο εἰλικρινῆς ἦταν αὐτὴ ἡ ἐφηβικὴ ὁμολογία μποροῦν νὰ τὸ ἐκτιμήσουν μόνον ὅσοι τὸν ἔζησαν ἀργότερα σὰν Λειτουργό.

Ἡ ἱεροπρέπεια καὶ ἡ μέχρι σχολαστικότητας πιστὴ τήρηση τοῦ Τελετουργικοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ὑπῆρξαν ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικώτερα γνωρίσματα τοῦ Γέροντα. Ὅμως κι αὐτὰ δὲν εἶχαν καμμιά σχέση μὲ τυπολατρεία ἢ φαρισαϊσμό. Ἀκόμη καὶ στίς καθημερινὲς ἀκολουθίες τοῦ Ὁρθρου ἢ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Σχολῆς, ποὺ ὁ ἴδιος δὲν ἦταν ἱεραργός, δὲν ἔλειπε ποτὲ ἀπὸ τὸ παραθρόνιο τοῦ Σχολάρχου.

Ἐμπαινε τελεταῖος εἰς τὸν Ναὸ — ἀφοῦ παρελάναμε πρῶτα μπροστά του γιὰ ἀστραπιαία ἐπιθεώρηση ὅλοι οἱ μαθηταὶ — κι ἀπ' τὴ στιγμή ποὺ ἀνέβαινε στὸ παραθρόνιο καὶ σταύρωνε τὰ χέρια του πάνω στὸ μπράσο τοῦ στασιδίου του δὲν ἐκινεῖτο πιά, λὲς κι ἦταν ὁ «μαρμαρωμένος βασιλιάς».

Μὲ τὸ ἀρχαγγελικὸ του παράστημα ἐφάνταζε στὰ ἐκπληκτὰ μαθητικά μας μάτια σὰν ἀνύστακτος καπετάνιος πάνω στὴ γέφυρα. Κι ἦταν ἀληθινὰ ὁ καπετάνιος στὴν πνευματικὴ ὁλκάδα ποὺ κουβαλοῦσε τοὺς στρατολογημένους ἀπ' ὄλο τὸ χριστιανικὸ κόσμον νέους στὸ ὄνειρο καὶ πρόγραμμα τῆς Ἐκκλησίας, δηλ. στὸ νὰ τοὺς κάμει «ἀλιεῖς ἀνθρώπων»!

Μέτρο γιὰ τὴν γνησιότητα τῆς λατρείας εἶχε ὁ Γέροντας τὴν συνειδητὴ συμμετοχὴ εἰς τὰ τελούμενα καὶ ἀδόμητα. Δὲν ἀνεχόταν τὸ κλαψαριστὸ «παπαδίστικο» διάβασμα εἰς τὰ ἀναγνώ-

σματα, μῆτε τοὺς λαρυγγισμοὺς εἰς τὴν ψαλμωδία. Ἡ λιτὴ γραμμὴ καὶ ὁ ἀπροσποίητος τρόπος, στὸ ἀνάγνωσμα, στὸ ψάλσιμο, ἢ στίς λειτουργικὲς χειρονομίες καὶ κινήσεις, ἦταν τὸ πρότυπο ποὺ ἤθελε νὰ μᾶς ἐμπνεύσει μὲ τὸ παράδειγμα καὶ τὴ διδασχὴ του. Παράφρονος δὲν ἦταν, ἀλλ' οὔτε καὶ καλλίφρονος. Κι ὅμως ὁ τόσο ἄτυφος καὶ ἀνεπιτήδευτος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἱερουργοῦσε, καθιστοῦσε τὶς ἀκολουθίες του τὶς πιὸ κατασκευαστικὲς λατρευτικὲς συνάξεις τῶν ἡμερῶν του.

Δείγμα τῆς φιλοτιμίας του καὶ τῆς σεμνότητάς του καὶ στὸ θέμα αὐτὸ ἦταν ἡ προσωπικὴ ἐτοιμασία του κάθε παραμονὴ ποὺ ἦταν νὰ λειτουργήσει, ὄχι μονάχα πνευματικά ἀλλὰ καὶ τεχνικά. Ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἐμπιστοσύνη στὴ μέτρια μουσικὴ παιδεία του τὸν ἀκούσαμε πολλὰ φορὲς περπατώντας ὡς μαθητὲς κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά του στὴ Σχολή, νὰ ὑποβάλλει δοκιμαστικά, τὸ Ἀπολυτίκιον ἢ τὸ Ἐξαποστειλᾶριον τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ὥστε νὰ τὸ ἀποδώσει ὅσο γινόταν πιὸ σωστά. Καὶ ἡ ἐκπληξή μας δὲν εἶχε ὄρια ὅτι ἐκπαιδευόταν ὁ Σχολάρχης σὰν πρωτάρης μαθητής.

3. Ο ΙΚΟΝΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΣ ΗΤΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ

Οἱ ἐλεήμονες εἶναι συνήθως δύο εἰδῶν. Ἐκεῖνοι ποὺ ἐλεοῦν τοὺς πτωχοὺς ὠργανωμένα καὶ κάπως ἐπιδεικτικά, ἔχοντας τὸ αἶσθημα ὅτι κάνουν μιὰ ἀγαθοεργία. Κι ἐκεῖνοι ποὺ τὴν ἐλεημοσύνην ἀσκοῦν μὲ τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ μυστικότητα, θαρρεῖς ἀπὸ ντροπὴ γιὰ τὸ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀρκετὴ δικαιοσύνη στὸν κόσμον, κι ἔτσι πρέπει νὰ καταφεύγουν στὸ ἡμίμετρο τῆς ἐλεημοσύνης ποὺ προσβάλλει ἐξ ἴσου ἐκείνον ποὺ δίδει μὲ ἐκείνον ποὺ δέχεται. Σ' αὐτὴ τὴ δευτέρῃ κατηγορίᾳ ἀνήκε ὁ Γέροντας. Ἡ ἐλεημοσύνη του εἶχε προϋπόθεση τὸ πάθος τῆς δικαιοσύνης. Σὲ θέματα δικαιοσύνης ἦταν ἀτεγκτος καὶ ἀδέκαστος, ἀκόμη κι ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ ῥθῃ ἀντιμέτωπος μὲ προσφιλέστατά του πρόσωπα ἢ καὶ σεπτοὺς Προϊσταμένους του ἀκόμη.

Ἐχουν μείνει παροιμιώδεις ὠρισμένες περιπτώσεις τῶν ὑπηρεσιακῶν σχέσεών του, ποὺ δείχνουν πόσο βαθὺ ἦταν τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης στὸ στήθος του καὶ τί «ζυγὸς ἀκριβείας» ἢ συνείδησή του.

Ἄλλ' ἂν ἤξερε ὅλος ὁ κόσμος ποὺ ἐρχόταν σ' ἐπαφὴ μαζί του πόσο ἀκριβοδίκαιος ἦταν, ἐ-

λάχιστοι ήξεραν τὸ ἐνεργητικὸ του στὸν τομέα τῆς ἐλεημοσύνης. Κι αὐτοὶ οἱ ἐλάχιστοι δὲν θὰ ήξεραν τίποτε ἀπὸ τὶς σχετικὲς ἱστορίες του, ἂν δὲν ήταν οἱ ἄμεσοι ἀπαραίτητοι συνεργάτες του στὴν ἐκτέλεση ὠρισμένων ἔργων φιλανθρωπίας.

Θ' ἀναφέρω κι ἐδῶ λίγα χαρακτηριστικὰ περιστατικά, πὸ μάθαμε ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατό του, καὶ πὸ οἱ στενοὶ συνεργάτες του πὸ τὰ ἔζησαν ἄμεσα ζοῦν ἀκόμη καὶ τὰ θυμοῦνται μὲ λεπτομέρειες.

Μόλις ἀνέλαβε τὴ Σχολαρχία τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, τὴν ἀλησμόνητη ἐκείνη Σαρακοστὴ τοῦ 1951 διέταξε τὸν Ἐπιμελητὴ τῆς Σχολῆς νὰ μοιράσει σ' ὅλους τοὺς σπουδαστὲς ἓνα πολυγραφημένο ἐρωτηματολόγιο, ὅπου ζητοῦσε νὰ μάθει τὰ βασικότερα προβλήματα τοῦ καθενός μας, ἀπὸ τὰ κοινωνικοψυχικὰ μέχρι τὰ οικονομικά. Κι ἀφοῦ μόρφωσε κάποια ἰδέα γιὰ τὸν καθένα μας, προσπάθησε μέσα σὲ λίγες μέρες ν' ἀνταποκριθεῖ σὲ ὅλων τὶς ἀνάγκες, ὄχι σὰν Πατέρας, ἀλλὰ σὰ Μάνα. Γιατὶ μονάχα ἡ Μάνα καταφέρει ν' ἀναλίσκεται καὶ πέρα ἀπὸ τὶς φυσικὲς τῆς δυνάμεις.

Ἄπὸ τότε καὶ γιὰ ὀλόκληρη τὴν περίοδο τῆς Σχολαρχίας του καθιέρωσε ἓνα μικρὸ μηνιαῖο ἐπίδομα στοὺς πιδ ἄπορους πὸ τὸ ἔδινε ὁ Ἐπιμελητὴς διακριτικὰ μὲ τὴν παρατήρηση «ἡ Σχολὴ σοῦ δίδει αὐτὸ τὸ μικρὸ βοήθημα».

Μέχρι τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του κανεὶς δὲν ήξερε ὅτι τὰ χρήματα αὐτὰ δὲν ήταν τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ ὁ προσωπικὸς μισθός του καὶ γενικὰ δικά του χρήματα πὸ ἔπαιρνε κι ἀπὸ τὸν επιχειρηματία ἀδελφό του.

Πολλὲς φορὲς, αὐτὸς ὁ ἰδιαίτερα ὑπερήφανος καὶ ἀξιοπρεπὴς ἄνθρωπος, ἀναγκαζόταν ἤδη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς νὰ δανειζοταν κρυφὰ ἀκόμη κι ἀπὸ τοὺς κατωτέρους του κληρικοὺς τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, μὲ τοὺς ὁποίους συνδέοταν φιλικὰ ἀπὸ τὰ φοιτητικὰ χρόνια.

Δὲν τοῦ ἔφθανε —ἔλεγε πάντα— ὁ μισθός του στὶς διάφορες ἀνάγκες του. Κι ὅλοι εἶχαν τὴν περιέργεια νὰ μάθουν τί ἔκανε τὰ χρήματά του ἓνας τόσο λιτοδίαιτος καὶ ἀσκητικὸς Ἱεράρχης, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ τὸν ρωτήσει. Αὐτὴν τὴν ἀπορία κι ἄλλες ἀνάλογες τὶς ἔλυσε ὁ θάνατός του, πὸ ἐπέτρεψε σ' αὐτοὺς πὸ τὸν φοβόντουσαν, νὰ μιλήσουν πιά ἐλεύθερα γιὰ ὅ,τι γνώριζαν ἀπὸ τὴν ἄγια ζωὴ του.

Τὴν πιδ συγκλονιστικὴ πάντως ἀποκάλυψη ἀναγκάστηκε νὰ κάμει ὁ ἴδιος, λίγα λεπτὰ πρὶν

πεθάνει, πιεζόμενος ἀνάλογα ἀπὸ τὸν μοναδικὸ ἀδελφό του, πὸ βρισκόταν φιλόστοργα πλάι του καὶ κατὰ τὶς τελευταῖες ἐκείνες στιγμὲς. Βλέποντας ὁ Γέροντας ὅτι εἶχε πλησιάσει σταθερὰ τὸ τέλος, ζήτησε τὸ πορτοφόλι του, ἀπ' ὅπου ἔβγαλε ἓνα χαρτὶ μὲ ὠρισμένα ὀνόματα καὶ διευθύνσεις. Τὸ ἔδωσε στὸν ἀδελφό του καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐξοφλήσει ἐκεῖνος κάτι χρήματα πὸ χρωστοῦσε σ' ὅλους αὐτοὺς καὶ δὲν προλάβαινε πιά νὰ τὸ κάμει ὁ ἴδιος.

Ὁ ἀδελφός του ἔμεινε κερραυνόπληκτος ὅτι, ὕστερα ἀπὸ τὰ ποσὰ πὸ ἔδινε κατὰ καιροὺς στὸ Δεσπότη καὶ τοὺς ἀξιολόγους ἀρχιερατικούς μισθοὺς πὸ εἰσέπραττε ὁ ἴδιος, ήταν ὑποχρεωμένος νὰ δανειζοταν ἀπὸ κόσμο ἄγνωστο καὶ ξένο. Ζήτησε λοιπὸν ἐπίμονα ἐξηγήσεις, παρὰ τὴν τραγικότητα τῆς στιγμῆς. Ὅμως ὁ Δεσπότης δὲν ήθελε νὰ μιλήσει. Βυθίστηκε σὲ μιὰ ἱερόπρεπη σιωπὴ, ἔχοντας στηλώσει τὰ μεγάλα μάτια ἱκετευτικὰ στὸν κατώδυννο ἀδελφό του. Κι ὅταν ἐκεῖνος ἔκαμε δειλὰ μιὰ τελευταία ἐρώτηση, γιὰ νὰ μάθει τουλάχιστον πόσο ήταν τὸ ὀφειλόμενο ποσόν, τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἐτοιμοθάνατου φωτίστηκαν σὲ μιὰ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια νὰ μιλήσει καὶ ἐπέβλισε τὰ ἀκόλουθα: «Εἶναι πολλά, πάρα πολλά. Πλήρωνέ τους ὅσο θὰ μπορεῖς. Εἶχα ἀναλάβει νὰ τοὺς βοηθῶ ὅσο ζοῦσα, γιὰτὶ εἶναι ὅλοι ἄποροι».

Ὑστερα ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια, μιὰ βαθεῖα γαλήνη κάλυψε τὸ πρόσωπό του. Δὲν ἄνοιξε πιά τὰ μάτια, μήτε τὸ στόμα του. Εἶχε πεῖ τὸ κύκνειο ἄσμα του γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη.

Γιὰ ἓνα τόσο φωτεινὸ πρόσωπο δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε οἱ νεώτεροι παρὰ τὰ ἴδια ἐκείνα θαυμαστικὰ λόγια πὸ ἔγραψε γιὰ τὸ Σωκράτη ὁ Πλάτωνας:

«Καὶ γὰρ τὸ μεμνησθαι Σωκράτους καὶ αὐτὸν λέγοντα καὶ ἄλλου ἀκούοντα ἔμοιγε αἰεὶ πάντων ἡδιστον» (Φαίδων 58δ).

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ»

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ εἰδικὸ ἱεραποστολικὸ περιοδικὸ «Πάντα τὰ Ἐθνη»:

- πληροφροεῖ ὑπεύθυνα γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο πὸ ἀσκεῖ σήμερα ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία,
- περιγράφει τὸ περιβάλλον στὸ ὁποῖο ἀσκεῖται ἡ ἱεραποστολή,
- τονίζει τὴν ἀναγκαιότητα γιὰ μιὰ οὐσιαστικὴ ἱεραποστολικὴ μαρτυρία σ' ὅλο τὸν κόσμο.

ΜΝΗΜΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΚΑΡΑΒΑΓΓΕΛΗ (60 χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατό του)*

«Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοὶ
τὸν στέφανον τῆς ζωῆς (Ἀποκ. 2,10)

Πρὶν ἀπὸ ἐξήντα χρόνια, στὶς 11 Φεβρουαρίου 1935, ἔσβησε στὴ Βιέννη μία ἀπὸ τὶς πλέον φωτοδότες λαμπάδες τῆς Ρωμοσύνης, ὁ Μητροπολίτης Γερμανὸς Καραβαγγέλης. Πέρασε στὴν αἰωνιότητα, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ ὄνομά του

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστρίας
κ. ΜΙΧΑΗΛ

γράφτηκε στὶς ωραιότερες σελίδες τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας καὶ στὶς σπουδαιότερες δέλτους τῆς Ἐθνικῆς μας Ἱστορίας.

Κι ἐμεῖς μὲ πολὺ θαυμασμὸ καὶ εὐγνωμοσύνη, ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐξήντα ἐτῶν ἀπὸ τὴν κοίμησή του, μὲ τὴ σύντομη αὐτὴ ἀναφορὰ στὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του τιμοῦμε τὴ μνήμη τῆς μεγάλης αὐτῆς μορφῆς καὶ ἐξέχουσας ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἔθνικῆς προσωπικότητος, πὺ ἐνσάρκωσε τὴν ἀντρείοσύνη καὶ τὴ μεγαλοσύνη τοῦ Γένους μας.

Οἱ μεγάλοι, πὺ περνοῦν στὴν ἱστορία ὅσο ἀκόμη ζοῦν, δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις. Ἡ μεγάλη τους τιμὴ καὶ ἡ καταξίωσή τους, πὺ ἐγγίζει κάποτε τὰ ὅρια τοῦ θρύλου, ἀποτελοῦν μεγάλο ἠθικὸ κεφάλαιο, βαρεῖα κληρονομιά καὶ πολύτιμη παρακαταθήκη, πὺ ἡ ἀποτίμησή τους ἀναδεικνύεται στὸ βαθμὸ πὺ μᾶς ἐγγίζουσαν συνειδητά, μᾶς εὐαισθητοποιοῦν καὶ μᾶς ὀδηγοῦν στὴν ἐπιτέλεση τοῦ ἔθνικου μας χρέους.

Στὶς ἡμέρες μας, πὺ ἡ Μακεδονία μας βρίσκεται στὸ προσκήνιο καὶ στὸ τραπέζι τῶν συμφερόντων καὶ τῶν ποικίλων σκοπιμοτήτων τῶν Μεγάλων, μορφῆς ὅπως αὐτὴ τοῦ Γερμανοῦ Κα-

ραβαγγέλη στέλνουν ἀπὸ τὸν τάφο τους στοὺς ὅπου γῆς Ἕλληνες τὸ δικὸ τους βαρυσήμαντο μῆνυμα καὶ μᾶς προτρέπουν σὲ ἔθνικὴ ἀφύπνιση καὶ διαρκὴ ἐγρήγορηση.

Ὁ Γερμανὸς Καραβαγγέλης εἶναι περισσότερο γνωστὸς ὡς ὁ Μητροπολίτης Καστορίας, ὁ Μητροπολίτης τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα, ἀνῆκε ὅμως σ' ὄλο τὸν Ἑλληνισμό, σ' ὄλο τὸ Γένος, γιατί ἡ πολύπλευρη δράση τοῦ λεοντόψυχου αὐτοῦ Κληρικοῦ, πὺ στὸ διάβα του ἀπὸ πολλὰ μετερίζια ἄφησε τὴ σφραγίδα τῆς λεβεντιάς καὶ τῆς μεγαλοψυχίας του, δὲν συνδέεται μόνο μὲ ζωτικὲς περιοχὲς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅπως ἡ Μακεδονία καὶ ὁ Πόντος, σὲ κρίσιμες ἱστορικὲς ἐποχὲς, ἀλλὰ καὶ γιατί τὸ ὄνομά του ταυτίστηκε μὲ τὸν ἥρωισμό καὶ τὴ θυσία, μὲ τὴν ἐμμονὴ στὸ ἔθνικὸ χρέος καὶ τὴν προσφορά.

Τελευταῖος σταθμὸς τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν ἀγωνιῶν τοῦ ὑπῆρξε ἡ Βιέννη, στὴν ὅποια ὑπῆρξε ὡς Μητροπολίτης Ἀμασειᾶς καὶ Ἐξάρχου Κεντρῶας Εὐρώπης ἔντεκα ὀλόκληρα χρόνια, ἀπὸ τὸ 1924 μέχρι τὸ 1935, ὅταν ὁ Θεὸς τὸν κάλεσε νὰ ἀναπαυτεῖ μακαρίως.

Στὰ Ἀπομνημονεύματά του, πὺ ἐκδόθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1958 ἀπὸ τὸ Ἴδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐπανεκδόθηκαν τὸ ἐπόμενο ἔτος 1959, ὁ Γερμανὸς δὲν ἀναφέρει οὔτε πότε ἀκριβῶς γεννήθηκε (ἐγεννήθηκα στὸ χωριὸ Στύψη τῆς Λέσβου στὰ 1866, ἔτσι ἀκριβῶς ἀρχίζουν τὰ Ἀπομνημονεύματα), οὔτε ἀναφέρει τὰ ὀνόματα τῶν γονιῶν του οὔτε κἂν τὸ βαπτιστικὸ του ὄνομα. Αὐτά, φαίνεται, ὅτι δὲν τὰ θεωρεῖ σημαντικά. Στέκεται, ὅμως, μὲ θαυμασμὸ στὴ μορφή τοῦ παπποῦ του: *Ὁ παπποῦς μου ὅμως, φαίνεται, τοῦ πατέρα μου ὁ πατέρας, βρέθηκε στὴν καταστροφὴ τῶν Ψαρῶν, γιατί θυμοῦμαι πὺς κάπνιζε τσιμποῦκι κι ἐγὼ, μικρὸ παιδί, πῆγαινα νὰ τοῦ ἀνάψω τὸ τσιμποῦκι μὲ καρβουνάκι πὺ τῶπιανα μὲ μὴ τσιμπίδα. Ἐκεῖνος τότε μοῦ ἔλεγε γελώντας «Στάσου, ἐγὼ μὴ φορὰ κἄνκα στὰ Ψαρά». Κι*

* Τὸ κείμενο αὐτὸ ἀποτελεῖ εὐρύτερη ἀπόδοση τοῦ Λόγου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστρίας κ. Μιχαήλ, ὁ ὅποιος ἐκφανήθηκε τὴν Κυριακῇ, 12 Φεβρουαρίου 1995, στὸν Καθεδρικὸ Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ἁγίας Τριάδος Βιέννης, κατὰ τὴν τέλεση Μνημοσύνου, μὲ ἀφορμὴ τὰ ἐξήντα χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατο (Baden Βιέννης 11.2.1935) τοῦ Μητροπολίτου Ἀμασειᾶς καὶ Ἐξάρχου Κεντρῶας Εὐρώπης κυροῦ Γερμανοῦ Καραβαγγέλη.

έπαιρνε με τὸ χέρι του τὸ ἀναμμένο κάρβουνο καὶ ἀναβε τὸ τσιμπούκι του. Μοῦ ἔλεγε ἕνα σωρὸ ἱστορίες. Μὰ ἤμουν πολὺ μικρὸς καὶ δὲν τὰ θυμοῦμαι καλά. Μοῦ φαίνεται πὼς πολέμησε με τὸν Κανάρη καὶ τὸν Μιαούλη.

Μπορεῖ ὁ μικρὸς Εὐρώτας (με τὸ ὄνομα αὐτὸ ὑπογράφει στὴν Ἀθήνα τὴ διαθήκη του τὸ 1935), ποὺ γεννήθηκε στὶς 16 Ἰουνίου 1866, σύμφωνα με τὸ Βιβλίο Θανάτων τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος τῆς Ἁγίας Τριάδος Βιέννης (Sterbe - Buch, fol. 17a), νὰ κράτησε στὸ ὑποσυνειδητό του τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων Κανάρη καὶ Μιαούλη, στὴ συνειδησή του ὅμως ἦταν βαθιὰ καταγραμμένα τὰ κατορθώματα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821, ὅπως βαθιὰ χαραγμένη ἦταν καὶ ἡ γενναία μορφή τοῦ παπποῦ του, ποὺ δὲν ἦταν μόνο, στὰ μάτια τοῦ Γερμανοῦ Καραβαγγέλη, ἕνας ἀγωνιστής, ποὺ πολέμησε δίπλα στὸν Κανάρη καὶ στὸ Μιαούλη, ἀλλὰ καὶ ἕνας δάσκαλος, ποὺ ἐμφύτευε στὸ μικρὸ του ἔγγονο τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα, προβάλλοντας δύο ἀπὸ τὶς πλέον ἀγνές καὶ ἡρωϊκὲς μορφές τοῦ ἀγῶνα μας γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδος.

Ὁ νεαρὸς Καραβαγγέλης πρέπει νὰ ἐντυπωσιάστηκε πολὺ ἀπὸ τὸν ἀντρειωμένο παπποῦ του, ἀπὸ τὶς διηγήσεις του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ μοναδικὸ γεγονός ποὺ ἀναφέρει γι' αὐτόν: *Ἐπαιρνε με τὸ χέρι του τὸ ἀναμμένο κάρβουνο καὶ ἀναβε τὸ τσιμπούκι του.* Αὐτὲς οἱ ἐμπειριὲς γονιμοποίησαν τὶς εὐαισθησίες τοῦ Γερμανοῦ Καραβαγγέλη, ἀξιοποίησαν τὶς ικανότητές του καὶ τὸν ἀνέδειξαν ὡς μία ἀπὸ τὶς σημαντικότερες μορφές τοῦ αἵωνα μας. Ἀργότερα, φτασμένος πλέον Ἱεράρχης, θὰ ἀνάβει ὁ ἴδιος με τὴν ἐντυπωσιακὴ ἐμφάνισή του, τὸ συγκλονιστικὸ λόγο του καὶ τὶς ἀνυπέροβλητες πράξεις του τὶς καρδιές τῶν χριστιανῶν τῶν Ἐπαρχιῶν του, εἴτε στὴν ἀλύτρωτη τότε καὶ ἐλεύθερη πλέον Καστοριά τῆς Μακεδονίας, εἴτε στὴν ἀλύτρωτη καὶ κατεχόμενη ἀπὸ τοὺς Τούρκους Ἀμάσεια τοῦ Πόντου.

Ὁ πατέρας του, νέος ἀκόμη, πῆγε στὴν ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη Ἰωνία καὶ στὸ Ἄδραμύτι ἀσχολήθηκε με τὸ ἐμπόριο, ἀνοίγοντας κατάστημα. Στὴ Στύψη γύρισε νὰ δημιουργήσει οἰκογένεια καὶ στὸ Ἄδραμύτι συνέχισε τὸ ἐμπόριο. Ὅταν ὁ Γερμανὸς ἦταν δύο ἐτῶν, τὸ 1868, ὁ πατέρας του πῆρε τὴν οἰκογένειά του μονίμως στὸ Ἄδραμύτι, ὅπου γεννήθηκαν οἱ ἔ-

ξι ἀδελφές του καὶ ὁ Εὐριπίδης, τὸ ὄγδοο παιδί τῆς οἰκογένειας.

Στὸ Ἄδραμύτι ἔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα καὶ ἐδῶ ὡς μαθητὴ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου τὸν γνώρισε, ἕνα χρόνο πρὶν τὸ τελειώσει, ὁ φιλόμουσος Μητροπολίτης Ἐφέσου Ἀγαθάγγελος (1872-26.4.1893 †). Ὁ Ἀγαθάγγελος, ἐντυπωσιασμένος ἀπὸ τὶς ἀρετὲς τοῦ μικροῦ Καραβαγγέλη, προέτρεψε τὸν πατέρα του νὰ τὸν στείλει στὴν Ἱερά Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, γιὰ νὰ σπουδάσει. Ἐτσι τὸ Σεπτέμβριο τοῦ ἐπομένου ἔτους 1882, σὲ ἡλικία 16 ἐτῶν, ὁ Γερμανὸς κατατάχθηκε ἀπευθείας στὴ δευτέρη τάξη τοῦ γυμνασιακοῦ Τμήματος τῆς Σχολῆς, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀποφοίτησε ἀριστοῦχος τὸ ἔτος 1888, ὑποβαλὼν διατριβὴ ἐπὶ «πτυχίῳ» με τὸν τίτλο «Ὅτι ἀξιόπιστοι οἱ Εὐγγελισταί».

Στὶς 3 Ἰουλίου 1888, τὴν ἴδια ἡμέρα τῆς ἐπίδοσης τῶν πτυχίων στοὺς νέους τελειόφοιτους τῆς Σχολῆς, ὁ Καραβαγγέλης χειροτονήθηκε Διάκονος ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη Διονύσιο τὸν Ε', με τὸ ὄνομα Γερμανός, γιὰ νὰ τιμηθεῖ στὸ πρόσωπό του ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἱεράς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης Πατριάρχης Γερμανὸς ὁ Δ' (1842-1845, 1852-1853).

Ὁ Πατριάρχης Διονύσιος ὁ Ε' (1887-1891), κατὰ τὴ χειροτονία, τοῦ ὑποσχέθηκε θέση στὸ Πατριαρχεῖο, πράγμα ποὺ σήμαινε σίγουρη καὶ πολὺ σύντομη ἱεραρχικὴ ἐξέλιξη τοῦ Γερμανοῦ στὶς ἱερατικὲς καὶ ἐκκλησιαστικὲς βαθμίδες. Ὁ Γερμανὸς Καραβαγγέλης προτίμησε τὴν πρόταση τοῦ Σχολάρχου του στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Γερμανοῦ Γρηγοῦρά, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ τὸν στείλει γιὰ εὐρύτερες σπουδὲς στὴν Εὐρώπη, με σκοπὸ νὰ γίνῃ Καθηγητὴς στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ καὶ ἀργότερα νὰ διαδεχθεῖ τὸν ἴδιο στὴ Σχολαρχία τῆς Σχολῆς.

Ὁ πλούσιος ὁμογενὴς Παῦλος Σκυλίτσης Στεφάνοβικ (θεῖος τῆς Ἑλενας, γυναίκας τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου), ποὺ εἶχε κάποτε, σὲ μία ἐπίσκεψή του στὴ Θεολογικὴ Σχολή, ἐντυπωσιασθεῖ ἀπὸ τὸ νεαρὸ φοιτητὴ Γερμανὸ Καραβαγγέλη, δέχθηκε με εὐχαρίστηση, νὰ ἀναλάβει τὶς δαπάνες γιὰ τὶς σπουδὲς τοῦ Γερμανοῦ στὴν Εὐρώπη, ὅταν ὁ Σχολάρχης Ἀρχιμανδρίτης Γερμανὸς Γρηγοῦράς τοῦ τὸ ζήτησε.

Ἀφοῦ δόθηκε καὶ ἡ συγκατάθεση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ὁ Γερμανὸς τὸ ἴδιο ἔτος 1888 ἀνεχώρησε γιὰ τὴ Λειψία, ὅπου παρακολούθησε ἐπὶ πέντε ἐξάμηνα στὴ Φιλοσοφικὴ

Σχολή τις παραδόσεις όνομαστών Καθηγητών, ανάμεσα στους όποιους ήταν και ό πολύ γνωστός Καθηγητής τής Ψυχολογίας του βάρους *Wundt* και ό περίφημος Καθηγητής τής Δογματικής, 'Απολογητικής και 'Ερμηνείας τής Καινής Διαθήκης στην Θεολογική Σχολή *Luthard*. Για ένα έξάμηνο ό Γερμανός μετέβη στη Βόννη όπου παρακολούθησε μαθήματα 'Εκκλησιαστικής 'Ιστορίας από Καθηγητές Καθολικούς, Προτεστάντες και Παλαιοκαθολικούς, ανάμεσα στους όποιους διακρινόταν ό *Langen*.

Τό 1891, ύστερα από τρία έτη σπουδών, ανακηρύχθηκε διδάκτορας Φιλοσοφίας στη Λειψία με βάση τη μελέτη του «'Η περί Θεού διδασκαλία Θεοφίλου του 'Αντιοχείας». Στην Κωνσταντινούπολη κλήθηκε άμέσως να έπιστρέψει, γιατί ό Πατριάρχης Διονύσιος ό Ε' τον διόρισε, τον Αύγουστο του 1891, Καθηγητή τής 'Εκκλησιαστικής 'Ιστορίας και άλλων μαθημάτων στη Θεολογική Σχολή τής Χάλκης, στη θέση του επίσης Μυτιληναίου 'Αρχιδιακόνου Φωτίου 'Αλεξανδρίδη, ό όποιος άφησε τη Χάλκη για να αναλάβει Σχολάρχης τής Θεολογικής Σχολής του Τιμίου Σταυρού στα 'Ιεροσόλυμα.

Στη Σχολή ό Γερμανός δίδαξε μέχρι τό 1896 'Εκκλησιαστική 'Ιστορία, 'Ομιλητική, 'Εγκυκλοπαιδεία τής Θεολογίας και 'Εβραϊκή 'Αρχαιολογία.

Στις 6 Μαρτίου του 1894 χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος από τον Πατριάρχη Νεόφυτο τον Η' (1891-1894) και τον 'Οκτώβριο του ίδιου έτους έπισκέφτηκε τό 'Αγιον Όρος. Στις 5 'Οκτωβρίου, στην Καλύβη των γνωστών ζωγράφων 'Ιωασαφαίων τής Σκήτης των Κουσοκαλυβίων, έγραψε ένα ποίημα στο βιβλίο έπισκεπτών. Μεταφέρω έδώ ένα μέρος του από την έκδοση του Δημητρίου Τσαφαρά:

Σ' αυτήν την Σκήτην του Χριστού που κε-
λαΐδούν τ' άηδόνια
και παΐζουν την κιθάραν των μουσας και
χειλιδόνια,
ήλθε και ένας δάσκαλος παπας κι 'Αρχι-
μανδρίτης
θέλων να γίνη μοναχός και Κουσοκαλυβί-
της...
Μια μέρα μόνον κάθισε την άλλην φεύγει
πλέων
την θάλασσαν, με τον σκοπόν να μη ξα-
νάλη πλέων.

Δέν του ταΐριάζε τό "Αγιον Όρος. "Άλλα κα-
τά βάθος ήθελε ή ψυχή του άφοϋ για άλλα ήταν
γεννημένος. Το σκαρί του ήταν φτιαγμένο για
φουρτουνιασμένες θάλασσες και ή λεβεντιά
του για ήρωικούς αγώνες, όπως αυτό γίνεται
φανερό από τη πολυετή, πολυκύμαντη και πολυ-
σχιδή δράση του και έν μέρος άποτυπώνεται
στον 'Ενθρονιστήριο Λόγο του στη Βιέννη, που
δημοσιεύουμε στο τέλος.

Εικοσιεννέα έτών ήταν τό 1895, όταν ό Πα-
τριάρχης 'Αθηνος ό Ζ' (1895-1897) του ανέθε-
σε, με συνοδική άπόφαση, ως Καθηγητή τής
'Εκκλησιαστικής 'Ιστορίας, να συντάξει σχέδιο
άπάντησης στην 'Εγκύκλιο του Πάπα Λέοντος
του Γ', του 'Ιουνίου του έτους 1894, με την ό-
ποία ό Πάπας καλούσε σε ένωση την 'Ορθόδο-
ξη 'Εκκλησία. Η έπιστημονική αυτή άπάντηση,
άφοϋ υπέστη ανάλογες τροποποιήσεις από τους
Συνοδικούς 'Αρχιερείς Νικομηδείας Φιλότεο
Βρυένιο, Σμύρνης Βασίλειο και Φιλαδελφείας
Στέφανο, εγκρίθηκε συνοδικώς, εκδόθηκε τό
1895 και μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες, εύ-
ρωπαϊκές και σλαβικές.

Στις 20 Φεβρουαρίου του 1896 έληξε ή καθη-
γητική θητεία του Γερμανού, άφοϋ εκλέχτηκε έ-
πίσκοπος Χαριουπόλεως, αρχιερατικώς Προϊ-
στάμενος Σταυροδομίου (Κοινότητα στο Πέραν
τής Κωνσταντινουπόλεως) και δέν είχε κλείσει
τότε τα τριάντα του χρόνια. Η χειροτονία του
 έγινε από τον Πατριάρχη 'Ανθίμο τό Ζ' με
συνοδικούς 'Αρχιερείς στο Ναο των Εισοδίων
τής Θεοτόκου Σταυροδρομίου, στον ίδιο Ναο
τής Κοινότητας που καλούνταν να ύπηρετήσει.

(Συνεχίζεται)

**ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΟΙ
Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΙΣ ΤΩΝ
Μητροπολίτου Πισιδίας Μεθοδίου Γ. Φούγια,
'Αρχιεπισκόπου πρ. Θνατείρων**

*Ένας τόμος 500 σελίδων (σχ. 17Χ24 εκατ.) που
ένδιαφέρει θεολόγους, κληρικούς, ιστορικούς και έπι-
στήμονες. Μία θαυμάσια θεολογική και ιστορική έκ-
θεση των γεγονότων και των σχέσεων Ανατολικής
και Δυτικής 'Εκκλησίας από τον ένατο (Μ. Φώτιος)
ως τον δέκατο πέμπτο αιώνα (Σύνodos Φλωρεντίας).
Η σημασία του βιβλίου είναι και έθνική, γιατί ό έμ-
πειρος συγγραφέας αναδεικνύει την αξία τής 'Ορθο-
δοξίας και του 'Ελληνισμού, χωρίς να «προπαγανδί-
ζει» τον άπομονωτισμό και την πολιτική ένδοσρέ-
φεια.*

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Τὴν Κυριακὴν, 4 Δεκεμβρίου 1994 τελέστηκαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Πολιτιστικοῦ Κέντρου τῆς Ἑλληνορθόδοξης Κοινότητος τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ στὸ Βορειοδυτικὸ Λονδίνο. Τὸν θεμέλιο λίθο εἶχε τοποθετήσει ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ.

Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ζηνουπόλεως
κ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ

Βαρθολομαῖος πρὶν ἓνα περίπου χρόνον, στίς 10 Νοεμβρίου 1993.

Τὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο αὐτὸ εἶναι προϊόν μιᾶς ἀξιέπαινης πρωτοβουλίας καὶ τὸ ἐπιστέγασμα μιᾶς προσπάθειας ἐξήμισυ περίπου ἐτῶν. Μὲ αὐτὸ ἡ Ἑλληνορθόδοξη Κοινότης τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ φιλοδοξεῖ νὰ προσφέρει μιὰ ἐστία γιὰ τὴ στέγαση καὶ φιλοξενία ὑψηλῆς πνοῆς πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων καὶ ὅπωςδήποτε οἱ ἤδη προγραμματισμένες ἐκδηλώσεις, κατὰ τὴν κρίση πολλῶν εἰδημόνων, δίνουν μιὰ πειστικὴ μαρτυρία γιὰ τὴν ἐγκυρότητα καὶ τὴν ποιότητα τῆς πολιτιστικῆς προσφοράς ποὺ φιλοδοξεῖ νὰ ἔχει τὸ Κέντρο αὐτό.

Στὰ ἐγκαίνια τῆς Κυριακῆς, 4 Δεκεμβρίου, παρευρέθησαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καὶ Μεγ. Βρετανίας κ. Γρηγόριος, ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Κύπρου στὸ Λονδίνο κ. Ἀγγελος Ἀγγελίδης, ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Κωστούλας, ὁ ἀναπληρωτὴς Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Κύπρου κ. Τάκης Ἰωάννου, ἡ κ. Κατίνα Λαιμοῦ, στὴ μνήμη τοῦ συζύγου τῆς ὁποίας εἶναι ἀφιερωμένη ἡ Μεγάλῃ Αἵθουσα ἐκδηλώσεων τοῦ Κέντρου, ὁ Πρόεδρος τῶν Ἑλληνορθόδοξων Κοινοτήτων καὶ γενναιόδωρος χορηγὸς κ. Νικόλαος Ἰω. Χατζηπατέρας, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Σπ. Πολέμης, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑνωσῆς Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν κ. Γιάννης Ἀδαμ. Χατζηπατέρας καὶ πλῆθος ἐκλεκτῶν μελῶν τῆς Παροικίας τοῦ Λονδίνου.

Ἡ τελετὴ ἄρχισε μὲ Ἀγιασμὸ ποὺ ἐτέλεσεν

ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὁποίου ὁ ἐξοχ. Ὑπατος Ἀρμοστής ἔκοψε τὴν κορδέλλα τῶν ἐγκαινίων, ὁ δὲ Σεβασμιώτατος ἀποκάλυψε τὴν ἀναμνηστικὴ πλάκα τῆς θεμελιώσεως καὶ τῶν ἐγκαινίων στὴν εἴσοδο τοῦ κτιρίου. Ἀκολούθησεν ὁ ραντισμὸς μὲ ἀγιασμὸ τῶν διαφόρων χώρων καὶ αἰθουσῶν στοὺς δύο ὀρόφους. Ὅταν κατῆλθεν ὁ Σεβασμιώτατος στὴν κεντρικὴ αἴθουσα, τὴν ὁποία εἶχε κατακλείσει τὸ πλῆθος, ἐγινε ἀπὸ τὴν κυρία Κατίνα Λαιμοῦ ἡ ἀποκάλυψη τῆς ἀναμνηστικῆς πλάκας μὲ τὸ ὄνομα τοῦ συζύγου τῆς ἀείμνηστου Μιχαὴλ Χρ. Λαιμοῦ στὴν μνήμη τοῦ ὁποίου, ὅπως εἶπαμε, εἶναι ἀφιερωμένη ἡ Μεγάλῃ Αἵθουσα τοῦ Κέντρου. Στὴ συνέχεια ὁ Πρόεδρος καλωσόρισε τοὺς ἐπισήμους καὶ ὄλους τοὺς προσκεκλημένους.

Ἡ κυρία Κατίνα Λαιμοῦ προσεφώνησε τὴν ὁμήγουρη μὲ λίγα καὶ λιτὰ λόγια καὶ εἶπε τὰ ἐξῆς: «Θέλω νὰ πῶ δύο λόγια καὶ νὰ δώσω τὰ συγχαρητήριά μου σὲ ὅσους ἐκουράστηκαν, ἐμόχθησαν καὶ ἐδούλεψαν σκληρὰ μὲ ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ νὰ φτάσουν στὴ σημερινὴ ἡμέρα τῶν ἐγκαινίων τοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου. Εὐχόμεθα ὁ Θεὸς καὶ ἡ χάρις τῶν Ἁγίων Ταξιαρχῶν καὶ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ νὰ τοὺς ἔχει καλὰ καὶ νὰ τοὺς δίνει πάντοτε ὑγεία καὶ δύναμη. Ἐπίσης θέλω νὰ πῶ τίς θερμὲς εὐχαριστίες μου στὸν ἀγαπητὸ μου γαμπρὸ Νικόλαο Χατζηπατέρα, ὁ ὁποῖος ἐργάστηκε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ ἀπλόχερα καὶ γενναιόδωρα ἔδωσε σημαντικὸ ποσὸν χρημάτων γιὰ νὰ τιμήσει τὴ μνήμη τοῦ συζύγου μου καὶ πεθεροῦ του».

Στὴ συνέχεια ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Κύπρου κ. Ἀγγελίδης, ὁ ὁποῖος ἔκοψε τὴν κορδέλλα τῶν ἐγκαινίων, προσεκλήθη καὶ εἶπε τὰ ἐξῆς:

«Θὰ ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω ἐκ βάθους καρδίας γιὰ τὴν τιμητικὴ πρόσκληση νὰ πάρω μέρος σ' αὐτὴ τὴν ὡραία τελετὴ, μιὰ ἱστορικὴ ἡμέρα γιὰ τὴν Κοινότητα ἐδῶ, ἀλλὰ μπορῶ νὰ πῶ καὶ γιὰ ὁλόκληρη τὴν παροικία μας.

Θὰ ἤθελα νὰ συγχαρῶ καὶ νὰ ἐκφράσω ἐπίσης βαθειὰ ἐκτίμησιν πρὸς τὸν Πρόεδρο, τὸν

Ἐντιπρόεδρο κ. Πολέμη και κ. Χατζηπατέρα, πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς ὄλους αὐτοὺς οἱ ὅποιοι ἐργάστηκαν πράγματι ἐπίμονα γιὰ τὴν δημιουργία αὐτοῦ τοῦ ὠραίου ἔργου. Εἶναι μεγάλη ἱκανοποίηση ὄλων μας πὸν βλέπομε συνεχῶς νὰ ἀναβαθμίζεται ἡ παροικία μας ἐδῶ, ἡ ὁμογένειά μας. Εἶναι γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ μιὰ τρανὴ ἀπόδειξη ὅτι ὁ Ἑλληνισμός, ὅπου κὶ ἂν εὐρίσκειται, χέρι μὲ χέρι μὲ τὴν Ἐκκλησία συνεχίζουν τὴν ἱστορικὴ τους παράδοση μὲ ἓνα αἶσθημα ἀποστολῆς.

Κέντρα ὅπως τὸ σημερινὸ ἐκφράζουν τὴν ἀποφασιστικὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ νὰ διασώσει τὴν ἑλληνικότητά του, νὰ διασώσει τίς παραδόσεις του και νὰ ὑπερασπιστεῖ τὴν πολιτιστικὴ του κληρονομιά.»

Τὰ ἐγκαίνια ἐτίμησεν ἐπίσης μὲ τὴν παρουσία του και ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Κωστούλας, ὁ ὁποῖος προσκληθεὶς στὸ βῆμα εἶπε τὰ ἐξῆς: «Θέλω και ἐγὼ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὸν θαυμασμό μου και νὰ σᾶς πῶ ὅτι στὴ γλώσσα μας, κύριε Πρόεδρε, ὑπάρχει μιὰ λέξη, ἡ ὁποία ὀνομάζεται “ἄξιος”. Τὴ λέξη αὐτὴ τὴ βρίσκουμε κυρίως στὶς βυζαντινὲς ψαλμωδίες. Ἄξιά ἐστι τὰ ἔργα σας, και συγχαρητήρια».

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας μὲ τὴν σειρά του συνεχάρη τὸν Πρόεδρο και τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου και ὄλους τοὺς ὑπευθύνους, οἱ ὅποιοι ἐκοπίασαν και ἐμόχθησαν γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ὠραίου και σύγχρονου αὐτοῦ κτιρίου, τὸ ὁποῖον εὐχήθηκε νὰ ἀποβεῖ φάρος πνευματικὸς γιὰ τὴν διατήρησιν τῶν παραδόσεων και τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς μας κληρονομιάς.

Ὁ Θεοφιλέστατος και Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος, Ἐπίσκοπος Ζηνουπόλεως ἐδιάβασε μῆνυμα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, εἰς τὸ ὁποῖο μεταξὺ ἄλλων ὁ Παναγιώτατος λέγει: «Συγχαίρομεν ἐκ μέσης καρδίας τοὺς πρωτεργάτας τοῦ ἀγαθοῦ τούτου ἔργου και ἐκφράζομεν τὸν ἔπαινον τῆς Μητρὸς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἰδιαιτέρως πρὸς τὴν ὑμετέραν προσφιλή Θεοφιλίαν και πρὸς τοὺς συνεργάτας ὑμῶν και εὐχόμεθα ὅπως ὧσιν εὐλογημένοι οἱ κόποι ὑμῶν ἐν προκειμένῳ και ἀποδώσῃ καρπὸν πολὺν, ἐπ’ ἀγαθῷ τῆς αὐτόθι προσφίλους ὁμογενείας». Στὴ συνῆχεια ὁ Θεοφιλέστατος ἀφοῦ ἀπηύθυνε θεο-

μὸ και σύντομο χαιρετισμὸ, ἀπένευμε ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος ἀναμνηστικὰ μετάλλια τῶν ἐγκαινίων στὸν Σεβασμιώτατο, στὸν Ὑπατο Ἀρμοστή τῆς Κύπρου και στὸν Γενικὸ Πρόξενο τῆς Ἑλλάδος, στὸν Πρόεδρο τῆς UNESCO ἐξ. κ. Ντίνιο Λεβέντη, στὸν Ἀναπληρωτὴ Ὑπατο Ἀρμοστή τῆς Κύπρου κ. Τάκη Ἰωάννου, στὴν κ. Κατίνα Λαιμοῦ καθὼς και στὸν Πρόεδρο τῶν Κηδεμόνων και γενναῖο χορηγὸ κ. Νικόλαο Χατζηπατέρα, ὁ ὁποῖος και προσεφώνησε τὴν ὁμίλησιν μὲ τὰ ἐξῆς λόγια: «Εὐχαριστοῦμε τὸν Ὑψιστο κατ’ ἀρχὴν πὸν μᾶς ἀξίωσε αὐτῆς τῆς μεγάλης χαρᾶς μαζί μὲ τὴν χάριν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ και τῶν Ταξιαρχῶν νὰ γευθοῦμε τὴν χαρὰ αὐτῆς τῆς ἡμέρας, μὲ τὴν παρουσία και τὴν προσφορὰ και τὴν συνδρομὴ ὄλων σας. Εὐχαριστοῦμε τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μ. Βρετανίας, τοὺς ἀντιπροσώπους Ἑλλάδος και Κύπρου, καθὼς και τοὺς συνεργάτες των γιὰ ὄλη τὴν προσφορὰ πὸν ἔκαμαν στὴν Κοινότητα και στὰ σχολεῖα μας.

»Εὐχαριστοῦμε πάρα πολὺ ὄλους τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτες και παρευρισκομένους. Ἦθελα νὰ εὐχαριστήσω πολὺ τοὺς συνδρομητὰς και γενναίους χορηγοὺς σ’ αὐτὴν τὴν προσπάθειά μας. Ἐπίσης ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω τὴν οἰκογένειά μου, τὴν σύζυγό μου, τὰ παιδιὰ μου, τὴν πεθερά μου κυρία Κατίνα Λαιμοῦ και γενικὰ ὄλη μου τὴν οἰκογένεια γιὰ τὴν ὑπομονὴ ὄλα αὐτὰ τὰ χρόνια. Ὁ Θεὸς εὐδόκησε νὰ γίνῃ και αὐτὸ τὸ κτίριο σὰν ἔμπρακτη ἀπόδειξη τῆς συνεχοῦς και διαρκοῦς βραδινῆς ἀπουσίας μου. Ὑπάρχει κάποια ἀπόδειξη στὶς δικαιολογίες μου».

Ἡ ὠραία αὐτὴ ἐκδήλωσιν ἔκλεισε μὲ τὸν Ἑθνικὸ Ὑμνο, τὸν ὁποῖον ὄλο τὸ πλῆθος ἔψαλε μαζί, και ἀκολούθησε ἀνοικτὴ δεξίωσιν.

Τὸ πολιτιστικὸ Κέντρο τῆς Ἑλληνορθόδοξης Κοινότητος τοῦ Τιμίου Σταυροῦ και Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ εἶναι μιὰ ἀκόμη ἐντυπωσιακὴ αἶθουσα τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας στὸ Βορειοδυτικὸ Λονδίνο και μιὰ τρανὴ ἀπόδειξη τοῦ σφρίγους και τῆς δυναμικότητος τῆς Ὁμογενείας, πὸν τουλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πολιτιστικοὺς χώρους τῆς δείχνει νὰ ἀναπτύσσει τίς δραστηριότητές τῆς τὴ σωστὴ κατεύθυνσιν.

Ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Παρθένιος ὁ Γ' εἰς τὴν Δυτικὴν Ἀφρικὴν*

Κατόπιν δέχθηκε τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ Μπραζαβίλ, ὅπου ἔχουμε μιὰ ἀξιόλογη ἱεραποστολή καὶ προοπτικὲς καλὲς νὰ ἀναπτυχθεῖ καὶ ἐδῶ ἡ Ὁρθοδοξία, ἀρκεῖ νὰ βρεθοῦν ἱεραπόστολοι γιὰ νὰ βοηθήσουν τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἀκκρας νὰ κηρυχθεῖ καὶ ἐδῶ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ μεσημέρι παρέθεσε γεῦμα ὁ Αἰγύπτιος Πρέσβυς κ. Nofal Ibrahim el Sayed μὲ καλεσμένους τὸν

Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Κυρήνης
κ. **ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Διοικητὴν, τὸν Νομάρχην, τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν διαφόρων δογμάτων, Πρέσβεις διαφόρων χωρῶν καὶ ἐκλεκτοὺς Ἕλληνες ὁμογενεῖς.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Πρόεδρος τῆς ἰθαγενοῦς Κοινότητος τῶν Καμερουνέζων Ὁρθοδόξων τοῦ Γιαουντέ κ. Claude Bernard Messy, ἔδωσε δεξίωση πρὸς τιμὴν τῆς Α.Θ.Μ. Παρόντες δεκάδες Ὁρθόδοξοι ἰθαγενεῖς ποὺ μὲ τὸ δικό τους τρόπο ἐξεδήλωναν τὴν χαρὰ τους γιὰ τὴν παρουσία τοῦ Πατριάρχου. Στὸ τέλος ὁ Πρόεδρος προσέφερεν ἐκ μέρους ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων ἰθαγενῶν ἕναν βαρύτιμο θρόνον ἀπὸ ἔβενον καὶ ἐλεφαντοστοῦν ὡς ἐκδήλωση ἀγάπης, σεβασμοῦ, ὑπακοῆς καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Πνευματικὸ τους Πατέρα. Ὁ Μακαριώτατος κατὰ τὰ ἀφρικανικὰ ἔθιμα κάθησε στὸν θρόνον καὶ τοὺς εὐλόγησε καὶ ὅλοι οἱ πιστοὶ μὲ κραυγὲς καὶ τραγοῦδια χαρᾶς δεχόντουσαν τὴν εὐλογία.

Τὴν Τρίτη 18 Ὀκτωβρίου ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης ἡμῶν κ. Παρθένιος δέχθηκε τὰ προεδρεῖα τῶν ἰθαγενῶν Ὁρθοδόξων Κοινοτήτων ἀλλὰ καὶ πολλοὺς Ἕλληνας ὁμογενεῖς καὶ μὲ προσοχὴ ἀκουσε τὰ προβλήματα τους. Ἐπίσης ἐπισκέφθη πολλοὺς Ἕλληνας στὸν τόπο ἐργασίας τους καὶ εὐλόγησε τὰ «ἔργα τῶν κώπων των».

Τὴν Τετάρτη 19 Ὀκτωβρίου ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κυρήνης κ. Θεόδωρος τέλεσε τὴν θ. Λειτουργίαν στὸν Καθεδρικὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου εἰς Γιαουντέ καὶ χειροτόνησε διάκονον τὸν ἀφρικανὸν Μάξιμον γιὰ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Κογκό - Μπραζαβίλ. Στὴν λειτουργία ἔλαβαν μέρος ὅλοι

οἱ ἀφρικανοὶ ἱερεῖς καὶ ἐκ μέρους ὅλων χαιρέτισε ὁ Οἰκονόμος κ. Ἰουστίνος. Ὁ Μακαριώτατος χαιρέτισε τοὺς ἀφρικανοὺς Ὁρθοδόξους γιὰ τοὺς ὁποίους τελέσθηκε ἡ θ. Λειτουργία. Τόνισε νὰ ἔχουν ἀγάπη, εἰρήνη, ὁμόνοια καὶ ἀλληλοβοήθεια, νὰ συγχωροῦν καὶ νὰ βοηθοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ νὰ εἶναι ὅλοι κοντὰ μὲ ὑπακοὴ καὶ σεβασμὸν στὸν Σεβασμιώτατον Ποιμενάρχη, τὸν Μητροπολίτην κ. Πέτρον. Στὸ τέλος ἡ Α.Θ.Μ. χαιρέτισε ὅλους καὶ τοὺς διένειμε τὸ ἀντίδωρον.

Τὸ μεσημέρι παρέθεσε γεῦμα ὁ Πρέσβυς τῆς Ὁρθοδόξου χώρας τῆς Ρωσίας κ. Βιτάλιος Λιτβίνε, τὸν ὁποῖον παρασημοφόρησε ὁ Μακαριώτατος μὲ τὸν σταυρὸν τοῦ ἁγ. Μάρκου ὡς ἐκδήλωσιν ἀγάπης πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον χώραν τῆς Ρωσίας.

Ντουάλλα

Τὴν Πέμπτη 20 Ὀκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Παρθένιος ὁ Γ' συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Σεβ/τον Μητροπολίτην Ἀκκρας κ. Πέτρον, τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Κυρήνης κ. Θεόδωρον καὶ τὸν Πρωτοπρεσβύτερον κ. Γεώργιον Βακωνάκη ἀνεχώρησε γιὰ τὴν δευτέρη πόλιν τοῦ Καμερούν, τὴν Ντουάλλα, ὅπου ἔχουμε μιὰ ἀξιόλογη Ἑλληνικὴ Κοινότητα μὲ τὴν ἐκκλησία τῶν ἁγ. Κων/νου καὶ Ἑλένης.

Στὴν εἴσοδο τῆς πόλεως τὴν Α.Θ.Μ. ἀνέμεναν πρὸς ὑποδοχὴν ὁ Ἐφημέριος Ντουάλλας κ. Ἀντώνιος καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Βασίλειος Κουγιός.

Τὸ μεσημέρι ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθη ἐθιμοτυπικῶς τὸν Κυβερνήτην τῆς πόλεως κ. Ferdinand Koungou Edima καὶ εἶχε πολὺ ἐνδιαφέρουσα συνομιλία καὶ συνάμα μιὰ ἐνημέρωση ἐπάνω στὰ προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦν σήμερον τὸ Καμερούν. Ὁ Πατριάρχης μας τοῦ προσέφερε τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγ. Μάρκου καὶ τὸν ἐνημέρωσε γιὰ τὴν πορεία τῆς ἱεραποστολῆς μας σ' αὐτὴν τὴν χώρα μὲ τὴν πρόνοια καὶ καθοδήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καμερούν κ. Πέτρου καὶ τῶν συνεργατῶν του.

Τὸ ἀπόγευμα ὁλόκληρη ἡ παροικία μας μὲ πολλὴ συγκίνηση, σεβασμὸ καὶ χαρὰ ὑπεδέχθησαν τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην μας κ. Παρθένιον εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναὸν τῶν ἁγ. Κων/νου καὶ Ἑλένης. Μιὰ ἐκκλησία κόσμημα γιὰ τὴν πόλιν τῆς Ντουάλλας μὲ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 128 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

ρυθμὸ βυζαντινὸ πὸν ὑπενθυμίζει τὴν Ἀγ. Σοφία Κων/πόλεως. Ἐντύπωση προκάλεσε εἰς ὄλους καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ὁρθοδόξων ἀφρικανῶν τῆς Ντουάλλας καὶ τῶν περιχώρων, ἡ παρουσία τῶν νέων παιδιῶν τῆς Ἀφρικῆς μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τραγουδία καὶ τὶς ρυθμικὲς χορευτικὲς κινήσεις ὡς ἐκδήλωση χαρᾶς καὶ τιμῆς πρὸς τὸν ὑψηλὸ Ἐπισκέπτη στὸν τόπο τους.

Στὴν δέησιν πὸν ἐψάλλη παρόντες ὁ Κυβερνήτης τῆς πόλεως, ὁ Νομάρχης, οἱ Στρατιωτικὲς ἀρχές, ἐκπρόσωποι τῶν ἄλλων δογμάτων καὶ ὄλοι οἱ Ἕλληνες ὁμογενεῖς μὲ τὰ παιδιά τους πὸν ὡς νέα γενιὰ ζοῦν ἐδῶ μὲ πρόοδο καὶ προκοπὴ καὶ ἀγάπη στὴν φιλόξενη χώρα τοῦ Καμερούν.

Ὁ Ἐφημέριος τοῦ ναοῦ π. Ἀντώνιος προσεφώνησε τὴν Α.Θ.Μ. λέγοντας μεταξὺ ἄλλων:

Μακαριώτατε,

Γιὰ ὄλους τοὺς Ὁρθοδόξους χριστιανούς εἶναι μεγάλη χαρὰ καὶ εὐλογία τὸ νὰ Σᾶς ἔχουν ἀνάμεσά τους· γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες, ὅμως, εἶναι καὶ ἡ ἐθνικὴ συγκίνηση πὸν μᾶς κάνει νὰ σκιροῦμε μπροστὰ στὴν σεπτὴ μορφή Σας. Βλέπουμε στὸ πρόσωπό Σας τὴν μεγάλη ἐθνικὴ παράδοση τῶν Ἑλλήνων στὴν ἡπειρον αὐτὴν τῆς Ἀφρικῆς καὶ Σᾶς νιώθουμε ὡς τὸ ἰσχυρότερο συνδετικὸ κρίκο τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Ἀφρικῆς Ἑλλήνων, ἀλλὰ, ταυτόχρονα καὶ ὡς σημεῖο ἀναφορᾶς τῆς φιλίας καὶ τῆς ἀδελφосύνης μὲ ὄλα τὰ ἔθνη καὶ μὲ τὰ μαῦρα ἀδέλφια μας, ἀφοῦ εἶσθε ὁ Πατριάρχης πὸν ἐνσαρκώνει τὴν ἀποστολικὴ ρῆση πὸν ἐν «Χριστῷ Ἰησοῦ, οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ, οὐδὲ Ἕλλην» καὶ ποιμαίνετε μὲ τὸ ἴδιο γνωστὸ πατρικὸ ἐνδιαφέρον Σας ὄλους τοὺς Ὁρθοδόξους τῆς Ἀφρικῆς, ἀνεξαρτήτως χρώματος, φυλῆς καὶ γλώσσας...

Ἀμέσως μετὰ χαιρέτισε ὁ Μακαριώτατος στὴν γαλλικὴ γλώσσα κατ' ἀρχὰς γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ἀπὸ «βάθους καρδίας» τὸν Κυβερνήτην καὶ Νομάρχην τῆς πόλεως καὶ ὄλους τοὺς ἐπισήμους τῆς πόλεως πὸν μὲ ἀγάπη ἦλθαν στὸν ἑλληνικὸ ναὸ μας. Ἀπευθύνοντας τὸν λόγον πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους Ἕλληνες, τόνισε τὴν σημασία ἀλλὰ καὶ τὴν προσφορά τοῦ «ἀποδήμου Ἕλληνα» καὶ παρεκάλεσε νὰ μὴν λησμονοῦν Ὁρθοδοξία καὶ Ἑλληνισμόν, νὰ μὴν λησμονοῦν τοὺς ἀδελφούς ἀφρικανούς ἐδῶ στὸ Καμερούν, γιὰτι οἱ καιροὶ καὶ οἱ καταστάσεις ἀλλάσσουν καὶ οἱ λαοὶ ζητοῦν ἐλευθερία καὶ ἐργασία. Εὐχαρίστησε ὄλους γιὰ τὴν θερμὴ ὑποδοχὴ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην κ. Πέτρον καὶ τοὺς καλοὺς ἱερεῖς του.

Ὅλο τὸ ἐκκλησίασμα μετὰ πῆγε στὴν διπλανὴ αἴθουσα τῆς Κοινότητος γιὰ νὰ δοῦν καὶ νὰ χαροῦν ἀπὸ κοντὰ τὸν Μακαριώτατον καὶ νὰ λάβουν τὴν εὐλογία του ὡς ἐνίσχυση στὴν δημιουργικὴ πορεία καὶ

παρουσία τους στὴν Ντουάλλα.

Ὁ Πρόεδρος τῆς ὁμογένειας χαιρέτισε τὴν Α.Θ.Μ. τονίζοντας μεταξὺ ἄλλων:

...Στὸ πρόσωπό Σας, Μακαριώτατε, ὑποδεχόμεστε σήμερα τὸν μεγάλο Πατέρα καὶ Ποιμενάρχη μας, τὸν ἀκούραστο καὶ ἀεικίνητο ἱεραπόστολο, τὸν λαμπαδηφόρο τοῦ Ὁρθοδόξου φωτός στὶς ζούγκλες, τὶς σαβάνες καὶ τὶς ἐρήμους τῆς ἀφρικανικῆς Ἠπείρου... Ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ Καμερούν περνάει δύσκολες ὥρες, ἀντιμεταπίζει πολλὰ καὶ δυσεπίλυτα προβλήματα ἀτομικὰ καὶ κοινοτικά. Ἐμεῖς οἱ λίγοι, ὅμως, ἀγωνιζόμεστε μὲ μιὰ καρδιά, μὲ μιὰ ψυχὴ, μὲ ἀγάπη καὶ ὁμόνοια, πιασμένοι χέρι - χέρι, ἔχοντας καὶ τὴν συμπαράσταση τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴν ἀγάπη καὶ συμπαράσταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Πέτρου, πὸν εἶναι πάντα κοντὰ μας πρόθυμος νὰ μᾶς βοηθήσῃ, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ κρατήσουμε ψηλὰ τὴ σημαία τῆς Ὁρθοδοξίας μας, ψηλὰ τὴ σημαία τὴν ἑλληνικὴν...

Τὴν Παρασκευὴ 21 Ὀκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος μὲ τὴν συνοδεία του ἐπεσκέφθη πολλοὺς Ἕλληνας ὁμογενεῖς στὸν τόπο τῆς ἐργασίας των, γιὰ νὰ τοὺς εὐλογήσῃ, ν' ἀκούσῃ τὰ προβλήματά τους καὶ νὰ τοὺς ἐνισχύσῃ τὴν πορεία τους πρὸς τὴν ἐπιτυχία καὶ προκοπὴ. Τόπος συγκεντρώσεως τὸ Λίμπτε, ἓνα εἰδυλλιακὸ τοπίο στὰ παράλια τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. Παρόντες ἡ Δήμαρχος τῆς περιοχῆς κ. Meboka Katherine Efosi καὶ ὁ Νομάρχης. Ἡ Α.Θ.Μ. τίμησε μὲ τὸν σταυρὸν τοῦ ἀγ. Μάρκου τὸν ἐκλεκτὸν ὁμογενὴν ἐκ Κύπρου κ. Ἀνδρέα Χριστοδουλίδην, στὸ σπῆτι τοῦ ὁποίου εὐγενῶς ἐφιλοξενήθη μετὰ τῆς τιμίας συνοδείας του.

Τὸ Σάββατο τὸ πρωὶ 22 Ὀκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς ἱερεῖς καὶ μεγάλη ὁμάδα ὁμογενῶν ἐπισκέφθη τοὺς δύο ναοὺς μας τῶν ἀγ. Ταξιαρχῶν καὶ τοῦ ἀγ. Γερασίμου εἰς τὴν Κοξάμπα ὅπου καὶ σήμερα ζοῦν καὶ προσδεύουν Ἕλληνες ὁμογενεῖς. Παρόντες στὴν ὑποδοχὴ ὁ Διοικητὴς τῆς περιοχῆς μὲ τὸν Δήμαρχον καὶ τὶς Στρατιωτικὲς ἀρχές. Ἐδῶ ὑπάρχει καὶ μικρὸς πυρῆνας ἀφρικανῶν Ὁρθοδόξων πὸν ἐλπίζουμε μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ σύντομα νὰ καρποφορήσῃ τὸ ἱερὸ δένδρο τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὸ ἀπόγευμα ἡ Α.Θ.Μ. μὲ τὴν παρουσία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καμερούν κ. Πέτρου δέχθηκε τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ντουάλλας. Συζητήσαν τὰ προβλήματα πὸν ἀπασχολοῦν σήμερα τοὺς Ἕλληνες καὶ τὶς προοπτικὲς πὸν διανοίγονται γιὰ τὴν εὐημερία τους καὶ τὴν δυναμικὴ παρουσία τους στὴν ὁμορφὴ καὶ φιλόξενη χῶ-

ρα του Καμερούν. Τέλος τους έτιμήσε με τον σταυρόν του άγ. Μάρκου ως «δείγμα» εύλογίας και έπιβράβευσης τής προσφοράς των.

Τήν Κυριακήν 23 Οκτωβρίου ο Μακαριώτατος έν συλλειτουργία με τους άγίους άρχιερείς Άκκρας κ. Πέτρον και Κυρήνης κ. Θεόδωρον, τους ιερείς κ. Γεώργιον και κ. Άντώνιον και τρεις άφρικανούς ιερείς τέλεσε την θείαν Λειτουργίαν στον Καθεδρικόν ναόν των άγιων Κων/νου και Έλένης. Παρόντες όλοι οί όμογενείς τής παροικίας, ο Κυβερνήτης τής πόλεως με ένα κλιμάκιο των πολιτικών και στρατιωτικών άρχών τής πόλεως. Και πάλι έντυπωσιακή ή παρουσία των άφρικανών χριστιανών του Καμερούν. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Πέτρος στο τέλος χαιρέτισε την Α.Θ.Μ.

Ο Μακαριώτατος Πάπας και Πατριάρχης ήμών κ. Παρθένιος με συγκίνηση και αισθήματα άγάπης άποχαιρέτισε στον λόγο του τα πνευματικά του παιδιά, τους Έλληνας όμογενείς τής Ντουάλλας και τους άδελφους άφρικανούς και τους δίδαξε να έχουν όμολογια, έλπίδα και κουράγιο. Τα χρόνια που έρχονται θα είναι δύσκολα, ή άγάπη όμως και ή άλληλοβοήθεια είναι τα στοιχεία που θα τους βοηθήσουν να προχωρούν ένωμένοι προς την πρόοδον και προκοπήν. Η Α.Θ.Μ. εύχαρίστησε τους αντιπροσώπους τής Πολιτείας και τον Πρόεδρον τής χώρας δια τα αγαθά τους αισθήματα προς την Έλληνική όμογένεια του Καμερούν.

Τέλος προέτρεψε όλους να έχουν ύπακοή και άγάπη στον καλόν τους Δεσπότη, την Μητροπολίτη κ. Πέτρον που άκούρατος εύρίσκεται πάντα κοντά τους. Η ένότητα γύρω από τον Έπίσκοπον θα είναι το σύμβολο τής ιεραποστολικής παρουσίας του Πατριαρχείου μας και στην Δυτική Άφρική.

Προσέφερε και εδώ το «Ποτήριο τής ζωής» σε εκατοντάδες πιστούς μαζί με το αντίδωρο και τον λόγον τής άγάπης Του και τής Πατριαρχικής εύλογίας του. Άκολούθησε κοινή Τράπεζα άγάπης για όλους, μιá εικόνα που όλοι θα θυμούνται για πολλά - πολλά χρόνια. Ο Πρόεδρος τής Κοινότητας κ. Βασίλειος Κουγιδς για μιá φορά άκόμα ηύχαρίστησε τον Μακαριώτατον για τον έρχομόν του, άκολούθησαν οί εύχαριστίες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καμερούν κ. Πέτρον προς τον Πατριάρχην μας άλλά και προς την Κοινότητα, που όλοι μαζί ειργάσθησαν για να παρουσιάσουν αυτήν την όμορφη εικόνα μιás άκμάζουσας παροικίας.

Η αναχώρησις έγινε δια μέσου Γιαουντέ, το βράδυ έξω από την Μητρόπολη οί νέοι μας άφρικανοί Όρθόδοξοι. Έψαλλαν και τραγουδούσαν για να έκ-

φράσουν την άγάπην και τον σεβασμόν προς τον Μακαριώτατον.

Στο άεροδρόμιο ήλθαν για να άποχαιρέτισουν ο Ποιμενάρχης του τόπου Μητροπολίτης κ. Πέτρος, ο Ύπουργός του Προεδρικού Γραφείου κ. Λεον. Έσσο εκ μέρους του Προέδρου, οί Πρόσβεις Αιγύπτου, Ρωσίας και Έλλάδος, οί Πρόεδροι των Κοινοτήτων Γιαουντέ και Ντουάλλας, οί Άφρικανοί μας ιερείς μαζί με ομάδα νέων, ο Πρόεδρος των άφρικανών Όρθόδοξων Καμερουνέζων και άρκετοί εκλεκτοί όμογενείς, όπως ο κ. Γ. Κυριακίδης και ή κ. Χλόη Μπαλάνου που ήταν πάντα κοντά και πρόθυμοι στον Πατριάρχη μας, καθώς και οί ιερείς μας κ. Γεώργιος Βακωνάκης που έλαβε τον διορισμόν του Γενικού άρχιερατικού Έπιτρόπου τής Μητροπόλεως και ο κ. Άντώνιος που έλαβε το όφφίκιο του Πρωτοπρεσβυτέρου.

Έτσι με την βοήθεια του Θεού μας ολοκληρώθηκε ή ιεραποστολική πορεία του Πατριάρχου ήμών κ. Παρθενίου και στην εύλογημένη χώρα του Καμερούν που όντως είναι ένα κομμάτι του Παραδείσου επί τής γής και στη σκέψη μας ήλθαν τα λόγια των νέων άφρικανών άδελφών μας που τραγουδούσαν:

Refrain Bienvenu Patriarche ici au Cameroun

Kalos ilthate makariotate edo is to Cameroun

1. Patriarche Parthenios III
Nous sommes dans la joie
Nous t' attendions
Bienvenu à Yaoundé
2. Nous les Orthodoxes
Nous sommes ravis
Les larmes au Coeur
Alleluia!
3. Souviens - Toi de notre
Papa Patriarche
Accorde a l' Eglise pu' il
vive en paix dans l' honneur
et la fidelité.
4. Que Dieu protège
ton séjour ici
Béni soit Dieu.
Alleluia!
5. Nzambé abetéle yo
Mobómbó na yo
Eleka malamú.
Alleluia!
6. Beristen ba fon ai wa
Kamerun ene a mintak
Zamba a bale wa a
Patriarche hosana ayob etere.
Amen.

(Τέλος)

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟΝ ΕΙΣ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ*

23. Ἡ ἑναρξίς τοῦ δικαστικοῦ ἔτους

Τὴν 31η Ἰανουαρίου 1994 (Δευτέρα) εἶχαμε στὴ Μελβούρνη μίαν πολὺ εὐχάριστη ἐμπειρία. Ἦταν ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποία γινόταν ἡ ἐπίσημη ἑναρξίς τοῦ δικαστικοῦ ἔτους 1994. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἑναρξίς αὐτὴ στὴν Αὐστραλία γίνεται

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

ἀξιεπαίνως πάντοτε μὲ λατρευτικὴ προσευχὴ ἐν τὸς ἱεροῦ ναοῦ, οἱ λειτουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης στὴν Μελβούρνη, δεικνύοντες τὴν ἐκτίμησι καὶ τὸν σεβασμὸ τοὺς στὴν ἀκτινοβολοῦσα Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας κάλεσαν, ὅπως καὶ στὰ προηγούμενα ἔτη, τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Στυλιανό, γιὰ νὰ εἶναι προεξάρχων καὶ ὀμιλητὴς στὴν εἰδικὴ Πανορθόδοξη Ἀκολουθία γιὰ τὸ ἀνοιγμὰ τοῦ δικαστικοῦ ἔτους 1994 (Pan-Orthodox Service for the opening of the Law-Term 1994). Ἔτσι στὸν ἑλληνορθόδοξο καθεδρικό Ἱ. Ναὸ τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου τῆς Μελβούρνης ἤκουσαν τὴν σχετικὴ ὀμιλία τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Στυλιανοῦ, ὁ ὁποῖος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, σὲ ἀγγλικὴ γλῶσσα εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Γιὰ τὴν Χριστιανικὴ Ἐκκλησία καὶ ἰδιαίτερος γιὰ τὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας εἶναι κάθε χρόνος καινούρια εὐχαρίστησις καὶ εὐλογία νὰ ἔχωμε τὴν εὐκαιρία νὰ τελοῦμε εἰδικὴ ἀκολουθία προσευχῆς γιὰ ὅλους τοὺς ἀξιωματικούς καὶ διακόνους τοῦ Νόμου στὴν κοινωνία μας...

«...Μὲ ἀπέραντη εὐγνωμοσύνη ἐκφράζομε τὴν ἐκτίμησί μας πρὸς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους στὸ πλαίσιο τοῦ συγχρόνου κράτους καὶ τῆς σημερινῆς κοινωνίας πρὸς ἐξασφάλισι τῆς ἐννόμου τάξεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

«Γνωρίζομε πόσον δύσκολον εἶναι νὰ συγκρατοῦμε τὸ χειραφετημένο ἄτομο τῆς ἐποχῆς μας μέσα σὲ ὠρισμένα νομικά, ἠθικά καὶ θρησκευτικὰ ὅρια. Καὶ ἀκριβῶς ἔνεκα τῆς δυσκο-

λίας αὐτῆς ἀναγνωρίζομε τὴ θυσία, τὴν ὁποία σήμερα ἀπαιτεῖ τὸ νὰ ὑπηρετῆ κανεὶς στὸ νομικό - δικαστικὸ ἐπάγγελμα καὶ σὲ ὅποιονδήποτε ἄλλο σχετικὸ θεσμὸ.

«Παρ' ὅλα αὐτά, ὡς πιστοί, γνωρίζομε ὅτι ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος ἔδωκε τὸ Νόμο καὶ τὴ Συνείδησι τοὺς ἀνθρώπους, ἐγγυᾶται ἐπίσης ὅλες τίς ἀναγκαῖες φυσικῆς, διανοητικῆς καὶ πνευματικῆς δυνάμεις πρὸς ἐκπλήρωσι τοῦ θελήματός Του στὴ μορφή τοῦ Νόμου...

«Γιὰ μίαν τέτοια θρησκευτικὴ βεβαιότητα εἶναι πάντοτε σπουδαῖο νὰ ἐνθυμούμεθα ὅτι ὁ Παντοδύναμος Θεὸς ἐκφράζει τὴν ἀγάπη Του ὄχι μόνον στὴ μορφή τοῦ Νόμου, ἀλλ' ἐπίσης καὶ στὴ μορφή τῆς Χάριτος, ἡ ὁποία εἶναι προφανῶς ἡ ὑπέρβασις, ὄχι ἡ κατάργησις τοῦ Νόμου.

«Ἐὰν δὲν διατηροῦμε ἐπίσης αὐτὸ στὸ νοῦ μας, τότε ἡ δικαιοσύνη μας δὲν θὰ "περισσεύῃ πλεῖον τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων" (Ματθαίου ε' 20), καὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴ ποτὲ δὲν μποροῦμε νὰ ἔχωμε τὴν ἐλπίδα τῆς εἰσόδου στὴν "Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν", ἡ ὁποία ἐξ ὀρισμοῦ εἶναι ὁ τόπος τῆς ἀπολύτου Χάριτος τοῦ Θεοῦ...».

24. Συνέντευξις καὶ διάλεξις

Λίγο μετὰ τὴν μεσημβρία τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ γράφων, σὲ συνέντευξί του πρὸς ἑλληνίδα συνεργάτιδα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Μελβούρνης, ἀπήντησε σὲ διάφορες ἐρωτήσεις γιὰ τίς ἐντυπώσεις του ἐκ τῆς Αὐστραλίας καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ ΣΤ' Παναυστραλιανοῦ Συνεδρίου Ἑλληνορθόδοξου Νεολαίας (στὴ Βρισβάνη), γιὰ τίς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ κοινωνικοῦ βίου, γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ προβλήματα τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας.

Τὴν ἑσπέρα δώσαμε τὴ διάλεξι, ποὺ εἶχεν ὀργανώσει στὴν Μελβούρνη ἡ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας. Ἡ διάλεξις αὐτὴ ἦταν εὐκαιρία, γιὰ νὰ διαπιστώσωμε ἀκόμη μίαν φορὰ τὴν ἀκτινοβολία καὶ τοὺς καρποὺς τοῦ ποιμαντικοῦ τῆς ἔργου. Ὁ Δήμαρχος τῆς Νοτίας Μελβούρνης, ἐκτιμῶν τὸ ἔργον τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας, εἶχε διαθέσει τὴν τεραστία καὶ ὠραιοτάτη Αἴθουσα Τελετῶν, ἡ ὁποία κοσμεῖ τὸ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 80 τοῦ ὑπ' ἀρ. 2/1995 τεύχους.

Άπο τελετή τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν ὑδάτων κατὰ τὰ Θεοφάνεια στήν Μελβούρνη (ἔτος 1991).

ἐπιβλητικὸ Δημορχιακὸ Μέγαρο (South Melbourne Town Hall) (Park Street). Τὴ διάλεξι τίμησαν μὲ τὴν παρουσία τους ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Στυλιανὸς, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Δέρβης κ. Ἰεζεκιήλ, πολλοὶ κληρικοί, ὁ Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στήν Μελβούρνη κ. Νικ. Μάτσης καὶ ἡ κυρία Μάτση, ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος τῆς Ἑλλάδος, πολλοὶ ἐκπαιδευτικοὶ καὶ ἐπιστήμονες καὶ πολλὲς ἑκατοντάδες Ἑλλήνων τῆς περιοχῆς, οἱ ὅποιοι, παρὰ τὸ ὅτι ἦταν καθημερινὴ ἐργασία μὴ ἡμέρα καὶ παρὰ τὴ βροχή, γέμισαν τὴν τεραστίαν αἴθουσα. Μὲ χαρὰ εἶδαμε ἐκ νέου ἀνάμεσα στοὺς ἀκροατὲς πολλοὺς νέους, τοὺς ὁποίους εἶχαμε γνωρίσει στήν Βρισβάνη στὸ Συνέδριό τους.

Ἡ διάλεξις μου, ποὺ εἶχε τίτλο θέματος «Ὁ ἑλληνορθόδοξος πολιτισμὸς» ἀπέβλεπε στὸ νὰ δεῖξη πῶς ἡ Ὁρθοδοξία εὐλογεῖ καὶ συνενώνει εἰς μίαν ἱεραρχημένη ὀργανικὴ ὁλότητα ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ πολιτισμοῦ. Στὸν Πρόλογο τῆς ὁμιλίας μου εἶπον τὰ ἑξῆς:

«Προτοῦ νὰ ἀρχίσω τὴ διαπραγματεύσει τοῦ θέματος τῆς ἀποψινῆς διαλέξεως, θέλω πρώτα-

πρῶτα νὰ εὐχαριστήσω τὸν Σεβασμιώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Αὐστραλίας κ. Στυλιανὸ γιὰ τοὺς καλοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους πρὸ ὀλίγου εἶπε γιὰ μένα. Ἐπίσης τοῦ ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνη μου γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ ἔκαμε σὲ μένα καὶ στὴ σύζυγό μου νὰ μᾶς προσκαλέσῃ στήν 5ῃ ἡπειροτῆς Γῆς, στὸ μεγαλύτερο αὐτὸ νησί τοῦ κόσμου καὶ ἔτσι νὰ λουσοῦμε μέσα στὶς αὔρες τοῦ Εἰρηνικοῦ καὶ νὰ ἀναβαπτισθοῦμε στὰ δροσερὰ καὶ κρυστάλλινα πνευματικὰ ὕδατα, ποὺ ἀναβλύζουν στὶς ἐνορίες τῶν Ἑλλήνων τῆς Αὐστραλίας καὶ καταρδεύουν τὴν ἀξιοθαύμαστη Ὀμογένειά τους. Μέσα σὲ πολὺ ὀλίγες ἡμέρες δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ γνωρίσωμε ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς εὐλογημένης ἀπὸ τὸν Θεὸ καταπληκτικῆς ζωῆς καὶ δραστηριότητός σας. Ἀλλὰ καὶ τὶς ὀλίγες αὐτὲς ἡμέρες ἢ ὥρες, κατὰ τὶς ὁποῖες ἤμεθα στήν Βρισβάνη καὶ στήν Μελβούρνη κοντά σας (ὅπως θὰ εἶμαστε σὲ λίγο καὶ στὸ Σύννεϋ), ἀφογκρασθήκαμε πολλὰ ἀπὸ τὰ ζωηρὰ καὶ εὐγλωττα χτυποκάρδια σας καὶ νοιώσαμε νὰ θέτετε σὲ κίνησι μέσα στήν ψυχὴ μας χορδὲς ἀντίστοιχες πρὸς ἐκεῖνες, οἱ ὁποῖες πάλλονται μέσα

Συμμετασχόντες στο 5ο τοπικό-πολιτειακό συνέδριο Έλληνορθόδοξου Νεολαίας τής Μελβούρνης (Σεπτ. 1992), στο οποίο εξετάσθηκε τὸ θέμα «Ἡ ζωὴ τοῦ Ὁρθοδόξου κατὰ τοὺς Πατέρες».

στις ἑλληνικώτατες καὶ ὀρθοδοξότατες ὑπάρξεις σας. Δὲν θαυμάσαμε μόνον τὶς φυσικὲς ὀμορφιὲς τῆς Κουηνολάνδης καὶ τῆς Βικτωρίας. Ἐπὶ πλέον συγκινηθήκαμε ἀπὸ τὰ ὀμορφα καὶ γεμάτα ἀπὸ νοσταλγία γιὰ τὴ μακρινὴ Γενέτειρα αἰσθήματα καὶ βιώματά σας, θαυμάσαμε τὸν δυναμικὸ μὸχθο καὶ τὰ ἐντυπωσιακὰ ἐπιτεύγματά σας στὴν συνεχῶς ἀναπτυσσομένη καὶ πολιτιστικῶς ἀκτινοβολοῦσα φιλόξενη αὐτὴ ἡπειρο, νοιώσαμε ὑπερηφάνεια γιὰ τὸ ὅτι ὅλοι στὴν Αὐστραλία ἀναγνωρίζουν τὴν τεραστίαν συμβολή σας στὴν παραγωγικὴ, κοινωνικοπολιτικὴ καὶ πολυπολιτισμικὴ ἀνάπτυξη καὶ στὴ διαμόρφωση τοῦ πνευματικοῦ προφίλ τῆς χώρας αὐτῆς καὶ ἐντυπωσιασθήκαμε ἀπὸ τὸν ζωντανὸ σύνδεσμό σας μὲ τὴν Μητέρα Ἐλληνορθόδοξη Ἐκκλησία, ἢ ὅποια, ὅπως ἔχει γράψει ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπός σας σ' ἓνα πρόσφατο ἄρθρο του σὲ εἰδικὸ Ἀφιέρωμα ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος, εἶναι ἡ «μητρικὴ ἐστία» καὶ ἡ «προστατευτικὴ ἀσπίδα» τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Αὐστραλίας. Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ σας, ὅπως «ἡ ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς» (Ματθ. κγ' 37), ὅπως ἡ ὄρνιθα τὰ κλωσσόπουλά της, συγκεντρώνει καὶ ἐνοποιεῖ κάτω ἀπὸ τὶς στοργικὲς φτεροῦγγες της τὰ τέκνα της καὶ ἔτσι συντελεῖ ὥστε τὰ μέλη τῆς Ὁμογενείας νὰ μὴ νοιώθουν ἀνεσιτότητα, ἀλλοτριώσι, μοναξιά ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας. Πρέπει νὰ εἴσθε ὑπερήφανοι γιὰ τὴν Ἐκκλησία Σας, ἢ ὅποια ἐμψυχώνεται ἀπὸ Ἱεράρχες, οἱ ὅποιοι εἶναι διακεκριμένοι, ὅπως

εἶναι ὁ διεθνῶς γνωστὸς καὶ ἀκτινοβολῶν μέσα σὲ ὀλόκληρη τὴν Χριστιανικὴ Οἰκουμένη Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας καὶ Ἐξαρχος πάσης Ὠκεανίας κ. Στυλιανός, τοῦ ὁποίου τὴν εἰκοσαετηρίδα τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς διακονίας θὰ ἐορτάσετε κατὰ τὸ ἔτος 1995. Στὴν πόλι Santiago de Compostela τῆς Ἰσπανίας, — ὅπου συναντηθήκαμε τὸν περασμένο Αὐγουστο ὡς συνέδριοι, πὺν συμμετείχαμε στὸ «Πέμπτο Παγκόσμιο Συνέδριο Πίστεως καὶ Τάξεως» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν—, τὸν θαύμασα γιὰ τὴν ἀπλότητα, μὲ τὴν ὅποια ἦταν ἐπὶ κεφαλῆς ὄλων τῶν Ὁρθοδόξων, καὶ γιὰ τὴ σύνεσι, μὲ τὴν ὅποια κατὰ τρόπον ἀνυποχώρητο προέβαλλε τὶς ὀρθόδοξες θέσεις καὶ ἀντιμετώπιζε μερικὲς προκλήσεις τῶν ἑτεροδόξων. Ἄν καὶ φοβοῦμαι, ὅτι θὰ προσκρούσω στὴν γνωστὴ σὲ ὄλους σας ταπεινοφροσύνη του, αὐτὲς τὶς τελευταῖες ἡμέρες ἔχω μείνει ἐκπληκτὸς ἀπὸ τὴν ἀεικίνητη καὶ σοφὴ ποιμαντορικὴ μέριμνα καὶ δραστηριότητά του, ἢ ὅποια ἀσκεῖται σὲ ἀγαπὴ συνεργασία μὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους περιόπτη θέσι κατέχει ὁ πρῶτος κατὰ τὴν τάξι Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Δέρβης κ. Ἰεζεκιήλ, ὁ ὁποῖος, ὅπως καὶ ὁ Σεβασμιώτατος, ἔχει κατακτήσει τὶς καρδιὲς τῶν Ὁμογενῶν τῆς Μελβούρνης μὲ τὴν ἀκτινοβολοῦσα προσωπικότητά του.

»Ὅσα εἶπαμε ἕως τώρα δὲν πρέπει νὰ θεω-

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

1844 - 1994

150 ΕΤΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ - ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ*

II.

Κηρύσσω «άνισχυρον» τὴν προγενεστέραν Διαθήκην του, τὴν ὁποίαν, ὡς γράφει ὁ ἴδιος, συνέταξεν εἰς Ὁδησσόν, τὴν πρώτην Φεβρουαρίου 1833 (ἄρθ. 50 τῆς νέας Διαθήκης), καταρτίζει, «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Ἀμήν», τὴν νέαν Διαθήκην του, διὰ νὰ ρυθμίση, λεπτομερῶς πάντα τὰ

Τοῦ κ. **ΑΝΔΡΕΟΥ ΙΩΑΝ. ΦΥΤΡΑΚΗ**

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Συμβούλου τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς

ἀφορῶντα εἰς τὴν συνιστωμένην δι' αὐτῆς Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν θέματα, καθ' ὅσον, ὡς ἔγραφε, τὸ 1853, ὁ συντάκτης τῆς καὶ πρώτος Νομικός τῆς Σύμβουλος Εἰσαγγελεὺς *N. Ἰωαννίδης*, «εἰς τὴν πρώτην Διαθήκην δὲν ὑπῆρχεν εἰ μὴ ὁ σπόρος τῆς συστάσεως Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς».

Ἡ νέα αὐτὴ Διαθήκη ἀπετελέσθη, ἀρχικῶς, ἀπὸ 155 ἄρθρα καὶ ὑπεγράφη τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1840. Ἀλλὰ μὲ τὰς τρεῖς προσθήκας τοῦ *Ριζάρη* εἰς τὸ ἀρχικὸν κείμενον, τῆς 10ης Ἰανουαρίου, τῆς 5ης Ἀπριλίου καὶ τῆς 1ης Ἰουνίου

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 123 τοῦ ὑπ' ἀρ. 4/1995 τεύχους.

ρηθῶν ὡς παρέκβασις ἀβροφροσύνης, ἡ ὁποία δὲν ἔχει σχέσι πρὸς τὸ θέμα μας. Ἀντιθέτως ἀφοροῦν στὸν πυρῆνα καὶ στὴν πεμπτοσύα τοῦ θεματός μας, διότι ἡ ἀναφερθεῖσα σύνδεσις τῶν Ἑλλήνων τῆς Αὐστραλίας μὲ τὴν Μητέρα Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὴν κυρία ἐμπειρικὴ καὶ ἐποπτικὴ ἔκφρασι τοῦ ἑλληνορθοδόξου ἢ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, στὸν ὁποῖο ἀναφέρεται ἡ ἀποψινὴ ὁμιλία, πού γίνεται μπροστὰ στὴ μεγάλη αὐτὴ σὺναξι τῶν Ὁμογενῶν τῆς Μελβούρνης, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἐπαληθεύει ὅσα εἶπα πρὸ μπροστὰ καὶ γιὰ τὴν ὁποία συγχαίρω τὸν διοργανωτὴ Θεοφ. Ἐπίσκοπο Δέρβης κ. Ἰεζεκιήλ καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτες του.

(Συνεχίζεται)

τοῦ ἰδίου ἔτους, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἄρθρων τῆς ἀνῆλθεν εἰς 177. Ὁλοκληρώθη δὲ μὲ μυστικὸν κωδῆκελλον, πού ὑπεγράφη τὴν 29ην Μαΐου 1841, δηλαδὴ τρεῖς μόλις ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ *Γεωργίου Ριζάρη*.

Ἡ Ριζαρείος Διαθήκη ἀποτελεῖ μνημειῶδες, εἰς τὸ εἶδός του, κείμενον, τὸ ὁποῖον, ὡς καὶ ἀπὸ τὴν δομὴν του ὑποδηλοῦται, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν, ὡς ἀνωτέρω, συντάκτῃν του γνωρίζομεν, κατηρτίσθη μὲ ἐπίμονον καὶ ἐπίπονον διάλογον τοῦ *Γεωργίου Ριζάρη* μὲ τοὺς Συμβούλους του. Καὶ εἰς τὸ ὁποῖον προβάλλεται ἀνάγλυφος ἡ προσωπικότης του, τοῦ «ὀλιγομαθοῦς», ἴσως, κατὰ τὴν ἔκφρασί του, ἀλλὰ πολυμαθοῦς εἰς ἐμπειρίας τῆς ζωῆς, τοῦ λεπτολόγου «*νοικοκύρη*», τοῦ πρακτικοῦ καὶ ὑπευθύνου ἀνθρώπου, πού ἐπιθυμεῖ, μὲ τὴν κοινὴν λογικὴν καὶ τὴν πλουσίαν πείραν του εἰς τὰ ἀνθρώπινα, νὰ ρυθμίση, εἰς ὅλας, εἰ δυνατόν, τὰς λεπτομερείας τῶν, τὰ τῆς διασφαλίσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του, ὡς καὶ τὰ τῆς εὐρύθμου λειτουργίας τῆς Σχολῆς του, ἀπὸ τοὺς Ἐκτελεστάς τῆς Διαθήκης του καὶ τὰς Ἀρχάς.

Τοῦ εὐσεβοῦς Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ καὶ τοῦ «*φιλογενοῦς*» πατριώτου, τοῦ ὁποῖου ἐπιθυμία εἶναι νὰ ὠφεληθῶν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεροι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν του Σχολὴν, καὶ ὁ ὁποῖος ὀραματίζεται ἕνα Ὁρθόδοξον Ἐφημεριακὸν Κλῆρον, πού, ἐν τῷ συνόλω του, ἔαν εἶναι δυνατόν, νὰ λαμβάνη εἰς τὴν Σχολὴν του ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια, «*ὥστε νὰ δύναται νὰ συντελῇ καὶ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας*».

Μία τοιαύτη ἀγτία καί, κατὰ τὸ δυνατόν, ὁμοίμορφος κατάρτισις τῶν Ἐφημεριῶν μας, δὲν ἐπετεύχθη, δυστυχῶς, μέχρι σήμερον.

Εἰς δύο ἀπὸ τὰ ἀκροτελεύτια ἄρθρα τῆς Διαθήκης του, τὰ 170 καὶ 171, γράφει ὁ *Γεώργιος Ριζάρης*:

«*Ἴδου ἐτελείωσα ὅ,τι εἶχα νὰ γράψω. Θέλω καὶ διατάττω καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἀπαρασαλεύτως ὅσα διέταξα. Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ προκύψῃ ὠφέλεια εἰς τὸ Κοινὸν ἀπὸ τοὺς ἰδρώτας τοῦ προσώπου ἐμοῦ τε καὶ τοῦ μα-*

καρίτου ἀγαθέλφου μου... Δὲν θέλω, κατ' οὐδένα τρόπον, νὰ ὠφεληθῶσιν ὀλίγοι πρὸς βλάβην τῶν κοινωφελῶν διατάξεών μου».

Ἄλλὰ τί ἀκριβῶς «διέταξεν» ὁ Γεώργιος Ριζάρης, διὰ ποῖον σκοπὸν διετίθετο ἡ περιουσία τῶν ἀδελφῶν Ριζάρη;

Εἰς τὰ 61 πρῶτα ἄρθρα τῆς Διαθήκης του, ὁ Γεώργιος Ριζάρης περιγράφει λεπτομερῶς τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῶν δύο ἀδελφῶν, «ὅ,τι μᾶς ἐχάρισεν ἡ ἄκρα τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ εὐσπλαχνία, εἰς τόνδε τὸν πρόσκαιρον βίον διὰ τῶν ἰδίων ἡμῶν κόπων καὶ ἰδρώτων», ὡς γράφει, καὶ καθορίζει διαφόρους παροχὰς εἰς τὸ Μονοδένδρι, ὡς καὶ εἰς διάφορα συγγενικά του καὶ ἄλλα πρόσωπα.

«Τούτων οὕτω διαταχθέντων, καταλήγει εἰς τὸ 62ον ἄρθρον, δηλοποιῶ, ὅτι ὁ σκοπός, ἡ θέλησις καὶ ἡ ἀπόφασίς μου εἶναι, ὥστε ἡ λοιπὴ περιουσία μου, κινήτῃ τε καὶ ἀκίνητος, νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς σύστασιν καὶ διατήρησιν μιᾶς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς».

Εἰς τὸ 72ον δὲ ἄρθρον τῆς, γράφει: «Σκοπὸς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ταύτης Σχολῆς εἶναι τὸ νὰ χορηγῇ εἰς νέους, ἔχοντας τὰς ἀπαιτουμένας προπαιδευτικὰς γνώσεις, τοιαῦτα διδακτικὰ μέσα, ὥστε, εἰς διάστημα πέντε ἐτῶν, νὰ εἶναι εἰς στάσιν νὰ ἐνδυμῶσι τὸ ἱερὸν σχῆμα τῆς Ἱερωσύνης, γινόμενοι Ἱερεῖς, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς πενταετοῦς τῶν σπουδῆς. Ἡ ἐν αὐτῇ τῇ Σχολῇ ἐκπαίδευσις, πρέπει νὰ εἶναι πρὸ πάντων τοιαύτη, ὥστε νὰ συντελῇ καὶ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας», εἰς τὴν εὐρυτέραν καὶ εἰς βάθος, θὰ ἐλέγομεν, μόρφωσιν τῆς νεολαίας, διὰ τοῦ ὅλου ἔργου τῶν Ριζαρεϊτῶν Ἱερέων.

Εἰς τὸν οὐσιώδη αὐτὸν σκοπὸν τῆς Σχολῆς του, ἐπανέρχεται, κατ' ἐπανάληψιν, ὁ Γεώργιος Ριζάρης. Ἐπικεντρῶνων, θὰ ἔλεγε κανεὶς, τὰς παραγγελίας του, πρὸς τοὺς ἐκτελεστὰς τῆς Διαθήκης του, γράφει, χαρακτηριστικῶς, εἰς τὸ 78ον ἄρθρον τῆς:

«Παρακαλῶ τὰ δύο Συμβούλια τῆς Σχολῆς νὰ κινήσωσι πάντα λίθον (ἂν ἐγὼ ζῶν δὲ τὸ κατορθώσω), διὰ νὰ ἐνδώσῃ ὁ Βασιλεὺς, ὥστε, ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ νὰ διδάσκωνται, ὅσοι σκοπεύουσι νὰ ἐνδυθῶσιν Ἱερωσύνης ἐνδυμα, καὶ νὰ μὴ εἶναι δεκτοὶ πρὸς Ἱερωσύνην, εἰμὴ ὅσοι ἔχουν τακτικὰ ἀποδεικτικὰ περὶ τῆς ἐν αὐτῇ σπουδῆς των».

Ἡ οὐσιώδης αὐτὴ παραγγελία τοῦ Ἰδρυτοῦ

τῆς Σχολῆς αὐτῆς πρὸς τοὺς ἐκτελεστὰς τῆς Διαθήκης του, ἔχει χαραχθῆ καὶ εἰς τὸ ὑπέρθυρον τῆς κυρίας εἰσόδου τῶν Διδακτηρίων τῆς Νέας Ριζαρείου, εἰς τὸ Χαλάνδρι.

Τὸ σκοπὸν τῆς Σχολῆς του διετύπωσεν ὁ Γεώργιος Ριζάρης καὶ εἰς τό, ἀπὸ 25 Ἀπριλίου τοῦ 1841, ἔγγραφόν του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ τοῦ ὁποῖου παρεκαλεῖτο νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἴδρυσιν τῆς συνιστωμένης, διὰ τῆς Διαθήκης του, Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ὡς καὶ τὴν «θεώρησιν τῶν προϋπολογισμῶν τῆς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς», δηλαδὴ τὸν ἔλεγχον τῶν οἰκονομικῶν τῆς.

«Ἡ ἰδέα, ἔγραφε, καὶ ἡ ἀπόφασίς αὐτὴ δὲ εἶναι νέα· καὶ ἐγὼ καὶ ὁ μακαρίτης ἀγαθέλφός μου ἐμελετούσαμεν πρὸ πολλοῦ νὰ ἐνεργήσωμεν αὐτὴν, αἱ γνωστὰ ὅμως περιστάσεις δὲν τὸ ἐσυχώρησαν». Καὶ ἐπιλέγει, ὅτι σκοπὸς τῆς εἶναι «ἡ βελτίωσις τῆς καταστάσεως τοῦ Κλήρου, καὶ ἡ ἐξάπλωσις τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας καὶ ἐν γένει τῶν φώτων».

Διὰ μέσου τῶν γραμμῶν τῆς Ριζαρείου Διαθήκης, διαφαίνεται ἡ μεγάλη ἀγωνία τοῦ Γεωργίου Ριζάρη, μὴ τυχόν, δι' οἰονδήποτε λόγον, παρεμποδισθῇ ἡ πραγμάτωσις τοῦ σκοποῦ, διὰ τὸν ὁποῖον διετέθη ὁ μόχθος τῶν Ριζαρέων.

Ἡ ἀγωνία του, διὰ τὸ ἦθος καὶ τὴν ἐπιλογὴν τῶν μαθητῶν-ὑποτρόφων τῆς Σχολῆς του, καὶ τῶν ἐκ Ζαγορίου καὶ τῶν ἐκ τῆς ἐλευθέρας καὶ τῆς ὑποδοῦλου Ἑλλάδος, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐκπαιδεύωνται εἰς αὐτὴν οἱ κατάλληλοι διὰ τὴν Ἱερωσύνην νέοι καὶ «Ζαγοριανοί», ἀλλὰ καὶ ἐξ ὄλων τῶν περιοχῶν, εἰς τὰς ὁποίας διέμεναν Ἕλληνες, κατὰ τὴν σαφῆ, ἐκπληρωθεῖσαν δὲ ὑπὸ τῆς Ριζαρείου, ἐπιθυμίαν του.

«Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἴμαστε ἐκεῖ» (κατὰ τὰ σχολ. ἔτη 1915-1920), γράφει ὁ Ἰωάν. Θεοδωρακόπουλος. «Καὶ κάθε χρόνον ἐρχόνταν καινούργιοι, ἀπὸ τὴν Ἡπειρο, τὴν Μακεδονία, τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλία, τὴν Θράκη, τὴν Προποντίδα, τὸν Πόντο, τὴν Κωνσταντινούπολη, τὴν Μικρὰ Ἀσία, τὰ Νησιὰ καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν ἄλλη Ἑλλάδα».

Ἐπιτροφιῶν δὲ θὰ ἐδικαιούντο, ὅσοι ἦσαν ἄποροι, «ἀμέμπτου διαγωγῆς καὶ ἀποφαίνονται, ὅτι, μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς σπουδῆς των, θέλουσιν ἀναδεχθῆ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα· δίδεται δὲ προτίμησις εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἐχόντων ἰδιαιτέρας ἐκδουλεύσεις πρὸς τὴν Πατρίδα πατέρων ἢ Ἱερέων» (ἄρθ. 102).

Ἡ μέριμνά του διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, τῶν διδασκῶν μαθημάτων καὶ τὴν ρύθμισιν ὄλων, εἰ δυνατόν, τῶν λεπτομερειῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀνέκυπταν κατὰ τὴν λειτουργίαν μιᾶς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Ἰδιαιτέρα ὁμως ὑπῆρξεν ἡ μέριμνά του, διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν 10 Ἐκτελεστῶν τῆς Διαθήκης του, 4 ἐκ Ζαγορίου, 1 ἐξ Ἰωαννίνων, 2 ἐκ Σμύρνης, 1 ἐκ Κρήτης, 1 ἐκ Χίου καὶ 1 ἐκ Θεσσαλίας, οἱ ὁποῖοι καὶ θὰ ἀπετέλουν τὰ δύο Συμβούλια τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, τὸ Πολυμελὲς καὶ τὸ Τριμελὲς, ὡς ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν.

Ἡ τοιαύτη ἐπιλογὴ τῶν πρώτων Συμβούλων τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἐξ αὐτῶν ἐπιζώντων νὰ ἐπιλέγωσι τοὺς ἀντικαταστάτας τῶν ἐκλιπόντων ἀπὸ τὰς αὐτὰς περιοχάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας αὐτοὶ κατήγοντο, δὲν ὑπῆρξεν, ἀσφαλῶς, τυχαία, ἀλλὰ ὑποδηλώνει τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ *Γεωργίου Ριζάρη* νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν Σχολὴν του πανελληνιον χαρακτήρα, ὅτι δι' αὐτῆς θὰ ἐπεδιώκετο ἡ «κοινὴ παιδεία ὄλων τῶν Ἑλλήνων» ἐλευθέρων καὶ ὑποδοῦλων, ὡς τὸν συνεβούλευεν ὁ *Ἀδαμάντιος Κοραΐς*.

Εἰς σειρὰν ἄρθρων τῆς Διαθήκης του, ὁ *Γεώργιος Ριζάρης* διαγράφει λεπτομερῶς καὶ τὰ δικαιώματα, ἀλλὰ καὶ τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰς μεγάλας εὐθύνas ἐκεῖνων, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνέθετε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν «διατάξεων» του, ἐνώπιον δὲ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Εἰς τὸ ἄρθρον 151 ὀρίζει: «Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος ἔχει, δυνάμει τῆς παρούσης μου, τὸ δικαίωμα νὰ ἐνάγγῃ τοὺς Ἐκτελεστὰς τῆς παρούσης μου, ἂν ἀδιαφορήσωσιν ἢ ἀμελήσωσι πρὸς ἐκπλήρωσίν τινος τῶν διατάξεών μου». Εἰς δὲ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 171 ἀναγράφει: «Πᾶς ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν τῶν διατάξεών μου, ἔστω κατηραμένος, αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα του καὶ ὅλη ἡ γενεά του».

Τὸ κείμενον τῆς Ριζαρείου Διαθήκης ὑπῆρξεν ὁ Συνταγματικὸς Χάρτης, βάσει τοῦ ὁποῦ ἐλειτούργησε, κατ' οὐσίαν, μέχρι καὶ σήμερον ἡ «*Μάνθου καὶ Γεωργίου Ριζαρηδῶν Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή*», μὲ μικρὰς μόνον, κατὰ καιροὺς, προσαρμογὰς, διὰ διαφορῶν «*Κανονισμῶν*», πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν μαθητῶν καὶ ἀποφοίτων τῆς, καὶ ἐντὸς τοῦ πνεύματος αὐτῆς θὰ πρέπει νὰ λειτουργῇ πάντοτε, ἵνα μὴ οἱ Ἐκτελεσταὶ τῆς χαρακτηρισθοῦν ὡς «*παραστρατήσαντες*», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἰδίου τοῦ *Γεωργίου Ριζάρη*.

III.

Δυστυχῶς ὁμως οὔτε καὶ ὁ *Γεώργιος Ριζάρης* ἠτύχησε νὰ ἴδῃ λειτουργοῦσαν τὴν ἰδρυομένην διὰ τῆς Διαθήκης του Σχολὴν του.

Τὴν 1ην Ἰουνίου τοῦ 1841 ἀπεβίωσεν, εἰς ἡλικίαν 71 ἐτῶν, κατάφορτος ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην, διὰ τὰς «*εὐεργεσίας*» του, καὶ ἐνῶ, πρὸ εἰκοσαήμερου, εἶχεν ἐκδοθῆ τὸ Β. Διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἡ πρότασις του περὶ ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς του Σχολῆς, τοῦ ἀπενέμετο τὸ *Παράσημον τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ* καὶ ἐξεφράζετο πρὸς αὐτὸν ἡ Βασιλικὴ εὐαρέσκεια, «*διὰ τὸν ἀπαράμιλλον ζῆλον περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κληρικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους*».

Βραδύτερον, ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἀπεφάσισεν, ὅπως, μεταξὺ τῶν ὀνομάτων τῶν μεγάλων Εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους, τὰ ὁποῖα εἶχον χαραχθῆ εἰς τὴν αἶθουσάν της, ἀναγραφοῦν τὰ ὀνόματα καὶ τῶν ἀδελφῶν Ριζάρη.

Ἡ ἔναρξις τῆς λειτουργίας τῆς Ριζαρείου Σχολῆς κατέστη δυνατὴ μετὰ τριετίαν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου Εὐεργέτου, διότι οἱ Ἐκτελεσταὶ τῆς Διαθήκης του ὑπεχρεώθησαν νὰ ἀντιμετωπίσουν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων δυσχερειῶν, καὶ τὴν σοβαρὰν ἀπειλὴν ἀνατροπῆς τῆς ἀπὸ ἐξεδέλφην τοῦ Ριζάρη. Θὰ ἔπρεπε, ἀκόμη, νὰ ὀλοκληρωθῆ ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ κτηρίου τῆς Σχολῆς καὶ νὰ διευθετηθοῦν αἱ πρώται τριβαὶ μὲ τὰς Ἀρχάς, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιλογὴν τοῦ καταλλήλου Διευθυντοῦ καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, κατ' οὐσίαν δὲ εἰς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῆς Ριζαρείου Διαθήκης αὐτοδιοίκησίν της, ὅχι σπάνια, δυστυχῶς, εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ριζαρείου.

Ἐπὶ τέλους, εἰς τὰς 15 Μαΐου 1844, Ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατέστη δυνατὴ ἡ, «*μετὰ πάσης λαμπρότητος*», ἔναρξις τῆς λειτουργίας αὐτῆς τῆς Σχολῆς, μὲ τὴν παρουσίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος, τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ, τῶν Ὑπουργῶν καὶ πλήθους λαοῦ.

Μετὰ τὴν συνήθη Ἀκολουθίαν, ὁ, ἐκ τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς Διαθήκης, Κρηὲς τὴν καταγωγὴν, Ἀρχιμανδρίτης *Μισαήλ Ἀποστολίδης*, ὁ μετὰ ταῦτα Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν καὶ ἐκ τῶν στυλοβατῶν τῆς νεοσυστάτου Σχολῆς, ἐκτελῶν χρῆν πρῶτου Διευθυντοῦ, ἐξῆρε, εἰς ὁμιλίαν του, τὴν μεγάλην σημασίαν τοῦ γεγονότος, τοὺς σκοποὺς τῆς Σχο-

λῆς, ὡς καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς «μεγάλας προσδοκίας». Καὶ κατέληγεν, «ὅτι τοιοῦτον ἦτο τὸ ἀρχέτυπον ἐκεῖνο εἶδος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, αἵτινες ἐμόρφωσαν τοὺς Βασιλείους, τοὺς Γρηγορίους, τοὺς Χρυσοστόμους καὶ τοὺς ἄλλους μεγάλους Πατέρας, ἐφ' οἷς δικαίως ἐγκαινῶνται ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία».

Τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ πρώτου Διευθυντοῦ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ἐντυπωσίασαν τοὺς παρευρεθέντας καὶ τοὺς ἐδημιούργησαν τὴν πεποίθησιν, ὅτι, «οὕτω μορφωνόμενος τῆς Ἑλλάδος ὁ Κλήρος εἰς τὸ ἱερόν αὐτὸ Κατάστημα, μέλλει νὰ κατασταθῇ μίαν ἡμέραν ἰκανὸς νὰ ποιμάνῃ ἀξίως Ἔθνος πεφωτισμένον καὶ εὐγενές», ὡς ἔγραφαν αἱ Ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς.

Καὶ ἀνακύπτει τὸ ἐρώτημα, ἀνταπεκρίθη ἡ Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ εἰς τὰς ἐθνικὰς αὐτὰς προσδοκίας; Βάσει δὲ τῶν μέχρι σήμερον ἐπιτευγμάτων τῆς, δικαιούται νὰ ὁραματίζεται τὴν περαιτέρω πορείαν τῆς εἰς τὸ μέλλον;

Αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐρωτήματα εἶναι ἀναγκαῖαι. Ὅπως ἀναγκαῖα ἦτο καὶ ἡ, προταθεῖσα, ἱστορικὴ ἀναδρομὴ, περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Ριζαρείου Διαθήκης.

Καὶ τοῦτο, διότι, τὰ θέματα αὐτά, δὲν ἔχουν, δυστυχῶς, μόνον ἱστορικὸν ἐνδιαφέρον, ἰδιαιτέρως διὰ τὴν σημερινὴν Ἐπέτειον, ἀλλὰ — καὶ μὴ σὰς φανῆ, παρακαλῶ, παράδοξον — καὶ ἄμεσον, μάλιστα, ἐπικαιρότητα, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ Ριζαρείου λειτουργίῃ 150 ἡδη ἔτη!

Ὡς εἶναι, ἴσως, γνωστόν, καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, κατὰ καιρούς, ἀλλὰ καὶ σχετικῶς πρόσφατα ἀκόμη, διὰ διαφόρους δὲ λόγους καὶ ἀπὸ διαφόρους πλευράς, ἡμφισβητήθη ὁ οὐσιώδης σκοπὸς τῆς Ριζαρείου Διαθήκης. Καί, τὸ ἀκόμη ἐκπληκτικώτερον, ὑπεστηρίχθη, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, διὰ προσφυγῆς μάλιστα καὶ εἰς τὴν Δικαιοσύνην, ἀπὸ τρία Σωματεῖα ἐκ τῆς γενετῆρας τῶν Ἰδρυτῶν τῆς Ριζαρείου, ὅτι «δὲν πραγματοποιεῖται, δήθεν, κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῆς μέρος, ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου», διὸ καὶ ἐνδείκνυται, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς των, ἡ «ἐπωφελεστέρα ἀξιοποίησις» τῆς Ριζαρείου περιουσίας, διὰ τοπικὰς ἀνάγκας καὶ σκοποὺς ἐκτὸς τῆς Ριζαρείου Διαθήκης. Ὑπαρκτὰς καὶ ἐπειγούσας, ἀσφαλῶς, ἀλλὰ εἶναι ὅλως ἀπαράδεκτον νὰ ἐπιδιώκεται ἡ ἀντιμετώπισις των εἰς βάρος ἐνὸς αἰωνοβίου Ἰδρυμάτος Ἐκκλησιαστικῆς Παι-

δείας τῆς Χώρας, Πανελληνίου καὶ Πανορθοδόξου ἀκτινοβολίας.

Παρὰ δὲ τὰς ρητὰς «διατάξεις» τοῦ Γεωργίου Ριζάρη, ὅτι «δὲν θέλει, κατ' οὐδένα τρόπον, νὰ ὠφεληθῶσιν ὀλίγοι πρὸς βλάβην τῶν κοινωφελῶν διατάξεών του», ἀλλὰ «νὰ προκύψῃ ὠφέλεια εἰς τὸ Κοινόν», ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὰς αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, ὡς ἀνεφέρθη καὶ ἀνωτέρω.

Ἐπεδιώχθη, δηλαδή, μὲ ἄλλας λέξεις, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ἡ ἀνατροπὴ τῆς Ριζαρείου Διαθήκης μὲ ἐφειταικὴν ἀπόφασιν, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 109 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975, ἀπὸ τὴν γενέτειραν δὲ τῶν Ριζαρῶν, ἡ ὁποία, ἐπὶ ἓνα καὶ ἡμισυ ἡδὴ αἰῶνα, εἶχε, καὶ δικαίως, καύχημά της τὴν Ριζαρείου, ὡς Ἐκκλησιαστικὴν, βεβαίως, Σχολήν.

Ἄλλὰ αἱ ἀμφισβητήσεις αὐταὶ εἶναι ἀπαράδεκτοι καὶ ἀποτελοῦν περιφρόνησιν πρὸς τὴν σαφῆ βούλησιν ἐνὸς Ἐθνικοῦ Εὐεργέτου ὀλοκλήρου τοῦ Γένους, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἡπείρου, καὶ βαρεῖαν ὕβριν πρὸς ἓνα Ἐκκλησιαστικὸν Ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα, τὸ ὁποῖον, ἐπὶ 150 ἔτη, ἐν μέσῳ πολλῶν δυσχερειῶν, ἀπὸ πολλὰς δὲ πλευρὰς, ἀγωνίζεται, «διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ Κλήρου καὶ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας καὶ ἐν γένει τῶν φώτων», σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολήν τοῦ Ἰδρυτοῦ του, εἰς ὀλόκληρον δὲ τὸν Ὀρθόδοξον Κόσμον.

Αὐτονόητον δὲ εἶναι, ὅτι, παρομοίας φύσεως ἀμφισβητήσεις, κυφοροῦν κινδύνους καὶ δι' ὅλα τὰ Κληροδοτήματα καὶ τὰ Κοινωφελῆ Ἰδρύματα, ποὺ συντηροῦνται ἀπὸ αὐτά, καί, ἀσφαλῶς, συντελοῦν εἰς τὴν ἀποθάρρυνσιν ἐκεῖνων, ποὺ θὰ ἠθελαν, καὶ σήμερον καὶ εἰς τὸ μέλλον, νὰ μιμηθοῦν τὸ παράδειγμα τῶν παλαιότερων Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν.

Διότι, καθολικὴ εἶναι ἡ διαπίστωσις καὶ ἡ ἀναγνώρισις, ὅτι, ἡ καθόλου προσφορὰ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, εἶναι πράγματι θαυμαστή. Θαυμασταὶ δὲ ὑπῆρξαν καὶ αἱ ἐπίμονοι προσπάθειαι τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς Ριζαρείου Διαθήκης, ὅπως «κινήσωσι πάντα λίθον», ὥστε, οἱ φοιτῶντες εἰς τὴν Σχολήν, νὰ «ἐνδυσθῶσιν Ἰερωσύνης ἐνδύμα».

Ὁ μελετῶν τὴν ἱστορίαν τῆς Σχολῆς αὐτῆς, διαπιστώνει, ὅτι τὴν ἀγωνίαν του, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Σχολῆς του, τὴν μετέδωσεν ὁ Γεώργιος Ριζάρης καὶ εἰς τὰ Συμβούλιά της.

(Συνέχεια)

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ*

Σεβασμιώτατε,

Πάλιν ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἡ μνήμη τοῦ Μεγάλου ἐν Πατριάρχαις Φωτίου συνήγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν ἀνόμενον αὐτὸν χώρον, πρὸς ἀνάμνησιν τῶν μεγαλειῶν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ κοινὸν ποτήριον τῆς Εὐχαριστιακῆς Τραπέζης καὶ εἰς σύσκεψιν πνευματικῆν τῶν Σεβασμιωτάτων Μελῶν τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν κ.κ. Καθηγητῶν καὶ λοιπῶν

Τοῦ κ. **ΒΑΣ. ΤΣΑΚΩΝΑ**

Κοσμητορος τῆς Θεολ. Σχολῆς Παν/μίου Ἀθηνῶν

Μελῶν ἀμφοτέρων τῶν Θεολογικῶν μας Σχολῶν καὶ πλήθους λαοῦ.

Καὶ παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ συνήθεια αὕτη ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ ἔτη καὶ θὰ νομίζη κανεῖς, ὅτι τείνει νὰ καταστῇ ἀπλή πανήγυρις, ἐν τούτοις ἡ συνάντησίς μας αὕτη ὑποκρύπτει καὶ ἐπισημαίνει μίαν ἔκφρασιν τῆς οὐσίας τῆς Ὁρθοδοξίας – ἄλλωστε δι' αὐτὸ ἐθεσπίσθη – ὥστε νὰ παρέχεται ἡ εὐκαιρία εἰς ὅλους μας, συνηγμένους ἐπὶ τὸ αὐτό, εἰς τὸ ὑπερφῶν αὐτὸ τῆς πρωτεύουσας, νὰ συσχεπτώμεθα ἐπὶ οὐσιωδῶν ἐκκλησιολογικῶν καὶ λοιπῶν θεμάτων καὶ κατὰ τινα τρόπον, νὰ ἐπαληθεύωμεν καί, ἐν πολλοῖς, νὰ ἐπαναπροσδιορίζωμεν καὶ ἐξαγγέλλωμεν τὸ μήνυμα τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας, ὡς ἱστορικόν, θεολογικόν καὶ λυτρωτικόν γεγονός. Καὶ ἡ ἀνάγκη αὕτη καθίσταται ἐπιτακτικὴ σήμερον, περισσώτερον ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορά, διότι κατὰ τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, «πολλοὶ ψευδοπροφήται ἔχουν ἐξέλθει εἰς τὸν κόσμον» καὶ ζητοῦν νὰ διαφθεύουν τὸν Ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου, τὴν Ἐκκλησίαν Του, ἡ ὁποία εἶναι ἁγία καὶ ἄμωμος καὶ τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἐκτρέφει καὶ θάλπει, κατὰ τὸν Παῦλον.

Πρὸς δόξαν καὶ προάσπισιν αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἔθετο Ἀποστόλους, Προφήτας καὶ Εὐαγγελιστάς, Ποιμένας καὶ Διδασκάλους πρὸς καταρτισμὸν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ Σώματός Του, ὀφείλομεν πάντες ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ νὰ καταθέτωμεν τὴν μαρτυρίαν μας, ὡς συνεχισταὶ ὅλου ἐκείνου τοῦ νέφους τῶν μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν τῆς πίστεως, οἵτινες «κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιών, ἔφραξαν στόματα λέόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἐνεδυναμώθησαν

ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἐκλιναν ἄλλοτριῶν».

Μέσα εἰς τὴν διαπάλην τῶν ἰδεολογιῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν σχηματισμῶν καὶ ἀνακατατάξεων ποὺ ἐρχονται καὶ παρέρχονται, ἀφήνοντας ἀπογοήτευση καὶ σπείροντας ἀτελεισίαν καὶ ἀνεσιτότητα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἡ Ἐκκλησία προέβαλλε, προβάλλει καὶ θὰ προβάλλῃ ὡς τὸ σταθερὸν καὶ ἀμετακίνητον σημεῖον, ἐπὶ τὸ ὁποῖον ἔθνη ἐλπιούσι, ὡς ἡ κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ, ὅπου θὰ καταφεύγουν αἱ στρατεῖαι τῶν πεπλανημένων καὶ θὰ ἀναζητοῦν καὶ θὰ ἀνευρίσκουν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ φωτίζον καὶ ἀγιάζον πάντα ἄνθρωπον. Διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι «τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πάσι πληρουμένου» (Ἐφεσ. 1,23) καὶ μὲ τὸ λυτρωτικὸν καὶ ἐσχατολογικὸν μήνυμά της σηματοδοτεῖ τὴν πορείαν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ καὶ τὴν παγίωσιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ ὁποία Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐγγυᾶται τὴν λύτρωσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν ἀφανισμὸν ὅλων τῶν φθοροποιῶν στοιχείων, τὰ ὁποία μεταβάλλουν τὸ πλᾶσμα τοῦ Θεοῦ εἰς ἀξιοθρήνητον ὄν.

Μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, μὲ τὰ θεϊκὰ βιώματα καὶ τὴν ὀρθόδοξον πνευματικότητα, ἀναθάλλουν οἱ καρποὶ τοῦ Πνεύματος, ἡ ἀγάπη, ἡ χαρὰ, ἡ εἰρήνη, ἡ μακροθυμία, ἡ χρηστότης, ἡ ἀγαθοσύνη, ἡ πίστις, ἡ πραότης, κατευνάζονται τὰ πάθη καὶ μεταβάλλεται ἡ κοινωνία εἰς πολιτείαν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ ἀναγεννημένων ἀνθρώπων. Διατηρεῖται δὲ ἡ ἀμεσότης τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν μακρὰν νομικιστικῶν διαδικασιῶν καὶ τεχνιτῶν μέσων λυτρώσεως.

Ἡ πορεία τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν λύτρωσιν περνᾷ μέσα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἐφ' ὅσον οὐκ ἔστιν ἕτερον ὄνομα ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, «ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς».

Ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἔκφρασις τῶν χαρισμάτων καὶ λειτουργιῶν τοῦ Πνεύματος, ὡς Δοχεῖον τῆς Χάριτος, ὡς διακονία πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὡς ἁγιαστικὴ δύναμις καὶ ὡς κλίμαξ μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν ὀφείλει νὰ διατηρῇ τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως μέσα εἰς ἓνα κόσμον κατακερματισμένον καὶ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν ταυτότητά της δι' ὅλων τῶν φορέων της, κλήρου καὶ λαοῦ, διὰ τῆς θείας χάριτος, ἡ ὁποία κατὰ τὸν Παῦλον, ὡς θησαυρὸς οἰκεῖ ἐν ὀστροκίνοις σκευεῖσιν, «ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν». Καὶ ἡ Θεολογία, αὐτὴν τὴν φύσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ λειτουργίαν ζητεῖ νὰ ἐκφράσῃ καὶ διατυπώσῃ καὶ μόνον ἡ Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἐργασθῇ, διότι, ὅ,τι διαφοροποιεῖ τὴ σοφίαν τῶν σοφῶν ἀπὸ τὴν ἱερὰν ἐπιστήμην εἶναι

* Ἐλέχθη κατὰ τὸ γέφυμα τὸ ὁποῖο παρέθεσε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος πρὸς τοὺς Καθηγητὰς τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, στὸ Διορθόδοξο Κέντρο Πεντέλης, τὴν ἡμέρα μνήμης τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου (6 Φεβρουαρίου 1995).

ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΚΑΙ ΕΓΚΑΡΔΙΑ ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΜΕΓΑΡΩΝ κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ

«Οἱ καλῶς προεστῶτες... διπλῆς τιμῆς» (Α' Τιμ. 5,17) Κατὰ τὸ γεγραμμένον λοιπὸν καὶ τὸ καλὸν ποιμνιον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεγάρων καὶ Σαλαμίνοσ κ. Βαρθολομαίου, τὸν καλὸν αὐτοῦ Ποιμένα διπλῶσ καὶ πολλὰ πλῶσ ἐτίμησε, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει εὐλογημένησ καὶ εὐδοκίμου εἰκοσαετοῦσ Ποιμαντορίας καὶ Ἀρχιερατείας Αὐτοῦ εἰς τὴν τοπικὴν Ἐκκλησίαν τῶν Μεγάρων. Αὐθορμητῶσ λοιπὸν καὶ οἰκειοθελῶσ, παρὰ τὰσ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἀντιρρήσεισ τοῦ μετριοφρονος καὶ ὄντως συνेतου Ἱεράρχου, Κλήροσ καὶ Λαὸσ τῆσ Ἱεράσ Μητροπό-

θεϊκὸν μήνυμα, τὸ ὁποῖον ἡ Θεολογία ἐρμηνεύει καὶ εἰς τὴν βίωσιν τοῦ ὁποῖου προτρέπει τοὺσ τροφίμουσ τῆσ μέσφ τῶν ἀγιαστικῶν τῆσ Ἐκκλησίας πράξεων καὶ λειτουργιῶν. Ἐκκλησία καὶ Θεολογία συνιστοῦν τὴν ἔκφραση τῆσ θείασ ἀποκαλύψεωσ καὶ βιοῦν τὸ ἀπ' αἰῶνοσ κεκρυμμένον μυστήριον, τὸ ὁποῖον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐφανερῶθη εἰς ὄλουσ ἐκείνουσ εἰς τοὺσ ὁποῖουσ ὁ Θεὸσ ἠθέλησε νὰ φανερώσῃ τὸν πλοῦτον τῆσ δόξησ, «ὁ ἐστὶν Χριστὸσ ἐν ἡμῖν, ἡ ἐλπὶσ τῆσ δόξησ».

Καὶ ἀπὸ αὐτῆσ τῆσ ἐπόψεωσ θεωρουμένη ἡ σημερινὴ πνευματικὴ μασ πανδαισία – καθ' ἣν καὶ ἡ τράπεζα γέμει – ἀποκτᾶ ὑψίστην σημασίαν, ὡσ ἔκφρασισ τῆσ συλλογικότητοσ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, συμφῶνωσ καὶ πρὸσ τὸ «ἐνὶ ἐκάστω ἐδόθη χάρισ», καὶ σηματοδοτεῖ τὴν πρὸσ τὸν κόσμον πορείαν τῆσ Ἐκκλησίας, ὡσ ἔργον ὄλου τοῦ πληρώματοσ αὐτῆσ, εἰς ἀρρηκτον ἐνότητα πρὸσ τὸ παρελθὸν καὶ ὡσ ἔκφρασιν τῆσ ἀδιαταράκτου ἱστορικῆσ συνεχείασ τῆσ Μιάσ, Ἀγίας, Καθολικῆσ καὶ Ἀποστολικῆσ Ἐκκλησίας καὶ τῆσ ἀποτελεσματικῆσ ἀγιαστικῆσ ἐνεργείασ τῆσ ἐρειδομένησ εἰς τὸ «οἱ Προφῆται ὡσ εἶδον, οἱ Ἀπόστολοι ὡσ ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡσ παρέλαβεν, οἱ Διδάσκαλοι ὡσ ἐδογματίσαν, ἡ Οἰκουμένη ὡσ συμπεφῶνηκεν».

Καὶ εἰς ἐπισφράγισιν αὐτῆσ τῆσ ὥραίασ καὶ καρποφόρου συναντήσεωσ μασ πρὸσ Δόξαν τῆσ Ὁρθοδοξίας, ἐγείρω τὸ παρὸν ποτήριον εὐχόμενοσ μακροήμεροσιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχ. Ἀθηνῶν καὶ πάσησ Ἑλλάδοσ κ. Σεραφεῖμ, τῶν Μελῶν τῆσ Ἀγίας καὶ Ἱεράσ Συνόδου καὶ ὄλησ τῆσ Ἱεραρχίας, σύμπαντοσ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ καὶ ὄλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι κοπιοῦν καὶ ὁραματίζονται τὴν Δόξαν τῆσ Ἐκκλησίας ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Σύμπαντοσ κόσμου.

λεωσ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνοσ ὤρισεν ὡσ ἡμέρα τιμῆσ τοῦ Ποιμενάρχου, τὴν Κυριακὴν 18ην Δεκεμβρίου 1994.

Αἱ γενόμενα ἐκδηλώσεισ ὑπῆρξαν λαμπραί, ἀρτίωσ ὀργανωμένα, πρωτότυποι ἐν πολλοῖσ καὶ κυρίωσ ἐκχύλισμα εὐγνωμόνων καρδιῶν, μακρὰν πάσησ κολακείασ καὶ ὑπερβολῆσ. Ἡ ὀρι-

Τοῦ Ἀρχιμ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΚΟΥΛΟΥΡΙΩΤΗ
Ἱεροκήρυκοσ Ἱ. Μητροπόλεωσ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνοσ

σθεῖσα ὑπὸ τῆσ Ἱ. Μητροπόλεωσ τριμελῆσ ἐξ ἀρχιμανδριτῶν Ἐπιτροπῆ ἐργασθεῖσα ἀόκνωσ καὶ ἀφειδῶσ προσέφερεν εἰσ Ποιμένα καὶ Ποιμνιον ἡμέραν πνευματικῶ καὶ ἐκκλησιολογικῶ ἀναβαπτισμοῦ. Ἡ τιμῆ λοιπὸν τοῦ ἀγίου Μεγάρων, ἐνὸσ Ἱεράρχου ὁ Ὅποιοσ κοσμεῖ τὴν Ἑλληνικὴν Ἱεραρχίαν διὰ τῆσ πολλῆσ Του συνέσεωσ, τῆσ ἀπλότητοσ, τοῦ Ἐκκλησιολογικῶ Του φρονήματοσ, τῆσ μετριοπαθείασ Του, τῆσ περισκέψεωσ διὰ τῆσ ὁποίασ ἐνεργεῖ καὶ ἐν γένει τῆσ εὐαγγελικῆσ καλωσύνησ καὶ ἀρετῆσ Του, ὑπῆρξε διπλῆ, καὶ ἐκ μέρος τῆσ τοπικῆσ Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρος τῆσ Δημοτικῆσ Ἀρχῆσ τῆσ Πόλεωσ τῶν Μεγάρων. Ἐπειδὴ μὲ ἀπόφασιν ὁμόφωνον τοῦ Δημοτικῶ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Μεγαρέων, ἀπεδόθη στὸν Μητροπολίτην Βαρθολομαίου, ἡ χρυσοῦ κλειδα τῆσ Πόλεωσ καὶ τῆσ καρδιάσ τοῦ Μεγαρικῶ Λαοῦ.

Αἱ ἡμερηῖσαι ἐκδηλώσεισ τῆσ 18-12-94, ἐπὶ τῇ παρελθούσῃ εἰκοσαετία α) ἀπὸ τῆσ συστάσεωσ καὶ ἰδρύσεωσ τῆσ Ἱ. Μητροπόλεωσ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνοσ καὶ β) ἀπὸ τῆσ ἐνθρονίσεωσ τοῦ πρώτου Ποιμενάρχου Αὐτῆσ, Σεβ. Μητροπολίτου Μεγάρων καὶ Σαλαμίνοσ κ. Βαρθολομαίου εἶχον ὡσ ἐξῆσ:

α) Πανηγυρικὸν Ἀρχιερατικὸν Συλλεῖτουργον εἰσ τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τῆσ Κοιμ. Θεοτόκου Μεγάρων συλλειτουργοῦντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν: Μεγάρων κ. Βαρθολομαίου, Περγάμου κ. Ἰωάννου (Πατριαρχικῶ ἐκπροσώπου εἰσ τὸν ἑορτασμόν), Ἀττικῆσ κ. Παντελεῖμονοσ καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Νύσσησ κ. Ἐλευθε-

ρίου, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον προσέλθει ἅπαντα τὰ Ἑγουμενοσυμβούλια τῶν Ἱ. Μονῶν τῆς Ἐπαρχίας (μετὰ τῶν τιμῶν σεβασμάτων τῶν Ἱ. Μονῶν αὐτῶν, ἦτοι 1) Εἰκὼν τῆς Παναγίας τῆς Φανερωμένης Σαλαμίνας 2) Εἰκὼν τῆς Γαλακτοτροφούσης ἐκ Ν. Δάφνης Μεγάρων 3) Κάρα Ἁγ. Ἱεροθέου ἐκ τῆς ὁμωνύμου Ἱ. Μ. τῶν Μεγάρων, 4) λείψανον Τ. Προδρόμου ἐξ Ἱ. Μονῆς Μακρυνοῦ, 5) λείψανα Ἁγ. Παρασκευῆς ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Μαζίου, 6) κάρα Ὁσ. Μελετίου ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Κιθαιρώνας, 7) κάρα Ὁσ. Λαυρεντίου τοῦ Μεγαρέως ἐξ Ἱ. Μ. Φανερωμένης Σαλαμίνας καὶ 8) λείψανα τῶν ἁγίων 10 Μαρτύρων τῶν ἐν Μεγάροις καὶ πλῆθος Λαοῦ, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησεν ἀδιαχώρητον ἐντὸς τοῦ Ἱ. Ναοῦ.

β) Δοξολογικὴν καὶ εὐχαριστιακὴν δέξιν ἐπὶ τῇ εὐσήμενῃ ἐπετείῳ, εἰς τὴν ὁποῖαν παρόντων ὄλων τῶν Δημοτικῶν ἀρχόντων, βουλευτῶν, καθηγητῶν, στρατιωτικῶν, ἐκπροσώπων συλλόγων καὶ φορέων, τῶν σημαίων τῶν Σχολείων μετὰ παραστατῶν αὐτῶν, τοῦ Ἐντιμ. Προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κ. Μπότσου καὶ τῶν δύο ἀντιπροέδρων αὐτοῦ, χοροστατοῦντος τοῦ ἐορταζομένου ἁγ. Μεγάρων, ἐξεφώνησε εἰς πατερικὴν γλῶσσαν, ὕφος καὶ φράσιν τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ὁ Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Παν. Ἀρχιμ. κ. Ἀμφιλόχιος Στεργίου, ἀντιφωνήσαντος ἐν εὐχαριστία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεγάρων κ. Βαρθολομαίου. Ἠκολούθησεν δεξιῶσις εἰς τὸ Πνευμ. Κέντρον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ καὶ εὐχαὶ εἰς τὸν Ποιμενάρχη.

γ) Τὰ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ διὰ ἐνεργειῶν τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ τὴν προθυμίαν τοῦ Ταχυδρ. Γραφείου Μεγάρων συμμετέχοντας εἰς τὸν ἐορτασμὸν ἐχάραξαν καὶ ἐκυκλοφόρησαν εἰς εἰδικὸν προσωρινὸν Ταχυδρομικὸν Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησεν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναόν, ἀναμνηστικὴν σφραγίδα μιᾶς ἡμέρας κυκλοφορίας, ἢ ὁποῖα ἐτίθετο εἰς εἰδικὴν τετυπωμένην ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καρτ-ποστάλ καὶ ἐπὶ γραμματοσήμων ἀξίας 60 δραχ. Ἡ φιλοτελικὴ προσπάθεια αὐτή, ἢ ὁποῖα ἦτο πρωτόγνωρη ἐν Μεγάροις, ἐσημείωσεν τεραστίαν ἐπιτυχίαν, ἀφοῦ ἐσφραγίσθησαν περὶ τοὺς 3.000 φακέλλους.

δ) Πρὸ τῆς μεσημβρίας ἐγένεν παρουσιάσις ἐκθέσεως ζωγραφικῆς τῶν Κατηχητοπαίδων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μετὰ θέμα: «Ἡ Ἐκκλησία μας, ὁ Ἐπίσκοπός μας καὶ ἐγώ», ὅπου τὰ νήπια τοῦ κατωτέρου Κατηχητικοῦ Σχολείων ἐζωγράφησαν

καὶ ἐπαρουσίασαν τὸ θέμα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως τὸ ζοῦν καὶ τὸ κατανοοῦν. Τῆς παρουσιάσεως προηγήθη ὁμιλία τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Παν. Ἀρχιμ. κ. Γρηγορίου Στεργίου (ἀγιογράφου) μετὰ θέμα: «Ἡ ζωγραφικὴ τῶν παιδίων, ὡς ἐκκλησιαστικὴ ἔκφρασις». Εἰς τὴν συνέχειαν ἐβραβεύθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Πατριαρχικοῦ ἐκπροσώπου τὰ τρία ὡς καλύτερα κριθέντα ἔργα ὑπὸ τῆς εἰδικῆς κριτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ ἔκθεσις ἐλειτούργησεν τὰς ἐπομένους τέσσαρας ἡμέρας καὶ τὴν ἐπεσκέφθησαν οἱ μαθηταὶ τῶν Σχολείων τῶν Μεγάρων (περὶ τοὺς 1.700 μαθητὰς), πρὸς τοὺς ὁποίους ἐγένετο εἰδικὴ κατηχητικὴ ὁμιλία, προσεφέροντο κεράσματα καὶ ἀναμνηστικά.

ε) Τὴν μεσημβρίαν εἰς τοὺς φιλοξενουμένους παρέθεσε μοναστηριακὴν τράπεζαν ἡ ἀδελφότης τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Ἱεροθέου.

στ) Τὸ ἀποκορύφωμα ὅμως τῆς ἐκδηλώσεως τῆς καὶ ἀγάπης τοῦ Ποιμνίου πρὸς τὸν Ποιμένα ὑπήρξεν ἡ ἐσπερινὴ Πανηγυρικὴ Ἐκδήλωσις τῆς ἐκκλησιαστικῆς νεότητος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον τῶν Μεγάρων, τὸ ὁποῖον ἀπεδείχθη μικρότατον διὰ τοὺς 2.000 καὶ πλέον παρισταμένους Χριστιανοὺς. Οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἐπὶ τριῶρον παρηκολούθησαν ὄρθιοι τὴν ἐκδήλωσιν αὐτὴν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀγάπης. Ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ μετὰ γενικὸν ὑπεύθυνον τὸν Ἱεροκήρυκα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Παν. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομον Κουλουριώτην ὁ ὁποῖος ἐπρολόγισε καὶ ἐπαρουσίασεν τὸ Πρόγραμμα, συντονιστὴν τὸν Παν. Ἀρχιμ. κ. Μάξιμον Πάνον καὶ τελετάρχη τὸν Παν. Ἀρχιμ. κ. Σεραπίωνα Μιχαλάκη, κατάφερε νὰ παρουσιάσῃ ἓνα ἄρτιον πρόγραμμα τὸ ὁποῖον περιλάμβανε: Ψαλμωδίας τῆς Προτύπου μικτῆς Βυζαντ. Χορωδίας τῶν Μεγάρων, Προσφωνήσεις: α) τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ, β) τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Α. Θ. Μακαριότητος τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ καὶ γ) τοῦ Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Ἱ. Συνόδου Παν. Ἀρχιμ. κ. Δαμασκηνοῦ Καρπαθάκη ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, εὐχητήριον προσφωνῆσιν ἐκ μέρους Κλήρου καὶ Λαοῦ τοῦ Παν. Ἀρχιμ. τοῦ Οἴκου. Θρόνου κ. Δαμασκηνοῦ Κατρακούλη (Ἑγόμενου τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγ. Παρασκευῆς Μαζίου Μεγάρων), ὁμιλία περὶ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ

ἔργου τοῦ Μητροπολίτου Βαρθολομαίου, φοιτητοῦ ἐκ Μεγάρων μέλους τῆς Ἐκκλ. νεότητος, ἀντιφωνικὰ ψαλίσματα προσομοίων μεταξὺ χοροῦ κατηχητοπαίδων καὶ χοροῦ νέων Κληρικῶν, θεατρικὸ μονόπρακτο, ποίημα γραμμμένο ἀπὸ νέο τῆς Ἐκκλ. νεότητος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἐπιγραφόμενο «Εἰς τόπον Χριστοῦ», μικρὸ πρόγραμμα ἀπὸ τὴν ἐνοριακὴ χορωδία τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου Σαλαμίνας, ἀπόδοσιν τοῦ διαλόγου Μ. Βασιλείου καὶ Ὑπάρχου Μοδέστου ἀπὸ μέλη τοῦ Κατηχητικοῦ τῶν ἀποφοίτων Σαλαμίνας, χοροὺς καὶ παραδοσιακὰ τραγούδια καὶ κάλαντα ἀπὸ νέους τοῦ Ἐκκλ. Πνευμ. Κέντρου Μάνδρας, ψηφίσματα καὶ τραγούδια ἀπὸ τὰ Κατηχητικὰ τῆς Ἐλευσίνας καὶ κάλαντα εἰς τὸν Ποιμενάρχη (εἰδικῶς γραμμένα) ἀπὸ τὰ Κατηχητικὰ τοῦ Ἀσπροπύργου.

Μετὰ τὸ ψυχαγωγικὸν Πρόγραμμα ἔγιναν τιμητικαὶ διακρίσεις τοῦ Δήμου Μεγαρέων, τοῦ Δήμου Ἐλευσίνας, Σαλαμίνας καὶ Βιλλίων. Προσφώνησις τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου Ἐπιστημόνων Μεγάρων κ. Ε. Σαμπράκου, Καθ. Παν/μίου. Παρουσίασις καὶ ἀπονόμῃ ἀργυροῦ, ἐπιχρῦσου καὶ ἐπαργύρου Μεταλλίου, τὸ ὁποῖον ἔκοψαν καὶ ἐκυκλοφόρησαν, μετὰ εἰδικοῦ διπλώματος ἀπονόμῆς, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις μετὰ τοῦ Δήμου Μεγαρέων, εἰς τοὺς παρόντας ἐπισήμους καὶ τοὺς συνεργάτας τοῦ Σεβασμιωτάτου. Ἀκολούθησεν προσφορὰ δώρου εἰς τὸν Σεβασμιώτατον ἐκ μέρους Κλήρου καὶ Λαοῦ μετὰ ἐμπνευσμένης προσφωνήσεως ὑπὸ τοῦ Παν. Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀρχιμ. κ. Γερμανοῦ Κυριακίδη, ἥτοι ὠραιότατη εἰκὼν τῆς Θεομήτορος μετὰ ἀργυροῦ ὑποκαμίσου πεποικιλμένον διὰ πολυτίμων λίθων.

Τὴν ἐκδήλωσιν ἐκλείσαν τὰ ἐλάχιστα, καρδιακὰ ὅμως, λόγια τῆς πατρικῆς ἀγάπης τοῦ ἀγίου Μεγάρων, τὰ ὁποῖα συνεκίνησαν ἅπαντες τοὺς παρισταμένους, ἐνῶ ἡ Χορωδία ἔψαλλεν τὸν Πολυχρονισμόν τοῦ Ἱεράρχου. Ἡ πληθώρα τοῦ Λαοῦ ἔφυγε ἀφοῦ ἠυχήθη καὶ ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τοῦ Ποιμενάρχου ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ἔφυγεν ὅμως μεστὴ χαρᾶς, δοξολογίας, εὐφροσύνης πνευματικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἀγαλλιᾶσεως. Ἐφυγε μὲ ἀναμνηστικὰ δῶρα. Μὲ τὸ τιμητικὸν ἀφιέρωμα φ. 14 τοῦ Περιοδικοῦ «ΑΝΤΙΦΩΝΟΝ» ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἐπίσκοπον. Μὲ τὸ ὠραῖον καλλιτεχνικὸν τρίπτυχον Πρόγραμμα τῆς Ἐκδηλώσεως καὶ μὲ τὴν εἰδικὴν μεταλλικὴν κωνάκρδα, ἡ ὁποία διενεμήθη εἰς ἅπαντας τοὺς

παρισταμένους. Ἐφυγε μὲ κεράσματα καὶ γλυκίσματα. Ἐφυγε καὶ ἐπανέκαμψε εἰς τὰ ἴδια καὶ οἰκεία μετὰ χαρᾶς, ἀφοῦ ἐγνώρισε καλύτερα τὸν πνευματικὸν πλοῦτον τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἐπισκόπου Τῆς, ἀφοῦ γεύθηκε καλῶς, τί σημαίνει ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα.

Εἰς τὴν ἀπογευματινὴν ἐκδήλωσιν παρίσταντο οἱ Σεβ. Μητροπολίται Περγάμου κ. Ἰωάννης (Ἐκπρόσωπος τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου) πρ. Δράμας κ. Φίλιππος, Ν. Σμύρνης κ. Ἀγαθάγγελος, Τρίκης κ. Ἀλέξιος, Ἀττικῆς κ. Παντελεήμων καὶ Λαρίσης κ. Ἰγνάτιος, οἱ Θεοφ. Ἐπίσκοποι Κυρήνης κ. Θεόδωρος (Ἐκπρόσωπος τοῦ Πατρ. Ἀλεξανδρείας) καὶ Νύσσης κ. Ἐλευθέριος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου, οἱ Πρωτοσύγκελλοι τῶν Ἱ. Μητροπόλεων Ἀττικῆς καὶ Ν. Ἰωνίας, ἡ Νομάρχης Δυτ. Ἀττικῆς κ. Μ. Σημαντῶνη, ὁ Διοικητὴς τῆς Σχολῆς Πυροβολικοῦ, Βουλευταί, Καθηγηταί, οἱ Δήμαρχοι Μεγάρων, Ἐλευσίνας, Σαλαμίνας, Βιλλίων, Μουρνιῶν τοῦ Νομοῦ Χανίων, Κοινοτάρχες, ἀντιδήμαρχοι, Δημ. Σύμβουλοι, Νομαρχιακοὶ Σύμβουλοι, Καθηγούμενοι Ἱερῶν Μονῶν καὶ ἅπαντες οἱ Κληρικοί τῆς Ἐπαρχίας καθὼς καὶ Μοναχοί.

Ὅλα αὐτὰ τὰ γενόμενα, ὑπάρχει προοπτικὴ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀπολαύσῃ σὲ εἰδικὸν τόμον τὸν ὁποῖον ἐπιμελεῖα τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς θέλει ἐν καιρῷ ἐκδόσῃ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις ὡς ἀπόδειξιν τιμῆς καὶ λήθης ἀντιδοτον. Καθ' ὅσον ἅπαντα τὰ λεχθέντα καὶ γενόμενα ὑπῆρξαν ὄντως σημαντικά, ἀξιοπαρατήρητα, ἀξιωματικὰ καὶ διατηρητέα ὡς πνευματικὴ τῆς γενεᾶς μας κληρονομία τοῖς ἐπιγενομένοις.

Εἶθε πάντοτε νὰ τιμῶνται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ νὰ ὑπάρχουν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἱεράρχαι τοῦ ὕψους καὶ τῆς πνευματικότητος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεγάρων, καὶ εἶθε ἡ πατρικὴ του δέησις νὰ εἰσακουσθῇ εἰς τὰ τὰ ὅσα Κυρίου Σαβαῶθ, τὴν ὁποίαν εἶπεν: «Σῶσον τὸν Λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου καὶ ποιῶνον αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος». Ἀμήν.

Η ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΓΙ' ΑΥΤΗΝ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ*

Βάσει μαρτυριῶν τοῦ ἰδίου στίς Ἐπιστολές του

«Τίποτε δὲν εἶναι πιὸ σπάνιο μέσα στίς Ἐκκλησίες ἀπὸ τὴν “μετ’ ἀγάπης ἀδελφικὴν ἐπικοινωνίαν”, ἀφοῦ ὅλοι πιὰ ὑποψιάζονται τοὺς πάντας. Δὲν ὑπάρχει πουθενὰ εὐσπλαχνία, πουθενὰ συμπάθεια, πουθενὰ ἀδελφικὸ δάκρυ πὸ χύνεται γιὰ ἕναν ἀδελφὸ πὸ ὑποφέρει. Δὲν ὑπάρχουν διωγμοὶ γιὰ τὴν ἀλήθειαν... Ὁ μέγας

ζουν ποιοὶ εἶναι πραγματικὰ ὁμόφρονές τους καὶ ποιοὶ δὲν εἶναι, γιὰ νὰ μὴν πολεμοῦν μέσα στὸ σκοτάδι («ὡς ἐν νυκτομαχίᾳ»), χωρὶς νὰ κάνουν καμιά διάκριση μεταξὺ ἐχθρῶν καὶ φίλων⁹⁴. Ἐπίμονα τοὺς παρακαλεῖ νὰ μὴν ἀφήνουν τὰ σχίσματα νὰ χρονίζονται μέσα στίς Ἐκκλησίες, ἀλλὰ νὰ προσπαθοῦν «παντὶ τρόπον» νὰ συνενώνονται «τοὺς τὰ αὐτὰ φρονούντας», ἔστω κι ἂν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς βρίσκουν ὅτι ἔχουν μεταξὺ τους ἰδιαίτερες προφάσεις διαφορῶν («ἰδίας ἀφορμὰς διαφορῶν»), ὥστε νὰ μὴν κατατέμνεται ὁ «ὀρθοδοξῶν» λαός⁹⁵. Ζητοῦσε μὲ ἐπιμονὴ τὸ ἀδελφικὸ ἐνδιαφέρον κάθε Ἐκκλησίας γιὰ τὶς ἄλλες Ἐκκλησίες, γιὰτὶ ἂν κάθε μιὰ φροντίζει μόνο γιὰ τὴ δική της ἀσφάλεια καὶ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν ἄλλων, θὰ ἐρθεῖ γρήγορα ἡ στιγμή κατὰ τὴν ὁποία μέσα στὴ γενικὴ κακοπραγία θὰ χαθεῖ καὶ ἡ ἀσφάλεια κάθε ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίας⁹⁶. Ζητοῦσε ἐναγωνίως τὴν ἀδελφικὴ συνεργασία τῶν ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ποικίλων προβλημάτων στίς Ἐκκλησίες, γιὰτὶ μόνος του δὲν μποροῦσε νὰ κάνει τίποτε, ἀφοῦ οἱ κανόνες δὲν ἐπιτρέπουν σὲ ἕναν μόνον Ἐπίσκοπο νὰ ἐνεργεῖ σὲ τέτοια θέματα μεμονωμένα, ἀλλὰ μόνο συνοδικά⁹⁷. Γι' αὐτὸ, ὅταν ἐβλεπε

Τοῦ κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Κ. ΠΑΛΛΗ
τ. Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μ.Ε.

αὐτὸς κατάλογος τῶν λυπηρῶν πὸ μᾶς κυκλώνουν δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς παρακινήσει νὰ μεριμνήσουμε ὑπὲρ ἀλλήλων. Ἀλλὰ ὁμοῦμε ἐναντίον αὐτῶν πὸ ἀτύχησαν, ξύνουμε τὶς πληγές, τὶς ὕβρεις τῶν αἰρετικῶν τὶς ἐπανξάνουμε ὅσοι φαινόμαστε ὅτι ἔχουμε τὸ ἴδιο φρόνημα, καὶ αὐτοὶ πὸ συμφωνοῦν στὰ πιὸ καίρια διαφέρουν πάντως μεταξὺ τους σὲ κάτι⁹². Μέσα σ' αὐτὴν τὴν σύγχυση καὶ τὴν ταραχὴ, πὸ ἔμοιαζε μὲ ἀγριεμένη θάλασσα, ὁ Μ. Βασίλειος ἔβλεπε Ἐπισκόπους σὰν τὸν Εὐσέβιο Σαμοσάτων ὡς φάρους (ὡς «πυρσοὺς φρυκτωροῦμένους») πὸ δείχνουν τὴν ὀρθὴ πορεία στὴν Ἐκκλησία⁹³. Καὶ ἡ ἐνδεδειγμένη πορεία ἦταν ἡ ἀδελφικὴ σύμπραξις ὅλων τῶν ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων πρὸς ἀποτελεσματικὴ θεραπεία τῶν κακῶς ἐχόντων μέσα στίς Ἐκκλησίες. Γι' αὐτὸ συνιστοῦσε στοὺς ὄντως ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους νὰ γνωρί-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 131 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3/1995 τεύχους.

92. Βλέπε: 258,316,19-31: «Οὐδὲν γὰρ τούτου (δηλαδή, τῆς μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς ἐπικοινωνίας) σπανιότερον θέαμα, πάντων πρὸς πάντας λοιπὸν ὑπόπτως διακειμένων. Οὐδαμοῦ γὰρ εὐσπλαχνία, οὐδαμοῦ συμπάθεια, οὐδαμοῦ δάκρυον ἀδελφικὸν ἐπ' ἀδελφῷ κάμνοντι. Οὐ διωγμοὶ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, οὐκ Ἐκκλησίαι στεναζοῦσι πανδημεῖ, οὐχ ὁ πολὺς οὗτος τῶν περιεχόντων ἡμᾶς δυσχερῶν κατάλογος κινεῖν δύναται ἡμᾶς πρὸς τὴν ὑπὲρ ἀλλήλων μερίμναν. Ἀλλὰ τοῖς πῶμασιν ἐναλλόμεθα, τὰ τραύματα ἐπιξάνομεν, τὰς παρὰ τῶν αἰρετικῶν ἐπιρρείας οἱ δοκοῦντες τῷ αὐτῷ κοινωνεῖν φρονήματι ἐπιτείνομεν, καὶ οἱ ἐν τοῖς καιριωτάτοις ἔχοντες συμφωνίαν ἐνὶ γέ τινι πάντως διεστήκασι ἀπ' ἀλλήλων».

93. Βλέπε: 100,133,9-11: «Οὕτως εἶδον τὰ γράμματά σου τῆς ἀγάπης... ὡς ἂν ἴδοιεν οἱ θαλαπτεῦντες πυρσὸν ἐν πελάγει πόρρωθεν φρυκτωροῦμενον, ἄλλως τε κἂν ἀγριαίνουσα πὸς τύχη ὑπ' ἀνέμων ἢ θάλασσα...».

94. Βλέπε: 69,102,13-31: «Μέχρι τοῦ νῦν... τὸν μὲν δυσώνημον Ἄρειον ἄνω καὶ κάτω ἀναθεματίζοντες καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐξορίζοντες οὐ διαλείπουσι, Μαρκέλλω δέ, τῷ κατὰ διάμετρον ἐκείνῳ τὴν ἀσέβειαν ἐπαδειξαμένῳ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν τῆς τοῦ Μονογενοῦς θεότητος ἀσεβήσαντι καὶ κακῶς τὴν τοῦ Λόγου προσηγορίαν ἐκδειξαμένῳ, οὐδεμίαν μέμψιν ἐπενεγκόντες φαίνονται..., καὶ ταῦτα αἰτίαν ἔχοντες ὡς τὸ ἐξ ἀρχῆς, κατ' ἀγνοίαν τῆς ἀληθείας, καὶ εἰς κοινωνίαν αὐτὸν ἐκκλησιαστικὴν παραδεξάμενοι. Ἐκείνου τε οὐκ ἐννοηθῆναι προεπόντως ἀπαιτεῖ τὰ παρόντα, ὥστε μὴ ἔχειν ἀφορμὴν τοὺς θέλοντας ἀφορμὴν, ἐκ τοῦ τῆ σῆ ὁσιότητι συνάπτειν τοὺς υἱαίνοντας καὶ τοὺς πρὸς τὴν ἀληθῆ πίστιν ὀκλάζοντας φανεροὺς πάσι ποιῆσαι· ὥστε τοῦ λοιποῦ γνωρίζειν ἡμᾶς τοὺς ὁμόφρονες καὶ μὴ, ὡς ἐν νυκτομαχίᾳ, μηδεμίαν φίλων καὶ πολεμίων ἔχειν διάκρισιν».

95. Βλέπε: 69,102,29-39.

96. Βλέπε: 136,162,34-37.

97. Βλέπε: 141,169,4-15: «...Τί δ' ἂν ποιῆσαιμι μόνος, τῶν κανόνων, ὡς αὐτὸς οἶδας, ἐνὶ τὰς τοιαύτας οἰκονομίας μὴ συγχωροῦντων;». Βλέπε καί: 99,133,1-2: «...ἀλλὰ παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἦν πλέον δυνατόν γενέσθαι διὰ τὴν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου περιεργίας ἡμῶν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀσυμφωνίαν».

τους συνεπισκόπους του να αρνούνται (από όκηνηρία, ή από ανυπόσταστες έναντίον του ύποψίες ή και μοχθηρίες, ή από διαβολική έναντίωση προς τας αγαθὰς πράξεις) να συνεργασθούν μαζί του, κυριολεκτικὰ ἀρρώσταινε. Γράφει σὲ μιὰ του ἐπιστολή: «Δὲν μὲ βοηθοῦν καθόλου οὔτε στὰ πιδ ἀναγκαῖα, ὥστε κυρίως ἀπὸ τὴν ἀθυμία, ποὺ σὰν συνέπεια αὐτῆς τῆς συμπεριφορὰς τους μὲ πιάνει, νὰ ἐμποδίζομαι στὴν ἀνάληψη κάθε ἐνέργειας, ἐπειδὴ οἱ ἀρρώστιες μου ἐπανερχονται συνεχῶς λόγῳ τῆς ὑπερβολικῆς λύπης μου»⁹⁸. Καὶ στὸν Ἐπίσκοπο Σαμοσάτων Εὐσέβιο, ποὺ ἰδιαίτερα ἐκτιμοῦσε, γράφει: «Ξεκίνησα γιὰ τὴν Νικόπολη, καὶ ὅταν ἔλαβα καθ' ὁδὸν τὸ γράμμα σου στὸ ὁποῖο ἔγραφεσ ὅτι δὲν θὰ ἔρθεις, παρέλυσα ἀπὸ τὴν ἀθυμίαν καὶ ξαναθυμήθηκα ὅλη μαζί τὴν ἀρρώστια μου»⁹⁹. Μὲ δραματικὸ τρόπο ἐπανελάμβανε σὲ ἐπὶ μέρους Ἐπισκόπους τὴν προτροπή: «Παῦσε νὰ σκέπτεσαι ὅτι δὲν ἔχεις ἀνάγκη κανενὸς ἄλλου Ἐπισκόπου»¹⁰⁰. Καὶ ἄλλου συμπλήρωνε: «Χρήζομεν γὰρ ἀλλήλων πάντες κατὰ τὴν τῶν μελῶν κοινωνίαν»¹⁰¹. Ἄλλου ἐξομολογεῖται: «Ὅταν βλέπω ἀφενὸς αὐτὰ ποὺ πρέπει νὰ γίνουν καὶ ἀφετέρου τὶς δυσκολίες ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἀναχαιτίζεται κάθε ἀγαθὴ ἐνέργεια πρὸς πραγματοποιήσῃ τους, σὰν νὰ ἐμποδίζεται ἀπὸ κάποια δεσμά, φθάνω

σὲ ἀπόγνωση... Διαλύθηκε ὅλη ἡ Ἐκκλησία... Μοιάζει, ἂν τὴν κοιτάξει κανεὶς ἀπὸ ψηλά, σὰν νὰ συμπλέουν πολλοὶ μαζί μέσα στὸ πέλαγος, καὶ ὅλοι νὰ χτυπιούνται μεταξύ τους ἀπὸ τὴ βία τῆς θαλασσοταραχῆς καὶ νὰ ναυαγοῦν, ἄλλοτε μὲν ἀπὸ ἐξωτερικὴ αἰτία ποὺ ἀνακινεῖ τὴ θάλασσα, ἄλλοτε δὲ ἀπὸ τὴν ταραχὴ τῶν ἐπιπλεόντων, οἱ ὁποῖοι πέφτουν ὁ ἕνας ἐπάνω στὸν ἄλλον καὶ ἀλληλοαπωθοῦνται»¹⁰². Ἄλλου παρομοιάζει τὴν Ἐκκλησία, λόγῳ τῆς τραγικῆς διασπάσεώς της, μὲ ἓνα «παλαιὸν ἔνδυμα» τὸ ὁποῖο μὲ «τὴν τυχοῦσαν πρόφασιν» εὐκολὰ κατασχιζέται καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ξαναγίνει πάλι ὅπως ἦταν πρὶν¹⁰³, ἢ μὲ ἓνα εὐθραυστο ἀγγεῖο ποὺ ἔγινε πορῶδες καὶ ἐπιτρέπει νὰ εἰσρέει μέσα του ἢ «αἰρετικὴ διαφθορά»¹⁰⁴.

δ) Ἡ ἔλλειψη ἐνότητος μέσα στὴν Ἐκκλησία, ἢ ὁποῖα διεσπάτο μὲ τὴν παραμικρὴ ἀφορμὴ, ἀκόμα καὶ ἀπὸ ὁμοψύχους καὶ ὁμοδόξους Ἐπισκόπους. Γι' αὐτὸ γράφει σὲ μιὰ του ἐπιστολή: «Ἀρμόζει νὰ ὑπάρχει αὐτὸς ὁ ἕνας ζῆλος σ' αὐτοὺς ποὺ ὑπηρετοῦν γνήσια καὶ ἀληθινὰ τὸν Κύριον, νὰ ἐπαναφέρουν σὲ ἔνωση τὶς Ἐκκλησίες ποὺ διασπάστηκαν μεταξύ τους σὲ πολλὰ μέρη κατὰ πολλοὺς τρόπους»¹⁰⁵.

(Συνεχίζεται)

καί: 98,130,19-22: «Γίνωσκε, θεοφιλέστατε Πάτερ, ὅτι πάνυ χρῆζει τῆς παρουσίας σου τὰ ἡμέτερα καὶ ἀνάγκη σε τὸ τίμιον γῆρας ἔτι ἀπαξ κινήσαι, ὑπὲρ τοῦ στήσαι περιφερομένην λοιπὸν καὶ ἐγγὺς πτώματος οὔσαν τὴν Καππαδοκίαν».

98. Βλέπε: 141,169,5-13: «Βούλομαι εἰδέναι τὴν θεοσέβειάν σου ὅτι οἱ κοινωνικοὶ δῆθεν ἡμῖν τῶν ἐπισκόπων ἢ ὄκνη ἢ τὸ πρὸς ἡμᾶς ὑπόπτως ἔχειν ἔτι καὶ μὴ καθαρῶς ἢ τῇ παρὰ τοῦ διαβόλου ἐγγινομένη πρὸς τὰς αγαθὰς πράξεις ἐναντιώσει συνάρασθαι ἡμῖν οὐκ ἀνέχονται. Ἄλλὰ σχήματι μὲν δῆθεν οἱ πλείους ἐσμέν μετ' ἀλλήλων..., ἀληθεία δὲ πρὸς οὐδὲν ἡμῖν τῶν ἀναγκαιοτάτων συναίρονται, ὥστε με καὶ ὑπὸ τῆς ἀθυμίας ταύτης τὸ πλείστον μέρος πρὸς τὴν ἀνάληψιν ἐμποδίζεσθαι, συνεχῶς μοι τῶν ἀρρωστημάτων ἐκ τῆς σφοδρᾶς λύπης ὑποστρεφόντων».

99. Βλέπε: 98,129,15-18: «Πάνυ ὠρμημένος καταλαβεῖν τὴν Νικόπολιν, μετὰ τὸ δέξασθαι τὰ παρὰ τῆς κοσμοιότητός σου γράμματα ἀρνησιν ἔχοντα τῆς ἀφίξεως παρεῖθην ὑπὸ τῆς ἀθυμίας καὶ πάσης ὁμοῦ τῆς ἀσθενείας ἀνεμνήσθη».

100. Βλέπε: 65,98,13-15: «Παρακαλῶ σὺν, ἐκβαλε τῆς σεαυτοῦ ψυχῆς τὸ οἰεσθαι μηδενὸς ἑτέρου εἰς κοινωνίαν προσδεῖσθαι».

101. Βλέπε: 266,335,42: «Γιατὶ ἔχουμε ὅλοι τὴν ἀνάγκη ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου, ὅπως συνεργάζονται («κοινωνοῦν») ὅλα τὰ μέλη ἑνὸς σώματος (γιὰ νὰ κινητοποιηθεῖ καὶ νὰ μπορέσει ἔτσι νὰ ἐπιζήσει)».

102. Βλέπε: 82,113,33-114,6: «Ὅταν μὲν πρὸς τὰ πράγματα βλέψομεν καὶ τὰς δυσκολίας κατῖδωμεν ὑφ' ὧν πάσα ἀγαθοῦ ἐνέργεια οἷον ὑπὸ τινος δεσμοῦ ἐμποδιζομένη κατέχεται, εἰς ἀπόγνωσιν ἑαυτῶν ἐρχόμεθα παντελῆ ὅταν δὲ πάλιν πρὸς τὴν σὴν ἀπιδῶμεν σεμνοπρέπειαν, καὶ λογισώμεθα ὅτι σὲ ἱατρὸν τῶν ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις ἀρρωστημάτων ὁ Κύριος ἡμῶν ἐταμειύσατο, ἀναλαμβάνομεν ἑαυτῶν τοὺς λογισμοὺς καὶ ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ἀπόγνωσιν πτώματος τῇ ἐλπίδι τῶν χρηστοτέρων διανιστάμεθα. Λέλυται πάσα Ἐκκλησία, ὡς οὐδὲ ἢ σὴ φρόνησις ἀγνοεῖ. Καὶ ὁρᾶς πάντως τὰ ἐκασταχοῦ, οἷον ἀφ' ὑψηλῆς τινος σκοπιᾶς τῆς τοῦ νοῦ θεωρίας, ὅπως, καθάπερ ἐν πελάγει πολλῶν ὁμοῦ συμπλεόντων, ὑπὸ τῆς βίας τοῦ κλύδωνος πάντες ἀλλήλοις προσρήγνυται καὶ γίνεται τὸ ναυάγιον, πῆ μὲν ἐκ τῆς ἐξωθεν αἰτίας βιαίως κινούσης τὴν θάλατταν, πῆ δὲ ἐκ τῆς τῶν ἐπιπλεόντων ταραχῆς ἀντιβαινόντων ἀλλήλοις καὶ διωθουμένων».

103. Βλέπε: 113,142,29-32: «Καὶ ὅπως εἶκοι λοιπὸν ἢ τῆς Ἐκκλησίας κατάστασις (ἵνα ἐναργεῖ χρῆσωμαι τῷ ὑποδείγματι, κὰν εὐτελέστερον εἶναι δοκῇ) ἱματίῳ παλαιῷ ὑπὸ τῆς τυχοῦσης προφάσεως ῥαδίως καταρρηγνυμένῳ, ὃ πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς ἰσχὺν ἐπανελεῖν πάλιν ἀδυνατεῖ».

104. Βλέπε: 242,297,27-28: «...ὄθεν αἱ Ἐκκλησίαι σαθρωθεῖσαι, ὥσπερ ἀγγεῖα ἀραιωθέντα τὴν αἰρετικὴν διαφθορὰν εἰσρυσσεῖσαν ἐδέξαντο».

105. Βλέπε: 114,143,20-23: «Οἶμαι προσήκειν μίαν ταύτην εἶναι σπουδὴν τοῖς γνησίως καὶ ἀληθινῶς δουλεύουσι τῷ Κυρίῳ τὸ ἐπαναγαγεῖν πρὸς ἔνωσιν τὰς Ἐκκλησίας τὰς πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως ἀπ' ἀλλήλων διατηρηθείσας».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Η κριτική ἐναντίον τῶν οἰκουμενικῶν διαλόγων

Ὁ διακεκριμένος Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων κ. Ἀθανάσιος κατὰ τὸν δημοσιευθέντα ἤδη εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν» λόγον, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τὴν 30ῆν Νοεμβρίου 1994, ἐξετάζων τὴν «ἐννοίαν, τὸν χαρακτήρα καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ διαλόγου γενικῶς καὶ τοῦ θεολογικοῦ εἰδικώτερα», ἀναφερόμενος εἰς τοὺς παραθεωροῦντας τὰ θετικὰ σημεῖα τῶν διεκκλησιαστικῶν θεολογικῶν διαλόγων καὶ καταπολεμοῦντας τούτους, εἶπε χαρακτηριστικῶς τὰ ἑξῆς:

«Μερικοὶ ἡμέτεροὶ εἰδήμονες καὶ μὴ “ὑπερορθόδοξοι”, διαφόρων τάξεων καὶ ἀποχρώσεων, τυπικοὶ τ.έ. συνήθως ἐκπρόσωποι τοῦ μυωπάζοντος ἐπαρχιωτισμοῦ ἢ, ἀκόμη χειρότερον, τοῦ νεοπροτεσταντικοῦ πολιτειακοῦ καισαροπαπισμοῦ καὶ τοῦ παρεκκλησιαστικοῦ νεοευσεβισμοῦ, εὐκαίρως ἢ ἀκαίρως καταφέρονται βάρως σχετικῶς πρὸς τοὺς διαλόγους.

»Καὶ εἶναι βέβαια γνωστόν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ δημοκρατικὸ τῆς πολιτεῦμα καὶ πνεῦμα, καὶ ὡς ἐκ τούτου κριτικὴ μπορεῖ νὰ ἀσκήσῃ ἕκαστος βουλόμενος. Ὅμως ὀρθὴν καὶ δικαίαν, μὲ σεβασμὸ καὶ διάκριση. Καὶ ὄχι κριτικὴ πεζοδρομίου, ἀποβλέπουσαν σὲ ἄλλους σκοποὺς ἢ ἡμιστὰ ἠθικοὺς καὶ χριστιανικοὺς, ὅπως τὴν παραπληροφόρηση, τὸν ἀποπροσανατολισμὸ καὶ ὡς ἐκ τούτου τὴν παραπλάνησιν τοῦ πληρώματος, πρὸς κάλυψιν τῶν ἰδίων ἀτασθαλιῶν, ἀτοπημάτων καὶ συμφερόντων. Ἄλλοῦ ἂς ζητήσουν λοιπὸν οἱ κύριοι αὐτοὶ διεξόδον ἀπὸ τὰ ἀδιέξοδά τους».

Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι ἡ ρωμαλέα κριτικὴ τοῦ Ἁγίου Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων ἀφορᾷ εἰς πάντας τοὺς παραθεωροῦντας τὴν γνησίαν ὀρθόδοξον παράδοσιν κακοπίστους ἀρνητὰς τῶν θεικῶν στοιχείων τῶν οἰκουμενικῶν διαλόγων ἢ τοὺς διὰ τοῦ σοφίσματος τοῦ «ψευδοῦς αἰτίου» συγχέοντας τὰς ἐννοίας τῆς χρήσεως καὶ τῆς καταχρήσεως καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς ἐν ἀγαθῷ συνειδῶτι ἐπισημαινόντας τὰς ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει ἀστόχους ἐνεργείας καὶ παρεκτροπὰς.

Ψήφισμα διαμαρτυρίας διὰ τὴν Τηλεόρασιν

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος ἀπέστειλε προσφάτως

πρὸς τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργούς, πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ραδιοτηλεοράσεως, πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ε.Ρ.Τ. καὶ πρὸς τὰ Μέσα Ἐνημερώσεως ψήφισμα διαμαρτυρίας τῶν γονέων τῆς ἀκριτικῆς περιοχῆς τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ τοῦ Ἐβρου περὶ τοῦ «καταντήματος τῆς σημερινῆς Τηλεοράσεως».

Ἐν τῷ ψηφίσματι τούτῳ, ὅπερ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου, τῶν Δημάρχων Ἐβρου καὶ χιλιάδων πολιτῶν τῆς περιοχῆς ταύτης, καταγγέλλεται, ὅτι ἡ Τηλεόραση καταντᾷ «καθημερινὰ ὄργανο ἠθικῆς ἐξαχρειώσεως ὄλων, μὰ ἰδιαίτερα τῶν παιδιῶν μας», διότι ὡς «πρότυπα» προβάλλει συνήθως «ἡρώες φανταστικούς καὶ ἐξωπραγματικούς, ποὺ κινοῦνται μέσα σ' ἓνα ψεύτικο κόσμον ἐμποδίζοντας τὴν ἐπαφὴ τῶν παιδιῶν μὲ τὴν κοινωνικὴ πραγματικότητα. Παραμυθένιους καὶ συχνὰ ἀρρωστημένους τύπους, ποὺ εὐνοοῦν τὴν δημιουργίαν μιᾶς ταραγμένης προσωπικότητος, ἀνίκανης νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς. Ἄλλοτε πάλι ἐξιδανικεύεται ἡ κτηνώδης βία μὲ τὴν σιδερένια γροθιά, τὸ ἀποτρόπαιο ἔγκλημα, ποὺ συντρίβει τὸν ἀντίπαλο, μὲ τὴν σεξουαλικὴ ἀσυδοσία σὰν κάτι τὸ φυσιολογικόν, μὲ τὸ εὐκόλο κέρδος τοῦ καταφερτζῆ ἢ τοῦ κλέφτη καὶ μὲ τὴν μαλθακὴ ζωὴ τῆς “ἡσσανος προσπαθείας”. Μὲ ὅλα δηλαδὴ τὰ πρότυπα ποὺ διαστρεβλώνουν τὰ ἀξιόλογα κριτήρια τῶν νέων γιὰ τὴν ζωὴ καὶ ἀποχαυνώνουν τὴν προσωπικότητά τους».

Χαρακτηριστικὰ ἐρωτήματα

Ἐν συνεχείᾳ πρέπει νὰ ἐπισημανθῇ ὅτι τὰ παρατεθέντα ἐν τῇ προηγουμένῃ παρατηρήσει ἀποτελοῦν εὐστοχον συνοπτικὴν φαινομενολογίαν τῆς παθολογίας πολλῶν προγραμμάτων τῆς Τηλεοράσεως. Ἡ παθολογία αὕτη παρουσιάσθη καὶ ἐν ἐπιστημονικῇ ἐκδηλώσει τῆς Ἐταιρείας Ἑλλήνων Δικαστικῶν Λειτουργῶν περὶ τῆς δημοκρατίας καὶ τῶν ἐλευθεριῶν διὰ τῆς ἐξῆς διατυπώσεως τῆς σχετικῆς εἰσηγήσεως: «Σκηνὲς σέξ καὶ βίας “μαστιγώνουν” τίς αἰσθήσεις, εἰδήσεις καὶ δημόσιες συζητήσεις ὑπεραπλουστεύονται χάριν ἐντυπωσιασμοῦ, οἱ ὑποπτοὶ θεωροῦνται ἐνοχοὶ ἐξ ὀρισμοῦ, ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ καὶ ὁ ἀνθρώπινος πόνος γίνονται πόνια στὸ παιχνίδι

της άκροαματικότητας... Μὲ δύο λόγια πολιτιστική όπισθοδρόμηση και παρακμή».

Τούτων οὕτως έχόντων, είναι άξια ιδιαιτέρας προσοχής τὰ ἐν τῷ ψηφίσματι τῶν γονέων τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως και τοῦ Ἐβρου χαρακτηριστικὰ ἐρωτήματα:

«Μὲ μιὰ τέτοια (τηλεοπτική) άγωγή πῶς νὰ μὴ όδηγηθοῦν τὰ παιδιὰ μας σὲ πνευματική άναπηρία, σὲ ήθικὸ ξεπεσμό και σὲ πτώση τῶν ἐνδιαφερόντων τους γιὰ μάθηση και πρόοδο στήν ζωή; Και ἀπὸ μιὰ τέτοια γενιὰ τί εἶδους κοινωνικοὶ εργάτες, ἐπιστήμονες, κυβερνήτες και στρατιῶτες θὰ βγοῦν, γιὰ νὰ χειρισθοῦν μὲ σιβαρὰ χέρια τὴν σκαπάνη ή τὴν πέννα, νὰ κυβερνήσουν τὴν χώρα, νὰ βοηθήσουν τὴν κοινωνία και νὰ υπερασπισθοῦν τὴν ἱερὴ γῆ τῆς Πατρίδος μας, πὺν εἶναι ποτισμένη μὲ αἷμα μαρτύρων και σπαρμένη μὲ κόκκαλα ήρώων»;

Τὰ αἰτήματα τῶν γονέων τοῦ Ἐβρου

Αἱ άνωτέρω διαπιστώσεις περὶ τῆς ποιότητος τῆς Τηλεοράσεως και τὰ ἐξ αὐτῆς προκύπτοντα ἐρωτήματα, τὰ όποία συνυπογράφονται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων (ἐγκληματολόγων, κοινωνιολόγων κ.λπ.), δικαιολογοῦν πλήρως τὰ ἐκ τῆς εὐαισθήτου άκριτικῆς περιοχῆς τοῦ Ἐβρου προερχόμενα αἰτήματα, τὰ όποία διατυπώνονται εἰς τὸ πρὸς τοὺς άρμοδίους σταλὲν ψηφίσμα:

1. Πρέπει «ἐπὶ τέλους νὰ μπῆ κάποιος φραγμὸς στήν άσυδοσία τῶν προγραμμάτων, μιὰ ἐξυγίανση τοῦ ποιοῦ των, ἰδιαίτερα μάλιστα στὰ ἰδιωτικὰ κανάλια».

2. «Εἶναι προτιμότερο, ἀντὶ νὰ τρέχουμε νὰ συλλάβουμε κάθε τόσο τοὺς ληστὲς τῶν τραπέζων, τοὺς δραπέτες τῶν φυλακῶν και τοὺς ἐγκληματίες τῶν νυκτερινῶν κέντρων, νὰ φροντίσουμε νὰ περιορίσουμε τὸ κακὸ δίνοντας μιὰ σωστότερη άγωγή στοὺς νέους μας».

3. Πρέπει νὰ γίνῃ «μιὰ καλύτερη τηλεοπτική διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν μας πρὶν τὸ κακὸ πάρει τραγικότερες διαστάσεις».

4. Πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα, ὥστε νὰ προστατευθοῦν «τὰ παιδιὰ μας και ὅλη ή ἑλληνική κοινωνία ἀπὸ τὴν καταστροφική ἐπίδραση τῆς κακῆς Τηλεοράσεως».

Φύσις και Πνεῦμα

Ἰπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σπ. Γ. Μαρκέτου Σπουδαστηρίου Ἱστορίας Ἱατρικῆς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐδημοσιεύθη ἐξαίρετος και λίαν ἐνδιαφέρουσα ἐρευνητική πραγματεία

ὑπὸ τὸν τίτλον «ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑ: Συμβολή στήν ἱατρικο-φιλοσοφική σκέψη» (Ἀθήνα, 1995, σελίδες 310). Ἡ πραγματεία αὐτή, γραφείσα ὑπὸ τοῦ Παθολόγου Ἱατροῦ και Ἐπικούρου Καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν κ. Ἀριστοτέλους Χρ. Εὐτυχιάδου, ὁρμωμένη ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὑλικοπνευματικὸν ὄν, προβάλλει, άξιοποιεῖ και συστηματοποιεῖ κατ' ἄριστον εὐσύνοπτον τρόπον τὰς διὰ τῶν αἰῶνων ἀπόψεις ἑκατοντάδων ἐπιφανῶν ἱατρῶν, φιλοσόφων, ἱατροφιλοσόφων και συγγραφέων περὶ τῶν ἀλληλεπιδράσεων φύσεως και πνεύματος.

Ὡς σημειοῖ ὁ συγγραφεὺς ἐν τῷ Προλόγῳ, «ή φύση θεωρεῖται ὡς τὸ σύνολο τῶν ὄντων, ὁ κόσμος, ή δημιουργία, στὸν ἀνθρώπινο ὁργανισμό προσδιορίζεται ὡς φυσιολογία και παθοφυσιολογία, ὡς βιολογικὸ ἐνστικτο, ὡς κράση ἀμυντική ή θεραπευτική δύναμη», ἐνῶ «τὸ πνεῦμα... στήν ἀνθρωπίνῃ προσωπικότητα ἀντικατοπτρίζει τὴν οὐσία τῆς ψυχῆς, τὰ άγνωστα βάθη τῆς ψυχοσυνθέσεως, τὸ νοερὸ και τὰ ὄρια τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τὴ συνείδηση, τὸ αὐτεξούσιο και τὴν ἐλευθερία τῆς βουλήσεως. Ἀπὸ ὑψηλῆς δὲ σκοπιᾶς, τὸ πνεῦμα ἐκφράζει τὸ "ὄντως Ὄν", τὸ "ὑπέρτατο Ὄν"» (σ. 21). Ἡ σύνδεσις τῶν δύο αὐτῶν παραγόντων «στὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο ἀποτελεῖ τὴν οὐσία και τὴν εἰδοποιὸ διαφορὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ ἄλλα ἔμβια ὄντα» (αὐτ.). Δι' αὐτὸ «ή ἀλληλεπίδραση φύσεως και πνεύματος... χαρακτηρίζει και καθορίζει γενικὰ τὴν ἱατρική ἐπιστήμη» (σ. 22).

Ἐπιφυλασσόμενοι νὰ παρουσιάσωμεν τὸ ἔργον αὐτὸ λεπτομερέστερον διὰ «βιβλιοκρισίας» ἐν τῷ περιοδικῷ «Θεολογία», περιοριζόμεθα εἰς τὸ νὰ ἐξάρωμεν ἐνταῦθα ἐνθεν μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως προβολὴν τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος σχετικῶν ἀπόψεων ἀναριθμητῶν Ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων και Συγγραφέων, ἐτέρωθεν δὲ τὸ ὅτι διὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πραγματείας «ἐρχεται σὲ φῶς ἓνα μέρος τῆς πνευματικῆς μας κληρονομιάς, ἀρχαίας και βυζαντινῆς», ή ὁποία «παραμένει πρωτοπόρος και σκαπανέας πολλῶν ἀνακαλύψεων και θεωριῶν... μέχρι σήμερα» (σελ. 24).

«Ἱατρική... συνεπικουρούμενη ἀπὸ τὸν θεῖο παράγοντα»

Ἐν συνεχείᾳ ἄς ἐπιτραπῆ, πρὸς χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἐκκλησίας», νὰ ἐξάρωμεν μερικὰ ἐκ τῶν «τελικῶν συμπερασμάτων» τῆς ἐν τῇ προηγουμένη παρατηρήσει μνημονευομένης

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ἀπό τὰ Ἐνοριακὰ Φιλόπρωχα Ταμεία τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐδόθησαν κατά τὴν περίοδο τῶν Χριστουγέννων 1994 καὶ τοῦ Νέου Ἑτους 1995 τὰ κάτωθι χρηματικά βοηθήματα:

Σὲ 3.948 περιπτώσεις 44.357.000 δρχ., σὲ 4.056 περιπτώσεις δέματα ἀξίας 38.380.000 δρχ.
Σύνολον: 82.737.000 δρχ.

πραγματείας. Ἐν τούτων εἶναι, «ὅτι τὸ πνεῦμα, συνδεδεμένο στὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν φύση καλλιεργεί τὴ σκέψη καὶ τὴν γνώση του, ἡγεμονεύει τοῦ φυσικοῦ ἐνστίκτου καὶ τοῦ ψυχικῶν του πάθους, καθορίζει τὴν ἐλεύθερη ἐπιλογή του, εἶναι ἄφθαρτο καὶ αἰώνιο καὶ διαμορφώνει τὴ σχέση τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ ὑπέρτατο Ὄν».

Ἐτερον τελικὸν συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἡ Ἱατρική, συμφώνως ἄλλως τε καὶ πρὸς τὴν γνησίαν ἱπποκρατικὴν παράδοσιν, «συνεπικουρεῖται ἀπὸ τὸν θεῖο παράγοντα. Κατὰ τὴν ἱατρικὴν πείρα καὶ τὴν ἱατροφιλοσοφικὴν θεώρηση τῆς ἰάσεως, τόσο στὴν ἀρχαία περίοδο, ὅσο καὶ στὴ χριστιανικὴ, ἰδιαίτερα δὲ στὴ βυζαντινὴ ἐποχὴ, ἡ θεῖα ἀντίληψη εἶναι διαρκῆς ἀρωγὸς στὴν προσπάθεια τῆς ἱατρικῆς γιὰ τὴν πρόληψη τῆς νόσου καὶ τὴ θεραπεία τοῦ ἀσθενοῦς. Σὲ ὠρισμένες περιπτώσεις μάλιστα τὸ θεῖο παρεμβαίνει αὐτοβούλως καὶ ταχέως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἄμεση θαυματουργικὴ ἴαση, τὴν ὑπέρβαση δηλαδὴ ἐν πνεύματι τῶν νόμων τῆς φύσεως (ἀναγκαιότητος, χρόνου, φθορᾶς) καὶ αὐτεξούσια θεραπεία τοῦ πιστεύοντος ἀσθενοῦς. Ἡ θαυματουργὴ θεραπεία ἐπιτελεῖ τὴν ἴαση ψυχῆς καὶ σώματος τοῦ πάσχοντος, ἀποσκοπεῖ δὲ στὴν ὑγεία καὶ στὴ σωτηρία του».

Ὁ Ἐπίκ. Καθηγητῆς κ. Ἀριστοτέλης Χρ. Εὐτυχιάδης εἶναι ἀξιόπαινος ὄχι μόνον διὰ τὴν θαυμασίαν συστηματικὴν κωδικοποίησιν ἐνδιαφέροντος ἱατροφιλοσοφικοῦ ὑλικοῦ πάντων τῶν αἰώνων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ μετὰ παραφροσύνης προβαλλομένην ὁμολογίαν πίστεως.

Ε. Δ. Θ.

Ἱερά Μητρόπολις Γουμένισσης

Ἡ ἀκριτικὴ Μητρόπολις Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου ὑποδέχθηκε στὴ Γουμένισσα, τὸ Σάββατο 24 Δεκεμβρίου 1994, μὲ τὴν ἐπιβαλλομένη ἱεροπρέπεια καὶ λαμπρότητα τὰ Τίμια Δῶρα ποῦ προσέφεραν στὸν νεογέννητο Χριστό μας οἱ Μάγοι, ἱερὸ κτήμα τῆς Μονῆς Ἁγίου Παύλου.

Ἦταν μία σπάνια εὐλογία γιὰ τὸν ἀκριτικὸ Ἑλληνισμό τῆς περιοχῆς ὅτι γιόρτασε φέτος Χριστούγεννα, μέσα καὶ ἀπὸ τὸ προσκύνημα τῶν Τ. Δῶρων ποῦ καθαγίασε ὁ Χριστός μας.

Παρέμειναν στὴν Ἱ. Μονὴ Παναγίας μέχρι καὶ τὴν 29 Δεκεμβρίου, σὲ ἓνα συνεχῆ καὶ ὁλοήμερο προσκύνημα.

– Μὲ ἓνα ἀξιόζηλο πρόγραμμα ποιμαντικῶν δραστηριοτήτων, προεορτίων καὶ μεθεορτίων, καλύφθηκε ὁ μήνας Δεκέμβριος ἀπὸ πλευρᾶς Μητροπόλεως.

– Στις 2/12 ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισκέφθηκε τὴν 33η Ταξιαρχία καὶ στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ ΚΨΜ ἐνώπιον πλήθους ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ἀνέπτυξε ἐπίκαιρο προεορτίο θέμα, ἀναφερθεὶς στὶς προφητεῖες γιὰ τὴ Γέννηση τοῦ Κυρίου μας.

– Στις 18/12 στὸ Κέντρο Νεότητος Γουμένισσης, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Ψυχιατρικὴ Ἑταιρεία – παράρτημα Θεσσαλονίκης, διοργανώθηκε ἐνημερωτικὴ ἐκδήλωση γιὰ νέους καὶ ὠριμότερους. Οἱ εἰσηγητῆς ἀνέπτυξαν, ὁ μὲν κ. Χρῆστος Ρογγότης, διευθυντῆς τοῦ προγράμματος ἀπεξάρτησης τοῦ ΚΨΝ Θεσσαλονίκης, τὸ θέμα «Τὸ πρόβλημα τῶν ναρκωτικῶν σήμερα» ὁ δὲ κ. Χάρης Μαυρίδης, ἀπὸ τοὺς Εὐζώνους, ψυχίατρος τοῦ Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ, τὸ θέμα: «Ἡ ψυχικὴ ὑγεία σήμερα».

– Στις 23/12 ὁ Σεβασμιώτατος, μὲ συνοδεία κληρικῶν καὶ λαϊκῶν χορωδῶν, ἐπισκέφθηκε τὸ 506 ΜΤΠ Γουμένισσης γιὰ προεορτία Χριστουγεννιάτικη ποιμαντικὴ ἐπίσκεψη καὶ μίλησε στοὺς ἀξιωματικούς καὶ τοὺς στρατιώτες.

– Στις 28/12 στὴν κατάμεστη αἴθουσα τελετῶν τοῦ Δήμου Ἀξιουπόλεως ἔλαβαν χώραν Χριστουγεννιάτικη ἐορταστικὴ ἐκδήλωση, ποῦ περιλάμβανε ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ τὴν πρῶ-

τη συναυλία του πολυμελούς Παιδικού Βυζαντινού Χορού της Μητροπόλεως.

— Στις 30/12 πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη από τριετίας Χριστουγεννιάτικη ποιμαντική επίσκεψη του Μητροπολίτου, κληρικών και ένοριτών διαφόρων ένοριών στα παραμεθόρια Φυλάκια Φανού, Είδομένης, Εύζώνων, Ύψώματος 162, Μεταμορφώσεως και Ειρηνικού. Η σημασία της δέν έγκειται στην προσφορά δώρων στους στρατευμένους της πατρίδας μας, ούτε στα τραγούδια και τα κάλαντα, τα όποια άλλωστε μπορούν και παρακολουθούν από τις τηλεοράσεις· αλλά στη ζεστή ανθρώπινη επικοινωνία με τα στρατευμένα παιδιά, στην πηγαία και αύθόρμητη κατάδειξη της έγνοιας που έχουμε για κείνους που υπηρετούν το χρέος προς την πατρίδα και ασφαλίζουν τα σύνορά μας, στο φιλικό και εγκάρδιο κλίμα της ποιμαντικής προσεγγίσεως και προσφοράς της τοπικής Έκκλησίας, στην άμεση συμβολή του λαϊκού στοιχείου των Ένοριών προς αυτήν την κατεύθυνση.

Έρα Μητρόπολις Δημητριάδος

Την Δευτέρα 30 Ιανουαρίου πραγματοποιήθηκε στην Ί. Μητρόπολη η καθιερωμένη έορτη για την μνήμη των Τριών Ίεραρχών. Το πρωί έτελέσθη πανηγυρική θεία Λειτουργία στον Ί. Ναό Μεταμορφώσεως Σωτήρος Βόλου. Συμμετείχαν οί άρχές της πόλεως, εκπαιδευτικοί και μαθητές. Στη συνέχεια στο Πνευματικό Κέντρο της ένορίας Αναλήψεως Βόλου πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη έορτιος σύναξις προς τιμήν του εκπαιδευτικού κόσμου του Νομού Μαγνησίας. Προηγήθηκε σύντομο μουσικό πρόγραμμα και ακολούθησε η όμιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Χριστοδούλου με θέμα: «Η Εύρωπη των πνευματικών αξιών και ό ρόλος των Έλλήνων Όρθοδόξων και της Παιδείας μας.

Έρα Μητρόπολις Ήλείας

Τό Σαββατοκύριακο 18 και 19 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε τό κατ' έτος συγκαλούμενο Θεολογικό Συνέδριο της Έρας Μητροπόλεως Ήλείας στον Πύργο.

Η έναρξις έγινε τό Σάββατο τό απόγευμα στις 4.30 μ.μ. στο Οικότροφείο Αγία ΦΙΛΟΘΕΗ Πύργου, ενώ η πρωινή συνεδρία της Κυριακής στην αίθουσα του Λατσειού Δημοτικού Μεγάρου Πύργου.

Γενικό θέμα του Συνεδρίου: «Όρθόδοξος και Εύρωπαϊκός Πολιτισμός. Μεγέθη άλληλοσυμπλη-

ρούμενα ή άλληλοαποκλειόμενα» Κύριος εισηγητής ήταν ό Άναπληρωτής Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Άθηνών Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Μεταλληνός.

Στό Συνέδριο συμμετέσχον κληρικοί και λαϊκοί θεολόγοι από την Ήλεία, αλλά και από Πάτρα, Κόρινθο, Άργος, Τρίπολη, Καλαμάτα, Ζάκυνθο κ.λπ. Όλοι οί συνέδριοι ήταν φιλοξενούμενοι της Έρας Μητροπόλεως Ήλείας.

Έρα Μητρόπολις Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Είς μνήμη του μεγάλου ευεργέτου Θεοδώρου Μερτικοπούλου, η Ί. Μονή Μεγάλου Σπηλαίου Καλαβρύτων άπένειμε και έφέτος μεγάλο χρηματικό έπαθλο στην πρωτεύουσα στις πανελληνιες έξετάσεις φοιτήτρια της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Άθηνών Αικατερίνη Τσουρούτη, η όποία συγκέντρωσε 6.242 μονάδες.

— Δέκα έρατικές στολές άπέστειλε η Ί. Μητρόπολις δια την κάλυψιν των αναγκών ιερέων της Έκκλησίας της Άλβανίας. Ό Μακ. Άρχιεπίσκοπος Άλβανίας κ. Άναστάσιος με έπιστολή του εύχαρίστησε θερμά τον Σεβ. Μητροπολίτη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας.

Έρα Μητρόπολις Ν. Ίωνίας και Φιλαδελφείας

Σχολή Βυζαντινής Μουσικής άπέκτησε η Έρα Μητρόπολις Ν. Ίωνίας και Φιλαδελφείας ύστερα από έέργειες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Κωνσταντίνου ό όποιος έτέλεσε και τον άγιασμό των εγκαινίων τό Σάββατο 21.1.95. Ό άριθμός των πρώτων μαθητών άνέρχεται στους 50.

— Τήν μνήμη του μακαριστού Μητροπολίτου Ν. Ίωνίας και Φιλαδελφείας κυρού Τιμοθέου τίμησε με την εύκαιρία της συμπληρώσεως τριών χρόνων από της έκδημίας του η Έρα Μητρόπολις Ν. Ίωνίας. Τήν Κυριακή 12 Φεβρουαρίου έτελέσθη Άρχιερατική Θεία Λειτουργία υπό του Σεβ. Μητροπολίτου Ν. Ίωνίας και Φιλαδελφείας κ. Κωνσταντίνου εις τον Ί. Μητροπολιτικόν Ναόν των Άγίων Αναργύρων Ν. Ίωνίας, στον περίβολο του όποιου αναπαύεται ό μακαριστός Ίεράρχης και στη συνέχεια έψάλη έπιμνημόσυνος δέησις υπό των Σεβ. Μητροπολιτών Τριφυλλίας και Όλυμπίας κ. Στεφάνου, Ν. Σμύρνης κ. Άγαθαγέλου και Ν. Ίωνίας κ. Κωνσταντίνου.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Έρα Μητρόπολις Λεοντοπόλεως

Πρός τον Σεβ. Μητροπολίτη Λεοντοπόλεως κ.

Τίτο, έπισκεφθέντα τὸ Ἴδρυμα «Ἐλ Νούρ» στὴν Ἰσραηλία, ὅπου περιθάλπονται ἀόμματα παιδιά, ὁ Διοικητὴς Ἰσραηλίας Μοχάμεντ Α. Σ. Ελ Μαχγκούμπ ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο εὐχαριστήριο ἔγγραφο:

«Μὲ εὐχαρίστησε πολὺ ἡ εἶδηση ὅτι ἐπισκεφθήκατε τὸ σχολεῖο “Ἐλ Νούρ” τῶν ἀομμάτων στὴν Ἰσραηλία καὶ εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ προσφορά σας στὰ παιδιὰ αὐτοῦ τοῦ ἰδρύματος τὰ ὁποῖα στερήθηκαν τὸ θεῖο δῶρο τῆς ὄρασης, ἀλλὰ ὁ Μεγαλοδύναμος Θεὸς τὰ ἀποζημίωσε μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ κόσμου καὶ μὲ τὴν στοργὴ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἔχουν εὐσπλαχνικὴ καρδιά.

Ἐκφράζω τὶς πλέον θερμὲς εὐχαριστίες μου καὶ τὴν ἐκτίμησή μου πρὸς τὸ πρόσωπό σας καὶ εὐχομαι νὰ συναντηθοῦμε κατὰ τὴν προσεχὴ ἐπίσκεψή σας στὸ Διοικητῆριο τῆς Ἰσραηλίας.

Σὰς εὐχομαι καλὴ ὑγεία καὶ ἐπιτυχία στὸ νὰ προσφέρετε τὸ καλὸ».

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ ἔφημερὶς «L' osservatore Romano» ἀναφέρει, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 60.000 Κινέζοι ἐγένοντο ΡΚαθολικοί. Ἐν συνόλῳ ζοῦν ἐν Κίνα 14 ἑκατομμύρια ΡΚαθολικῶν, οἵτινες ἔχουν 4.500 ναοὺς καὶ παρεκκλήσια καὶ 24 σεμινάρια ἱερέων, εἰς τὰ ὁποῖα φοιτοῦν 1.450 νέοι. Ἐν Κίνα οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἔχουν 135 ἐπισκοπὰς, 69 ἐπισκόπους, 1.300 ἱερεῖς καὶ 2.500 μοναχὰς ἀνηκούσας εἰς 40 μοναστικά κέντρα.

—Τριάκοντα τρεῖς φοιτηταὶ τοῦ ΡΚαθολικοῦ Ἱεροσπουδαστηρίου τῆς Μόσχας ἐτοιμάζονται νὰ χειροτονηθοῦν ἱερεῖς.

—Ὁ Πάπας Ἰωάννης-Παῦλος Β', ἀποτεινόμενος προσφάτως πρὸς τὰ μέλη τῆς Διεθνούς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐτόνισεν ὅτι «ἡ Θεολογία, ὡς νοῦς τῆς πίστεως (intellectus fidei) εἶναι ἐρριζωμένη ἐν τῇ πίστει. Ἄνευ πίστεως δὲν ὑπάρχει Θεολογία. Ἴδου διατί ὁ θεολόγος πρέπει νὰ εἶναι ἄνθρωπος τῆς πίστεως... Ἡ πηγὴ τῆς γνώσεώς του εἶναι τὸ ἀλάθητον φῶς τῆς πίστεως, ἡ σκέψις του ὑπόκειται εἰς περιορισμοὺς καὶ εἶναι τεταγμένη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ θεοῦ φωτός, ἡ μετριοφροσύνη του εἰς τὴν συναίσθησιν τῶν ὁρίων τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως».

Ε.Θ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γερμανικῆς Συνόδου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἱεραρχίας, ἐπίσκοπος ἐν

Mainz, Karl Lehman ἐχαρακτήρισε τὸν ἐν τῷ προτεσταντικῷ κόσμῳ καὶ ἐν τῇ καθ' ὅλου Χριστιανικῆ Οἰκουμένῃ διακεκριμένον θεολόγον Wolffhart Pannenberg ὡς «μέγαν θεολόγον» (grossen Theologen) καὶ «σπουδαῖον ἐκπρόσωπον τοῦ Οἰκουμενισμοῦ» (wichtigen Ökumeniker) διὰ πάσας τὰς Ἐκκλησίας καὶ Ὁμολογίας. Ἐν κοινῇ ἑορταστικῇ ἐκδηλώσει τῆς ἐν Βαυαρία ΡΚαθολικῆς Ἀκαδημίας, τῆς ἐν Tutzing Εὐαγγελικῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ-Λουθηρανικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς περιοχῆς, τὴν 14ην Φεβρουαρίου ὁ ἐπίσκοπος Lehmann ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὸν πρὸ ὀλίγου εἰσελθόντα εἰς τὰς τάξεις τῶν Ὁμοτίμων Καθηγητῶν Pannenberg διὰ τὰς καθ' ὅλην τὴν σταδιοδρομίαν αὐτοῦ προσφερθείσας ὑπηρεσίας «πρὸς χάριν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας». Ὁ ὑπογραφόμενος, ὅστις συνειργάσθη μετὰ τοῦ διακεκριμένου τούτου θεολόγου ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ «Πίστις καὶ Τάξις», δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὰ φιλορθόδοξα αἰσθήματα τοῦ Καθηγητοῦ Pannenberg καὶ τὴν τεραστίαν συμβολὴν του εἰς τὸ νὰ διαδοθῇ ἐν τῇ Χριστιανικῇ Οἰκουμένῃ ἡ χρῆσις τοῦ Συμβόλου Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως (ἄνευ τοῦ Filioque). Ἐκ τοῦ ἐξαιρέτου συγγραφικοῦ ἔργου του ἰδιαίτερος δέον νὰ μνημονευθοῦν ἡ «Χριστολογία» καὶ ἡ τρίτομος «Συστηματικὴ Θεολογία». Ἀπὸ τοῦ 1980 μέχρι τοῦ 1988 ὁ Καθηγητὴς Pannenberg μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου Lehmann ἦσαν Διευθυνταὶ τοῦ «Οἰκουμενικοῦ Κύκλου ΡΚαθολικῶν καὶ Εὐαγγελικῶν Θεολόγων».

Ε.Θ.

«ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΜΑΣ»

ΝΕΑ ΜΝΗΜΕΙΩΔΗΣ ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

Ἐπὶ τέλους, τὰ ἀγιασμένα κείμενα τῶν Συνναξαριῶν, ποὺ εἶναι καταχωρημένα στὰ Μηναῖα τῆς Ἐκκλησίας μας, δίδονται γιὰ πρώτη φορὰ σὲ προσεγμένη μετάφραση, μὲ ἀναλυτικὴ εἰσαγωγή καὶ πραγματολογικὰ σημειώσεις ἀπὸ τὸν θεολόγο - φιλόλογο - λυκειάρχην Γεώργιο Δ. Παπαδημητρόπουλο. Κυκλοφόρησαν ἤδη οἱ τόμοι Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου. Ἐτοιμάζονται τοῦ Ἀπριλίου ἕως καὶ Αὐγούστου. Ἡ σειρά τῶν 12 τόμων θά ὀλοκληρωθῇ τὸ προσεχές ἔτος.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
Ἰασίου 1 - 11521 Ἀθήνα,
τηλ. 01/72.28.008, fax 72.38.149,
Δραγατσανίου 2 - πλατ. Κλαυθμώνος,
τηλ. 33.10.977, 32.28.637

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Γεωργίου Δ. Παπαδημητροπούλου, Θεολόγου - Φιλολόγου - Λυκειαρχού, **ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΜΑΣ. Συναξαριστής Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου.** Έκδ. 'Αποστολικής Διακονίας, 'Αθήναι 1994, σσ. 232 και 224 αντίστοιχως.

Με τη νέα της αυτή έκδοσι ή 'Αποστολική Διακονία της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος προσφέρει τις απαραίτητες συναξαριών της 'Εκκλησίας μας στο πλατύ ὀρθόδοξο κοινὸ ὡς ἓνα θαυμάσιο καθημερινὸ ἀνάγνωσμα, εὐκόλο και εὐληπτο.

Ἡ φιλόπονη και γεμάτη εὐλάβεια προσπάθεια τοῦ κ. Γ. Παπαδημητροπούλου μεταφέρει στη σύγχρονη γλώσσα τὸ συναξάρι, δηλ. τὸ βίο τῶν ἁγίων τῆς πίστεώς μας, ὅπως αὐτὸς ὁ βίος εἶναι θησαυρισμένος στὰ Μηναῖα τῆς 'Εκκλησίας μας. Τὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῶν συναξαριῶν εἶναι τὸ σύντομο και τὸ πλήρες. Ἡ μετάφρασι στη σημερινή γλώσσα ἀπὸ τὸν κ. Παπαδημητροπούλου διατηρεῖ πλήρως αὐτὸ τὸ γνώρισμα. Ἐτσι οἱ ἅγιοι, ποὺ τιμοῦμε κάθε μέρα, ἔρχονται κοντὰ μας και μεῖς τοὺς πλησιάζουμε, ζοῦμε μαζί τους τὸ μαρτυριὸ τους ἢ τὸν ὀσιακὸ βίο τους, ἐμπνεόμαστε ἀπὸ τὴν πίστι τους και τὰ ἡρωϊκά τους κατορθώματα και διδασκόμαστε πολλαπλὰ. Κι αὐτὸ με τὴν ἀνάγνωσι μᾶς, δύο ἢ τριῶν σελίδων καθημερινά.

Ὁ συγγραφεὺς, στὸν πρῶτο τόμο τοῦ μηνὸς Ιανουαρίου και στὸν πρόλογό του μᾶς κατατοπίζει τί σημαίνει ἡ λέξι ΣΥΝΑΞΑΡΙΟΝ.

Στὴν εἰσαγωγή γράφει γιὰ τὴ ζωὴ τῶν πρῶτων χριστιανῶν, γιὰ τοὺς διωγμούς, γιὰ τὰ βασανιστήρια, γιὰ τοὺς ὀσίους ποὺ ἔφυγαν ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἐν εἰρήνῃ, γιὰ τὴ σημασία ποὺ ἔχουν οἱ βίοι τῶν ἁγίων στη ζωὴ μας. Μαζὶ με τὴ μετάφρασι ὁ σ. στὸν κάθε ἅγιο, ποὺ ἱστορεῖ καθημερινά, παραθέτει και σημειώσεις με στοιχεῖα πραγματολογικά, ἱστορικά και ἐρημνευτικά ὅπως ἐπίσης και τὶς ἀναγκαῖες παραπομπές. Στὸ τέλος τοῦ τόμου παραθέτει ἀλφαβητικὸ εὐρετήριο ἡμερομηνίας ἑορτασμοῦ τῶν ἁγίων, πίνακα Ρωμαίων και Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων και κατάλογο Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως (Μήνας Ιανουαρίου).

Οἱ δύο πρῶτοι τόμοι, Ιανουάριος και Φεβρουάριος, ποὺ ἔξεδόθησαν, εἶναι καλαίσθητοι και προσεγμένοι. Ἡ ἐπιμέλειά τους ὀφείλεται στὸν κ. Εὐάγγελο Π. Λέκκο. Πολλές εἰκόνες ἁγίων τῆς ἡμέρας στολίζουν τὰ βιβλία αὐτά. Τὸ λευκὸ χαρτί με τὰ εὐανάγνωστα και σχετικῶς μεγάλα γράμματα δημιουργοῦν

εὐχάριστη αἴσθησι στὸ μάτι τοῦ ἀναγνώστη. Τὸ ἐξώφυλλο στολίζει σκιτισσογραφημένη εἰκόνα πάντων τῶν ἁγίων με κέντρο τὸν πρῶτο μάρτυρα και ἅγιο, τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἡ ἔκδοσι «ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΜΑΣ» ἀν μπὴ μέσα στὰ σπῖτια ὄλων τῶν πιστῶν και γίνῃ καθημερινὸ ἀνάγνωσμα, πιστεύω πῶς πολλὰ και ἅγια ἔχει νὰ προσφέρει.

Ἐπὶ τὸν ἐκλεκτὸ θεολόγο και φιλόλογο και πιστὸ τέκνο τῆς 'Εκκλησίας μας κ. Γ. Παπαδημητροπούλου ἀναμένουμε νὰ ὀλοκληρώσῃ τὴν ἐκλεκτὴ του ἐργασία ἐκδίδοντας τὰ Συναξάρια ὄλων τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους, ποὺ καθὼς πληροφοροῦμεθα ἐτοιμάζονται με γοργὸ ρυθμό.

Ἄρχιμανδρίτης
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γεωργίας Π. Κουνάβη Ο ΠΟΝΟΣ, ἁγιογραφική και πατερική προσέγγιση. Έκδ. 'Αποστολικής Διακονίας, 'Αθήναι 1994, σσ. 324, σχῆμα 14Χ21.

Ἡ 'Αποστολική Διακονία τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος πλουτίζει ἀξιόλογα τὶς ἐκδόσεις της με τὴ θαυμάσια αὐτὴ μελέτη τῆς Γεωργίας Κουνάβη, Ο ΠΟΝΟΣ. Ἡ ἐπιμέλεια τῆς ἐκδόσεως ἀνήκει στοὺς κ.κ. Εὐάγγελο Π. Λέκκο και Εὐάγγελο Καρακοβούνη. Πλουτίζεται με ὀκτὼ πολύχρωμες εἰκόνες ἐκτὸς κειμένου και με ἓνα θαυμάσιο ἐξώφυλλο ποὺ ἐκφράζει τὸν πόνο τῆς Θεομήτορος, ἔργο τοῦ 17ου αἰῶνος τοῦ ἁγιογράφου Κωνσταντίνου Παλαιοπαπᾶ (Ἰ. Μονῆς Γωνιάς Κισάμου).

Ἡ συγγραφεὺς εἶναι ἤδη γνωστὴ ἀπὸ τὴν πρωτότυπη μελέτη της «ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ» (ἔκδ. Β' 'Αποστ. Διακονίας), ὅπως ἐπίσης και ἀπὸ τὴ σύντομη ἀλλὰ σημαντικὴ της ἐργασία «Ἡ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΤΗΣ ΚΤΙΣΣΕΩΣ» 'Αθήναι 1993.

Ἡ νέα αὐτὴ ἐργασία της, Ο ΠΟΝΟΣ, κατατάσσεται στὶς καλλίτερες δημοσιεύσεις ποὺ ἀναφέρονται γενικὰ στη ζωὴ τῆς ὀρθοδόξου πνευματικότητας, εἰδικὰ δὲ στὸ πανάρχαιο πρόβλημα τοῦ πόνου.

Ἡ γλώσσα τοῦ βιβλίου εἶναι σύγχρονη, ζωντανή και πλούσια. Ρέει ἀπαλὰ σὰν τὸ ρυάκι γεμάτο γλαφροτότητα. Πηγαία εἶναι ἡ λογοτεχνικὴ τάσις και ἐκφρασις. Νοήματα δύσκολα ἐκφράζονται με ἀπλότητα, ὡστε νὰ γίνονται κατανοητὰ χωρὶς νὰ χάνουν τίποτε ἀπὸ τὸ βάθος τους. Ἡ ὄλη γραφὴ εἶναι πλούσια σὲ εἰκόνες, ἀλληγορίες και παρομοιώσεις. Ἡ μελέτη αὐτὴ εἶναι σχεδὸν πρωτότυπος. Ἡ πρωτοτυπία της ἐγκει-

ται στη πληρότητα και σφαιρικότητά της. Τὰ μέχρι σήμερα δημοσιεύματα για τὸν πόνο εἶναι ἑλλιπῆ, τμηματικά, ἀποσπασματικά.

Ἡ συγγραφεὺς μὲ μεγάλη δεξιότητα χειρίζεται τὴν πέννα γιὰ τὴν κατάταξι τῶν ιδεῶν της. Χρησιμοποιεῖ ἀριστοτεχνικά τὴν ἀγιογραφικὴ καὶ ἀγιοπατερικὴ διδασκαλία καὶ τὴ συνθέτει μὲ τὶς δικές της θέσεις καὶ τὴ σύγχρονη σκέψι κατά τέτοιο τρόπο ὥστε ἡ μελέτη νὰ παρουσιάζεται ἄρτια. Κατορθώνει νὰ δώσει μίαν ἀληθινὴν, τὴν πῦρ πειστικὴ ἀπάντησι, στὸ μέγα καὶ τόσο δύσκολο πρόβλημα τοῦ πόνου.

Ὁ ἀναγνώστης αὐτοῦ τοῦ βιβλίου κατατοπίζεται πλήρως στὸ ζήτημα τοῦ πόνου, προβληματίζεται ἀληθινά, παίρνει ἀπαντήσεις στὰ καυτὰ ἐρωτήματά του, ἀνακουφίζεται, προσανατολίζεται πρὸς τὴν ἀληθινὴ ἀντιμετώπισι τοῦ πόνου καὶ τῶν θλίψεων, ἐνισχύεται ἠθικά - ψυχικά - πνευματικά, κατανοεῖ τὴ σημασία τοῦ πόνου στὴ ζωὴ του, διδάσκεται ἀυθεντικά, παρηγορεῖται οὐσιαστικά καὶ μαζί μὲ τὴ συγγραφέα φθάνει νὰ δοξολογεῖ τὸ Θεὸ γιὰ τὸν πόνο καὶ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς. Τελικὰ καταλήγει στὴν ὑπέρβασι τοῦ πόνου.

Τὸ βιβλίον ἔχει δύο μέρη. Πρῶτο, Ἡ θεολογία τοῦ πόνου, σελ. 9-158 καὶ Δεύτερο, Ἡ εὐεργεσία τοῦ πόνου, σελ. 159-294. Τὰ δύο κεφάλαια τοῦ πρώτου μέρους ἀναφέρονται στὸ μυστήριο τοῦ πόνου καὶ στὸν πόνο τοῦ θανάτου. Τὰ ἄλλα δύο κεφάλαια τοῦ δευτέρου μέρους ἀναφέρονται στὴν ἀντιμετώπισι τοῦ πόνου καὶ στοὺς καρποὺς τοῦ πόνου. Στίς σελ. 295-299, σὺν σὲ ἐπίλογον, μᾶς ἀνεβάζει μέσα ἀπὸ τὸν πόνο τὴν ἀνάστασι καὶ τὴν αἰωνιότητα. Μὲ ἐπιστημονικὸ τρόπο πλοῦσια καὶ σημαντικὴ εἶναι ἡ κατ' ἐπιλογὴν βιβλιογραφία τῆς μελέτης στὰ διάφορα μελετήματα, ἰδιαίτερα στὰ ἀγιογραφικὰ καὶ ἀγιοπατερικὰ κείμενα.

Τὸ βιβλίον αὐτὸ ἀποτελεῖ μίαν σημαντικὴν προσφορὰ στὴ σύγχρονη προβληματικὴ τοῦ πονεμένου ἀνθρώπου καὶ πλουτίζει ἀξιόλογα τὴ βιβλιογραφία.

Πιστεύω πὼς πολλοί, ὄχι μόνο πονεμένοι, ἀλλὰ καὶ δάσκαλοι καὶ κήρυκες καὶ ἐρμηνευτὲς συχνὰ - πυκνὰ θὰ ξεφυλλίζουν τὸ βιβλίον αὐτὸ γιὰ νὰ παίρνουν τὶς πῦρ ἀληθινὲς καὶ ἀυθεντικὲς ἀπαντήσεις στὰ καυτὰ ἐρωτήματα, ὅπως εἶναι: Αἰτία καὶ προέλευσι τοῦ πόνου, γιὰτὶ ὁ πόνος τοῦ θανάτου, πὼς ἀντιμετωπίζεται ὁ πόνος, ποιοὶ εἶναι οἱ καρποὶ τοῦ πόνου.

Μέσα ἀπὸ τὶς γραμμὲς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ διακρίνει ὁ ἀναγνώστης τὰ θεολογικὰ ἀλλὰ καὶ τὰ πονεμένα βιώματα τῆς συγγραφέως. Ἐνα τέτοιο ἔργο μόνον ἀνθρώπος πὺρ ζῆ καὶ ὑπερβαίνει τὸν πόνο καὶ λυτρώνεται μέσα ἀπ' αὐτὸν θὰ μπορούσε νὰ μᾶς προσφέρει. Τὸ βιβλίον ὅπως σημειώνει στὸν πρόλογόν της «εἶναι βγαλμένο μέσα ἀπὸ καθημερινὸ βιωματικὸ πόνο, ψυχικὸ καὶ σωματικόν».

Καταλείω τὸ σημείωμα αὐτὸ μ' ἓνα μικρὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴ σελ. 255 τοῦ βιβλίου. «Ἐὰν λοιπὸν

γνωρίζουμε τὸ σκοπὸ καὶ τοὺς καρποὺς τῶν θλίψεων, ἀλλὰ καὶ τὴ λειτουργία τους μέσα μας, τότε ὄντως θὰ γευόμαστε τὸ μυστήριο τῆς χαρμολύπης. ...Τότε πραγματικὰ γευόμαστε τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ στὰ ἐνδότερα τῆς ψυχῆς μας, γιὰτὶ ἡ ἀγιοπνευματικὴ χάρις ἔχει μετατρέψει τὸν πόνο μας σὲ μίαν θεία γαλήνη. Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴ θεία γαλήνη καὶ τὴν οὐράνια μακαριότητα μπορούμε νὰ φθάσουμε ἀπὸ τὸ «Δόξα σοὶ ὁ Θεός», στὸ «Ἀλληλουῖα». Εἶναι τὸ «Ἀλληλουῖα» τοῦ πόνου καὶ ὁμοίό του σὲ περιεχόμενο δὲν ὑπάρχει. «Ἀλληλουῖα» λοιπὸν μέσα στὴ χαρμολύπη. Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα».

Ἀρχιμανδρίτης

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀποστολικὴ Διακονία, ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟ ΜΕΓΑ (ἐπανέκδοσι σὲ μικρὸ σχῆμα τῆς ἐκδ. 1973), Ἀθήναι, σελ. 724.

Ἴσως ἡ πῦρ κομψὴ ἐκδοσι τοῦ Ὁρολογίου, πὺρ ἔγινε ποτὲ σὲ μικρὸ σχῆμα. Περιέχει ὅλα ὅσα εἶχαν οἱ πολλὲς ἐκδόσεις, «μετὰ τινων ἀπαραιτητων προσθηκῶν», γιὰ νὰ εἶναι τὸ πῦρ ὀλοκληρωμένο βιβλίον «τῶν Ὁρῶν», δηλαδὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἀκολουθιῶν - Προσευχῶν. Ἡ πρωτοτυπία καὶ ἡ ὠραιότης αὐτοῦ τοῦ Ὁρολογίου (γιὰ τὴν ἐκδοσι τοῦ ὁποῦ προέπει νὰ συγχαρεῖ κανεὶς τὸν Γεν. Διευθυντὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Θεοφ. ἐπίσκοπον Χριστουπόλεως κ. Πέτρο, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς συνεργοὺς του στὰ τυπογραφικὰ - ἐκδοτικὰ ἔργα τῆς Ἀποστ. Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος), εἶναι ἡ *ἄχρωμη ἐκτύπωσι*, μὲ τὰ βυζαντινὰ κοσμήματα καὶ σχέδια, καθὼς καὶ ἡ χρῆσι τῶν λεγομένων *ἀπλῶν* στοιχείων, πὺρ ἔχουν καθιερωθεῖ καὶ «ἐξαγιαστεῖ» —κατὰ τὴν ἔκφρασι σοφοῦ καὶ ἀγίου παλαιοῦ Ἱεράρχου— στὴν ἐκκλησιαστικὴ τυπογραφία. Ἴσως σὲ κάποια προσεχῆ ἐπανέκδοσι, μὲ τὰ τεράστια τεχνικὰ μέσα τῶν ἡμερῶν μας, θὰ μπορούσαν νὰ ἐνοποιηθοῦν καὶ νὰ ἀκολουθήσουν μίαν ἐνιαία γραμμὴν, καὶ ὅλα τὰ κόκκινα γράμματα, στίς ἀρχὲς τῶν τροπαριῶν καὶ τῶν εὐχῶν, δηλ. τὰ «ἀρχικὰ» τῶν παλαιῶν *ἐρυθρογράφων*, ὅπως π.χ. στὸν *Ἀκάθιστον Ὑμνον* (σελ. 549 ἐξ.) Ἡ χρῆσι τῶν ἀρχικῶν μὲ τὶς ἐπιδράσεις ἀρχαιοελληνικῶν ἐπιγραφῶν, πὺρ κάποτε ἦταν «τοῦ συρμοῦ», δὲν βοηθοῦν τὴν βυζαντινὴν κ' ἐκκλησιαστικὴν αἰσθητικὴν. Τὴν ὑποχρεῶνουν σὲ ἀκαιρὸ «συσηματισμό».

Ἡ ἐκδοσι αὐτοῦ τοῦ Ὁρολογίου ἔχει χρήσιμες προσθήκες, πὺρ καθιστοῦν τὸ βιβλίον πολῦτιμο — καὶ γιὰ τὴν κάθε οἰκογένεια καὶ γιὰ τοὺς ναοὺς τῆς ἐνορίας (ὅπως τὸ *Πανάγιον*, μὲ τὸν ἀλφαριθμητικὸ πίνακα ὅλων τῶν Ἁγίων, τοὺς Ἱκετηρίους Κανόνες κ.λπ., πὺρ δὲν ὑπάρχουν σὲ ἄλλες ἐκδόσεις). Ἐτσι, ἔχουμε μίαν χρήσιμη καὶ πολὺ πρακτικὴν ἐκδοσι, πὺρ δὲν ὑστερεῖ ἀπὸ ἀποψη περιεχομένου, ἐνῶ ὑπερερεῖ σὲ

κομψότητα και καλαισθησία, ή όποία κερδίζει πολύ και με την έξοχη βιβλιοδεσία.

Στην ίδια σειρά, είδα πώς έχουν άρχισει να κυκλοφορούν και οι νέες εκδόσεις των άλλων λειτουργικών βιβλίων (Μηναία, Παρακλητική, Τριώδιον κ.λπ.). Δεν είδα, δυστυχώς, παρά μονάχα τους τέσσερις πρώτους τόμους (μηναία: *Ίανουαρίου - Άπριλίου*), κ' έτσι δεν μπορώ άκόμη να γράψω για την επιτυχία ή μη της όλης προσπάθειας, που πρέπει να είναι άπό τις σημαντικότερες στο χώρο των εκκλησιαστικών εκδόσεων. Όσπου να έρθει ή εύλογημένη ώρα της *κριτικής έκδόσεως* των λειτουργικών μας βιβλίων, ή συμβολή αυτή της Άποστολικής Διακονίας στην εύπρεπή πλήρωση του κενού είναι όχι μονάχα πολύτιμη, αλλά και άναγκαία εις τó έπακρον.

Π. Β. ΠΑΣΧΟΣ

Π. Β. Πάσχος, Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΓΙΟΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ. Έξακόσια χρόνια άπό την κοίμηση του άγίου Σεργίου του Ράντονεζ, εκδόσεις «Άκρίτας» [Άγιολογική βιβλιοθήκη, Άριθ. 7], Άθήνα 1994, σσ. 152.

Ό άγιος Σέργιος του Ράντονεζ δεν είναι τυχαία προσωπικότητα. Μετά άπό τους άγιους Άντώνιο και Θεοδόσιο, που θεωρούνται θεμελιωτές του μοναχισμού στη Ρωσία (11ος αιώνας), ό άγιος Σέργιος κατέστη ό εισηγητής του κοινοβιακού μοναχισμού στην πατρίδα του (14ος αιώνας). Γι' αυτό δικαιολογημένα ό συνάδελφος Π. Β. Πάσχος καταπιάστηκε με σοβαρότητα να μάς δώσει τó Βίο του μεγάλου αυτού άνδρος στην ελληνική. Την άφορητή την πρόσφερε ή συμπλήρωση 600 έτών άπό την κοίμηση του Άγίου κατά τó έτος 1993 (1393-1993). Οι Έλληνες όρθόδοξοι άναγνώστες δεν έπρεπε ν' άγνοήσουν την έπέτειο αυτή.

Όπως όμολογεί ό συγγραφέας, ό Βίος του άγίου Σεργίου στην ελληνική στηρίζεται στο παλαιορωσικό κείμενο του Έπιφανίου του Σοφού, στο έργο του Β. Zaitzeff «Ό άγιος Σέργιος του Ράντονεζ» (Παρίσι 1925). Παρά ταύτα ό Π. Β. Πάσχος δεν μένει δουλικά προσκολλημένος στο παλαιορωσικό κείμενο. Άποδίδει τó Βίο με ένα δικό του, προσωπικό, θά έλεγα, χαρισματικό τρόπο, άδιάφορο άν κάποιες φορές παρεμβάλλονται στο κείμενο και ώρισμένες λέξεις ή φράσεις, τις όποιες μία μερίδα άναγνωστών θά τις θεωρήσει άδόκιμες (τουπέ, σ. 48' λιμπίζονται, σ. 98' πολιτικάντηδες, σ. 105' τούς τó επέβαλλε με τó στανιό, σ. 108' έφαγαν τά μούτρα τους, σ. 116). Τούτο δεν είναι πρωτόγνωρο στο χώρο των Βίων άγιων. Πάντοτε στ' άγιολογικά κείμενα είχαν και έχουν θέση λέξεις της δημώδους γλώσσας και της καθημερινής ζωής. Έτσι ό λόγος γίνεται πιό ζωντανός, πιό σύγχρονος, πιό έκφραστικός.

Άν και τó κείμενο διανθίζεται με άγιογραφικά χωρία, ό συγγραφέας άποφεύγει να τó φορτώσει με παραπομπές. Δεν έπιθυμεί να γεμίσει τó νου του άναγνώστη με γνώσεις, αλλά θέλει να οικοδομήσει.

Δεν άποφεύγει τις κρίσεις για κάποια πρόσωπα που εμφανίζονται στην πορεία της εξέλιξεως του Βίου. Κάποτε μάλιστα είναι καθαρά προσωπικές του. Ό βιογράφος δεν ένδιαφέρεται τόσο για τά πρόσωπα που κινούνται γύρω άπό τόν Άγιο, ή δρούν στην έποχή του, όσο για τó κεντρικό πρόσωπο του Βίου, τόν Άγιο.

Ό Π. Β. Πάσχος δεν χάνει την εύκαιρία να δώσει κάτι προσωπικό στη διήγηση. Να έρμηνεύσει τη ζωή στη μεσαιωνική Ρωσία με εικόνες άπό τη ζωή στο παλιό ελληνικό χωριό. Π.χ. «να βλέπεις ένα σπιτοκάλυβο να φωτίζεται άπό άναμμένο δαδί, που κάπνιζε και ζέσταινε και φώτιζε κάπως τó χώρο. Τό ζήσαμε κι έμεις στην Κατοχή και τόν πόλεμο» (σ. 52). «Όλη ή ιστορία τους είναι μιá τραγωδία, γεμάτη άπό φρικιαστικά και άποτρόπαια έγκλήματα, σαν εκείνα που περιγράφει ό Σαίξπηρ στα δράματά του» (σ. 104). Ν' άποτυπώσει στο χαρτί πνευματικές και διδακτικές του έμπειρίες, ν' άποτιμήσει ως έπιστήμονας τó μέγεθος της προσφοράς του άγίου Σεργίου και των μαθητών του μοναχών στον ρωσικό μοναχισμό, στο ρωσικό έθνος, στη ρωσική πνευματικότητα (σσ. 131-142).

Ό Βίος του άγίου Σεργίου, κατανεμημένος σε δέκα κεφάλαια (σσ. 13-142) παισιώνεται άπό ένα «Μικρό προοίμιο» (σσ. 9-12) στην άρχή, και άπό «Άπολυτίκιον και Μεγαλυνάριο προς τιμήν του άγίου Σεργίου» (έργα του Π. Β. Πάσχος, σσ. 145-146) στο τέλος. Ό άκόρεστος και φιλοπερίεργος άναγνώστης θά βρει περαιτέρω βιβλιογραφία για τόν άγιο Σέργιο στις σελίδες 147-149. Όλόκληρο τó βιβλίο κοσμεείται με εικόνες, μικρά και μεγάλα σχέδια, μικρογραφίες, φωτογραφίες.

Ό μεμψίμοιρος άναγνώστης θά βρει κάποιες άφορητές για να γκρινιάξει. Μπορεί να μη συμφωνήσει με τόν τρόπο μεταφοράς κυρίων ρωσικών όνομάτων και τοπωνυμίων άπό τη σλαβική στην ελληνική (π.χ. με την έλληνοποίηση κάποιων καταλήξεων). Μπορεί να διαφωνήσει με κάποιες κρίσεις του συγγραφέα, κατά κανόνα σκληρές και καυστικές, για πρόσωπα και πράγματα της έποχής του Σεργίου. Μπορεί να μην άνεχθεί εύκολα τó έντονο προσωπικό στοιχείο του Π. Β. Πάσχος στη διαπραγμάτευση του Βίου. Μπορεί κάπως ν' άπογοητευθεί, όταν διαβάσει τó κείμενο και διαπιστώσει ότι ένώπιόν του δεν έχει μιá άπλή μεταφορά του παλαιορωσικού κειμένου του Βίου στην ελληνική, αλλά μιá διασκευή και μιá νέα δημιουργία. Μπορεί, μπορεί, μπορεί...

Ό έξοικειωμένος, όμως, με τ' άγιολογικά κείμενα άναγνώστης, χωρίς σκανδαλισμούς και άμφιβολίες, όχι μόνο θ' άπολαύσει ένα ύπεροχο πνευματικό δημιούργημα, αλλά και, με τις φτερούγες ένός άγιογράφου και λογοτέχνη, θά μεταφερθεί νοερά σ' έναν οικείο για τούς Όρθόδοξους χώρο: Στο χώρο του κοινοβίου, στον όποίο πνευματικός ξεναγός του θά είναι ένας άδελφός Σλάβος, ό άγιος Σέργιος του Ράντονεζ.

ΔΗΜ. Β. ΓΟΝΗΣ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

I. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ «ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Σύστασις, ἔδρα, σκοπὸς τοῦ ἰδρύματος

Ἄρθρον 1

Συνιστάται παρὰ τῆ Ἱερᾶ Μητροπόλει Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου εὐαγὲς Ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Γραφεῖον Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρος.

Ἄρθρον 2

Ἐδρα τοῦ ἀνωτέρω ἰδρύματος εἶναι ἡ πόλις τοῦ Ρεθύμνου. Παραρτήματα τούτου δύναται νὰ ἰδρύνωνται καὶ νὰ λειτουργῶσι παρ' ἐκάστη ἐνορία.

Ἄρθρον 3

Σκοπὸς τοῦ ἰδρύματος εἶναι ἡ ὑλικὴ καὶ πνευματικὴ συμπαράστασις πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὁμοδόξους ἀδελφούς καὶ ὁ εὐαγγελισμὸς τῶν ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας εὐρισκομένων, καθὼς καὶ ἡ εὐαισθητοποίησις τῶν χριστιανῶν διὰ θέματα ἱεραποστολῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἱδρύματα, Διοίκησις, Ἐκπροσώπησις

Ἄρθρον 4

α) Τὸ Γραφεῖον Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς διοικεῖται ὑπὸ 7μελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, αποτελουμένου ἐκ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ὡς προέδρου καὶ ἐνὸς κληρικοῦ ὡς ἀντιπροέδρου καὶ ἐτέρων πέντε μελῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ἀνεξαρτήτως φύλου, ἐπὶ τριετὴ θητεία.

β) Παιραιτούμενον ἢ ἐκλείπον ἐξ οἴουδήποτε λόγου μέλος τοῦ Συμβουλίου ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ἐπαναδιορίζονται ἀνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ.

γ) Εἰσηγήσει τοῦ προέδρου καὶ ἐγκρίσει τοῦ Δ.Σ. δύναται ν' ἀντικαθίσταται μέλος τοῦ Δ.Σ. πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας του.

δ) Πάν μέλος, ἀπέχον ἀδικαιολογήτως ἐκ τριῶν συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ., θεωρεῖται αὐτοδικαίως παραιτηθὲν καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 5

α) Τὸ Δ.Σ. εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν αὐτοῦ

ἐκλέγει τὸν Ταμίαν, τὸν Γραμματέα καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ.

β) Ἀποφασίζει περὶ πάσης ὑποθέσεως, ἀφορώσης εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Γραφείου.

γ) Συνέρχεται κατόπιν προσκλήσεως τοῦ προέδρου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ γικώσης τῆς ψήφου τοῦ προέδρου.

δ) Ὁ πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τὸ Γραφεῖον δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως καὶ ὑπογράφει τὰ πάσης φύσεως ἔγγραφα. Τὸν πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ ἀντιπρόεδρος.

ε) Τὸ ἀξίωμα τῶν ἐκάστοτε μελῶν τοῦ Δ.Σ. εἶναι ἄμισθον καὶ τιμητικόν.

Ἄρθρον 6

Πόροι τοῦ ἰδρύματος

α) Αἱ ἐκάστοτε ὑπὲρ τοῦ Γραφείου ἐπιχορηγήσεις τοῦ Κράτους ἢ ὁποιοῦδήποτε φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου.

β) Αἱ δωρεαί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι καθὼς καὶ τὸ προῖον ἐράνων, διενεργουμένων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 7

α) Τὸ ἴδρυμα ἔχει ἴδιαν σφραγίδα, φέρουσαν κυκλωτέρως τὸν τίτλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ ἔσωθεν τὸν τίτλον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 8

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ Γραφείου, ἅπανα ἢ περιουσία αὐτοῦ θέλει περιέλθει εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου.

Ἄρθρον 9

Εἰδικότεροι ὅροι λειτουργίας τοῦ Γραφείου καθορισθήσονται δι' ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, συνταχθησομένου ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. καὶ ἐγκριθησομένου ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἐν Ρεθύμνῃ τῇ 23ῃ Ἰανουαρίου 1995

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΡΟΝΑΞΙΑΣ

Άριθμός Πρωτ. 33

ΑΠΟΦΑΣΙΣ 30ή

Περί συστάσεως Πνευματικού και Φιλανθρωπικού Ίδρύματος της Ίερας Μητροπόλεως Παροναξίας, εις τὸ Ίερόν Προσκύνημα τῆς Παναγίας Ἐκτονταπυλιανῆς Πάρου, ὑπὸ τὴν ἑπωνυμίαν «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΚΑΤΟΝΤΑΠΥΛΙΑΝΗΣ ΠΑΡΟΥ»

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

α) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 29 τοῦ Νόμου 590/1977 «περὶ καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. 146/77 τ. Α'),

β) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ίερας Συνόδου «περὶ ὀργανισμοῦ Διοικήσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σωμάτων καὶ Ὀργάνων» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 67 τοῦ Ν. 590/77,

γ) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 60/1992 Κανονισμοῦ τῆς Ίερας Συνόδου «περὶ λειτουργίας, διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ Παναγίας Ἐκτονταπυλιανῆς Νήσου Πάρου, τῆς Ίερας Μητροπόλεως Παροναξίας»,

δ) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου Ἀγάπης καὶ Εὐποιίας, τῆς Ίερας Μητροπόλεως Παροναξίας (Φ.Ε.Κ. 115/93 τ. Β') καὶ

ε) τὰς ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν νόμων τῆς Πολιτείας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις ἡμῶν, δημιουργίας πνευματικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἔργων, πρὸς κάλυψιν τῶν σχετικῶν ἀναγκῶν τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος,

Αποφασίζομεν

Τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Πνευματικοῦ καὶ Φιλανθρωπικοῦ Ἱδρύματος, ὑπὸ τὴν ἑπωνυμίαν «Πνευματικὸν καὶ Φιλανθρωπικὸν Ἱδρυμα Ἐκτονταπυλιανῆς Πάρου».

Ὁ τρόπος διοικήσεως καὶ λειτουργίας τοῦ ἐν λόγω Ἱδρύματος, θὰ διέπεται ὑπὸ ἐιδικοῦ Κανονισμοῦ, ἐγκρινομένου παρὰ τῆς Ίερας Συνόδου καὶ δημοσιευομένου εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Νάξῳ τῇ 20ῇ Ἰανουαρίου 1995.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΠΑΡΟΝΑΞΙΑΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΡΟΝΑΞΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ
ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΠΥΛΙΑΝΗΣ ΠΑΡΟΥ

Άρθρον 1

Εἰς τὸ Ίερόν Προσκύνημα Παναγίας Ἐκτονταπυλιανῆς Πάρου, συνιστᾶται Πνευματικὸν καὶ Φιλανθρωπικὸν Ἱδρυμα ὑπὸ τὴν ἑπωνυμίαν: «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΚΑΤΟΝΤΑΠΥΛΙΑΝΗΣ ΠΑΡΟΥ» μὲ ἔδρα τὸ ὁμώνυμον Προσκύνημα τῆς Ίερας Μητροπόλεως Παροναξίας καὶ στεγαζόμενον εἰς καθορισθένους χώρους αὐτοῦ.

Άρθρον 2

Σκοπὸς τοῦ ἐν λόγω Ἱδρύματος εἶναι:

α) Ἡ χορήγησις ὑποτροφῶν εἰς ἀπόρους νέους τῆς Πάρου καὶ κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς σπουδάζοντας τὴν Θεολογικὴν Ἐπιστήμην κ.λπ. Ἱεροσπουδαστᾶς, καθὼς καὶ τοὺς σπουδάζοντας τὴν Τέχνην τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς.

β) Ἡ παροχὴ διατροφῆς εἰς ἀπόρους κατοίκους τῆς πόλεως Παροικίας.

γ) Ἡ χορήγησις οἰκονομικῶν βοηθημάτων εἰς ἔχοντας ἀνάγκην κατοίκους τῆς πόλεως Παροικίας, πρὸς ἀντιμετώπισιν δυσκόλων ἐκτάκτων περιπτώσεων (π.χ. ἀσθενειῶν, ἀτυχημάτων, θανάτων καὶ ἀθελήτων ζημιῶν).

δ) Ἡ συμπαραστάσις πρὸς ἀποκατάστασιν ἀπόρων κορασιδῶν.

ε) Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἀπόρων πολυτέκνων οἰκογενειῶν, καὶ

στ) Ἡ προσφορὰ ἀγάπης καὶ στοργῆς εἰς πάντα ἔχοντα σχετικὴν ἀνάγκην.

Άρθρον 3

Αἱ ἀνωτέρω περιπτώσεις δύνανται νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κατοίκους τῶν νήσων Πάρου καὶ Ἀντιπάρου, ἐὰν δὲν ὑφίσταται σχετικὴ ἀνάγκη εἰς τὴν πόλιν τῆς Παροικίας.

Άρθρον 4

Τὸ Ἱδρυμα διοικεῖται ὑπὸ ἐπταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ: α) τοῦ Προέδρου τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος Ἐκτονταπυλιανῆς, Μητροπολίτου Παροναξίας, ὡς Προέδρου, β) τοῦ ἐκάστοτε Πρωτοσυγκελλεύοντος ἐν Πάρῳ ὡς Ἀντιπροέδρου, ἢ τοῦ

Άρχιερατικού Άπιτρούπου Πάρου, γ) του Άφημερεύοντος Κληρικού του Άεροϋ Προσκυήματος τής Άκατονατυλιανής και δ) τεσσάρων (4) μελών, εκ των όποιων ένα (1) εκ τής Διοικούσης Άπιτροπής του Προσκυήματος, όριζόμενου ύπ' αύτης, ένα (1) θρησκευόμενον εύυπόληπτον κάτοικον Πάρου και δύο (2) μορφωμένων εύλαβών γυναικών κατοίκων Παροικίας, προτεινομένων ύπό του Μητροπολίτου Προέδρου. Τά μέλη όρίζονται δια μίαν τριετίαν, δυναμένην νά παραταθῆ.

Είς περίπτωσην παραίτησεως μέλους, ό αντικαταστάτης όρίζεται κατά την ως άνω διαδικασία.

Έάν μέλος του Δ.Σ. ένεργῆ αντίθετως προς τους σκοπούς του Άδρύματος ἢ προκαλεῖ προβλήματα είς τό έργον αύτου, αντικαθίσταται, μετά από ήτιολογημένην άπόφασιν του Δ. Σ.

Άρθρον 5

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον συγκροτεῖται είς σώμα, εκλέγον τον Γραμματέα, τον Ταμίαν και τον Έφορον αύτου. Συνέρχεται τακτικώς μεν άπαξ του μηνός και έπιλαμβάνεται των ενδιαφερουσών αύτό ύποθέσεων, εκτάκτως δε, όταν κληθῆ ύπό του Προέδρου αύτου ἢ ζητήσουν τουτο τέσσερα από τά έπτά μέλη αύτου. Τό Δ. Σ. εύρίσκειται σε άπάρτία εάν παρίστανται τέσσερα τουλάχιστον μέλη, παρισταμένου όπωςδήποτε του Προέδρου ἢ του Άντιπροέδρου και άποφασίζει δια σχετικής πλειοψηφίας των παρόντων, εν ίσοψηφία δε, ύπερισχύει ἢ ψήφος του Προέδρου.

Λαμβάνει άποφάσεις δι' όλας τας ύποθέσεις που άφορούν είς τό Άδρυμα και ιδιαιτέρως, είς την κανονικήν διάθεσιν των πόρων αύτου.

Συντάσσει τον έτήσιον προϋπολογισμόν και άπολογισμόν του Άδρύματος και ύποβάλλει αύτους είς την Άεράν Μητρόπολιν Παροναξίας, προς έγκρισιν.

Άρθρον 6

Ό Πρόεδρος εκπροσωπεῖ τό Δ. Σ. ενώπιον των Άρχών, ύπογράφει πάν σχετικόν με την λειτουργίαν του Άδρύματος έγγραφον, συμβάσεις του προσωπικού, συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος κανονισμού και τους σχετικούς Νόμους και διαθέτει χρηματικά προσά, κατόπιν ειδικών άποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ό Άντιπρόεδρος αντικαθιστά τον Πρόεδρον άπόντα ἢ κωλυόμενον.

Ό Γραμματεϋς τηρεῖ τά Πρακτικά των Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και έπιμελείται τής διεξαγωγής τής άλληλογραφίας και τής τηρήσεως του Άρχείου.

Ό Ταμίας έχει την φροντίδα των οικονομικών του Άδρύματος και πληρώνει κατόπιν έντολής του

Προέδρου, συμφώνως προς τον εκκεκριμένον προϋπολογισμόν ἢ κατόπιν ειδικής άποφάσεως του Δ. Σ. Τό πλεονάζον χρηματικόν ποσόν, κατατίθεται είς μίαν των Τραπεζών τής Πάρου, είς ίδιον λογαριασμόν όψεως ἢ προθεσμίας, ό όποιος κινείται με έπιταγās ύπογραφομένης ύπό του Προέδρου και του Ταμίου. Τά μετρητά τά όποια δύναται νά έχη είς τας χείρας του ό Ταμίας, προσδιορίζονται από σχετικές άποφάσεις του Δ. Σ. Τέλος ό Έφορος, μεριμνά δια τον έξοπλισμόν του Άδρύματος, δια την εμφάνισιν τής αίθούσης παροχής συσσιτίου και των λοιπών χώρων που χρησιμοποιεί τό Άδρυμα, δια την τάξιν των έπίπλων και των σκευών και έχει την εύθύνην τηρήσεως του βιβλίου ύλικού.

Άρθρον 7

Τό Άδρυμα τηρεῖ τά παρακάτω διοικητικά και διαχειριστικά Βιβλία, τά όποια θεωρούνται ύπό τής Άεράς Μητροπόλεως Παροναξίας:

- α) Βιβλίον Πρακτικών του Δ. Σ.
- β) Βιβλίον ύλικού.
- γ) Βιβλίον έσόδων - έξόδων.
- δ) Βιβλίον διπλοτύπων γραμματίων εισπράξεων και
- ε) Βιβλίον χρηματικών ένταλμάτων πληρωμής.

Άρθρον 8

Τό Άδρυμα έχει ίδιαν κυκλικήν σφραγίδα, έχουσαν είς τό κέντρον γραμμικόν σχέδιον τής προσόψεως τής Άκατονατυλιανής και αναγράφουσαν τον έπίσημον τίτλον του Άδρύματος.

Άρθρον 9

Οί πόροι του Άδρύματος είναι:

- α) Η έτησία έπιχορήγησις εκ του προϋπολογισμού του Άεροϋ Προσκυήματος.
- β) Τό ἡμισι των έσόδων του εκθετηρίου Έκκλησιαστικών Ένθυμίων που διατηρεῖ τό Άερόν Προσκύνημα.
- γ) Έσοδα προερχόμενα εκ διαφόρων εκδηλώσεων του Άδρύματος.
- δ) Αί πάσης φύσεως δωρεαῖ των Χριστιανών και
- ε) Έπιχορηγήσεις εκ του Δημοσίου και του Δήμου Πάρου.

Άρθρον 10

Τά αναφερόμενα ως άνω ποσά διατίθενται κυρίως:

- α) Δια την καταβολήν των χορηγουμένων ύποτροφιών.
- β) Δια τον έξοπλισμόν τής αίθούσης παροχής συσσιτίου.
- γ) Δια την καταβολήν άποδοχών προσωπικού λειτουργίας του συσσιτίου, όταν αί σχετικαί ανάγ-

και καλύπτονται υπό τών έθελοντών.

δ) Διά τήν προμήθειαν τροφίμων και τών λοιπών αναγκαίων ειδών δια τήν λειτουργίαν του συσσιτίου.

ε) Διά τήν καταβολήν αποδοχών ή έξόδων κινήσεως εις τὸ προσωπικὸν διδασκαλίας τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ τῆς συγκροτήσεως Βυζαντινῆς χορωδίας.

στ) Διά τήν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν τών πιστῶν (π.χ. ἀσθενειῶν, ἀτυχημάτων, θανάτων, γάμων, ἀπόρων νέων, ἐνισχύσεως ἀπόρων πολυτέκνων οἰκογενειῶν κ.λπ.) ἢ ἄλλων ἐκδηλώσεων διοργανουμένων ἐντὸς τών πλαισίων τῆς πνευματικῆς ἐπικοινωνίας τών πιστῶν μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος τῆς Ἑκατονταφυλιανῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας γενικώτερον.

Ἄρθρον 11

Τὸ Ἴδρυμα τοῦτο εἶναι ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὰ Ἑνοριακὰ Φιλόπτωχα Ταμεῖα, ποὺ ἰδρύθησαν καὶ λειτουργοῦν ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου Ἀγάπης καὶ Εὐποιίας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Παροναξίας.

Ἄρθρον 12

Τὸ ὑπάρχον καὶ λειτουργοῦν Φιλόπτωχον Ταμεῖον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος Ἑκατονταφυλιανῆς, ἅμα τῇ συστάσει τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ, καταργεῖται αὐτοδικαίως.

Ἄρθρον 13

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ Ἰδρύματος, ἡ κινήτῃ καὶ ἀκίνητος περιουσία του, περιέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν Προσκύνημα τῆς Ἑκατονταφυλιανῆς, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ διαθέσῃ αὐτήν, δι' οἰανδήποτε ἀνάγκην, καλυπτομένην ὑπ' αὐτοῦ, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Προσκυνηματος καὶ ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Παροναξίας.

Ἄρθρον 14

Πάν θέμα ποὺ ἀνακύπτει κατὰ τήν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητῶς ὑπ' αὐτοῦ, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 15

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς δύναται νὰ τροποποιηθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐγκρίσεως τοῦ Μητροπολίτου Παροναξίας.

Ἄρθρον 16

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημο-

σιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον δημοσιογραφικὸν ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἄρθρον 17

Κάλυψις δαπάνης

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Παροναξίας, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Νάξῳ τῇ 20ῇ Ἰανουαρίου 1995

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ο ΠΑΡΟΝΑΞΙΑΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Με πατερική ανάλυση

Του Γεωργίου Β. Μαυρομάτη

Με τήν ευκαιρία συμπληρώσεως 1900 ἐτῶν ἀπὸ τῆς συγγραφῆς τοῦ τελευταίου βιβλίου τῆς Καινῆς Διαθήκης (95-1995), ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία ἔθεσε σέ κυκλοφορία τὸ ἔργο αὐτό, ἄρτιο ἀπὸ πλευρᾶς ἐμφανίσεως (πλαστικοποιημένο ἐξώφυλλο καὶ 16 σελίδες κειμένων σέ τετραχρωμία, χαρτί σαμουά), πλήρες ἀπὸ πλευρᾶς περιεχομένου. Παρουσιάζει, μετὰ τὸ κείμενο καὶ τῇ μετάφραση, εὐρύτατο σχολιασμό βασιμμένο κυρίως στοὺς ἁγίους Ἀνδρέα καὶ Ἀρέθα, ἐπισκόπους Καισαρείας, οἱ ὁποῖοι ἐμῆνευσαν καὶ ἐμβάθυναν περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους Πατέρες στοῦ θεοπνευστο βιβλίου τῆς Ἀποκαλύψεως.

Γεωργίας Π. Κουνάβη

Ο ΠΟΝΟΣ

Ἀγιογραφικὴ καὶ πατερικὴ προσέγγιση

Ὅσο κι ἂν ὁ πόνος εἶναι ἀνεπιθύμητος ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐντούτοις εἶναι καὶ ἀναπόφευκτος. Ἄν κατανοήσουμε τῇ σημασίᾳ ἀλλὰ καὶ τῇ χρησιμότητά του, τότε μπορεῖ νὰ ἀποβῆ λυτρωτικός. Στὸ βιβλίον αὐτὸ τῶν 324 σελίδων γίνεται πλήρης ἀνάλυση τῆς θεολογίας καὶ τῆς εὐεργεσίας τοῦ πόνου, σέ δύο Μέρη καὶ τέσσερα Κεφάλαια: Τὸ μυστήριον τοῦ πόνου – Ὁ πόνος τοῦ θανάτου – Ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ πόνου – Οἱ καρποὶ τοῦ πόνου.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Ἰασιῶν 1 - 11521 Ἀθήνα,

τηλ. 01/72.28.008, fax 72.38.149,

Δραγατσανίου 2 - πλατ. Κλαυθμώνος,

τηλ. 33.10.977, 32.28.637

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ίερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις α) τῶν ἀρθρῶν 38, παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2799/16.12.1982 Ἀπόφασιν Ἡμῶν «Περὶ κατανομῆς τῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς Ἑνοριακοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν», καὶ προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Προφήτου Ἡλιοῦ - Παγκρατίου
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 34/1α τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθῆναις τῆ 21ῃ Φεβρουαρίου 1995
† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ίερά Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἔφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Ἀθανασίου Μεσολακκιάς
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Νέᾳ Ζίχνη τῆ 26ῃ Ἰανουαρίου 1995
† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ίερά Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἔφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ζωοδόχου Πηγῆς Παιανίας
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Σπάτᾳ τῆ 6ῃ Φεβρουαρίου 1995
† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ.

2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἔφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, Κοιλιάδος
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ὑδρᾳ τῆ 15ῃ Φεβρουαρίου 1995
† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἰκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἔφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίας Μαρίας Ἀρέθουσας Ἰκαρίας
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Σάμῳ τῆ 20ῃ Φεβρουαρίου 1995
† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ

Ίερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξάίρεσιν πληρῶσιν μᾶς (1) θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου Κλάδου ΔΕ Γραφῶν - Δακτυλογράφων, ἐκ τῶν παραχωρηθειῶν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 20 τοῦ Ν. 1476/84 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. Φ.031/259/Α1/31/18.1.1985 Ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἱεροσημασμάτων καὶ ἔχοντας ὑπ' ὄψει τοὺς ἐν ἰσχύϊ ἐκκλησιαστικοὺς Κανονισμοὺς, ἰδιαίτερως τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ 5 Κανονισμοῦ τοῦ 1978 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 484/6.12.1994 Ἐγκριτικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας α) ὑγιῶς καὶ ὀρθῶς περὶ τὴν πίστιν τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, β) βίον ἀδιάβλητον ὡς ὁ Εὐαγγελικὸς Νόμος ἐπιτάττει καὶ γ) τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ κανονισμῶν προβλεπόμενα οὐσιαστικὰ καὶ τυπικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς εἰκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλλωσι σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν, διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Χαλκίδι τῆ 20ῃ Φεβρουαρίου 1995
† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν

Ναών, 'Ενοριών και 'Εφημερίων» και του Ν.Δ. 1398/73, προκειμένου να πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν **ἐφημερίων** τῶν 'Ιερῶν Ναῶν

1) 'Αγ. 'Αθανασίου Γαλατσάδων 'Ιστιαίας, 2) 'Αγ. Παντελεήμονος Καμματριάδων 'Ιστιαίας, 3) Κοιμήσεως Θεοτόκου Γερακίου 'Ιστιαίας, 4) 'Αγ. 'Ιωάννου Πολυλόφου, 5) 'Αγ. Ζώνης 'Αμελάντων, 6) 'Αγ. 'Αθανασίου Δαφνούσης, 7) Κοιμ. Θεοτόκου Παπάδων, 8) 'Αγ. 'Ιωάννου Κοτσικιάς, 9) 'Αγ. Τριάδος Σίμιας, 10) Ζωῶδ. Πηγῆς Τσοῦκας, 11) Κοιμ. Θεοτόκου Σκοπέλου, 12) 'Αγ. Βαρβάρας Χαλκίδος, 13) 'Αγ. Γεωργίου Πεισῶνος

ὡς καὶ **Διακόνων** τῶν 'Ιερῶν Ναῶν 'Αγ. Ταξιαρχῶν Χαλκίδος, Εὐαγγελιστρίας Χαλκίδος, Μεταμορφώσεως Ψαχνῶν, 'Αγ. 'Αναργύρων Λ. Αἰδηψοῦ καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

'Εν Χαλκίδι τῆ 20ῆ φεβρουαρίου 1995

† 'Ο Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

'Ιερὰ Μητρόπολις Κυθήρων

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς 'Ιεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, 'Ενοριῶν καὶ 'Εφημερίων», προκειμένου να πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις:

α) **'Εφημερίων:** 1) 'Ι.Ν. 'Αγ. Βασιλείου-'Αλλοιζιανίκων, 2) 'Ι.Ν. Γεν. Θεοτόκου, 3) 'Ι.Ν. Μεταμορφώσεως Σωτήρος-Κεραμωτοῦ, 4) 'Ι.Ν. 'Εσταυρωμένου-Πιτσιανίκων, 5) 'Ι.Ν. 'Αγίας Ἐλέσης-Πούρκου καὶ 6) 'Αγίας Πελαγίας,

β) **Διακόνων:** 1) 'Ι.Ν. 'Αναλήψεως Σωτήρος-Κ.Λειβαδίου, 2) 'Ι.Ν. 'Εσταυρωμένου Χώρας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

'Εν Κυθήροις τῆ 24ῆ φεβρουαρίου 1995

† 'Ο Κυθήρων ΙΑΚΩΒΟΣ

'Ιερὰ Μητρόπολις Κυδωνίας καὶ 'Αποκορώνου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3/1995 Πράξεως ἡμῶν προκηρύσσωμεν τὰς Ἐφημεριακὰς θέσεις: 1) «'Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Θεολόγου» Συριλίου Κυδωνίας 2) «Γενεσίου τῆς Θεοτόκου» Βλαχερντίσσης Κυδωνίας 3) «'Αγίου Γεωργίου» Δρακῶνας Κυδωνίας 4) «'Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Θεολόγου» Κάμπων Κυδωνίας 5) «'Αποστόλου Θωμᾶ» Νέου Χωρίου 'Αποκορώνου 6) «'Αγίων 'Αποστόλων» Βαφῆ 'Αποκορώνου καὶ 7) «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου» Ἐμπροσθένου 'Αποκορώνου καὶ παρακαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, να καταλάβουν αὐτάς, ὅπως ἐνεργῆσιν τὰ νόμιμα διὰ τὰ περαιτέρω.

'Εν Χανίοις τῆ 14ῆ φεβρουαρίου 1995

† 'Ο Κυδωνίας καὶ 'Αποκορώνου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † 'Ο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ
- † 'Ο Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
- † 'Ο Κυθήρων ΙΑΚΩΒΟΣ
- † 'Ο Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
'Αρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.
Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἀκροβολισμοὶ κρούσεως;
(Κριτικὴ ἀξιολόγησις ἀντεκκλησιαστικῆς συνεντεύξεως).

'Ιεράς Συνόδου, Ἐγκύκλιος 2590 (Περιφορὰ δίσκου
διὰ τοὺς Ὀρθοδόξους τῆς Κεντρικῆς καὶ Ἀνατολικῆς
Εὐρώπης).

Μητροπ. Κερκύρας Τιμοθέου, Ἡ Μακεδονία εἶναι ἐλ-
ληνική.

Μητροπ. Νικοπόλεως Μελετίου, Οἰκουμενικὸ Πα-
τριαρχεῖο καὶ Αἰθιοπία.

'Αρχιεπ. Αὐστραλίας Στυλιανοῦ, Μνήμη Μητροπολίτου
'Ικονίου Ἰακώβου.

Μητροπ. Αὐστρίας Μιχαήλ, Μνήμη Μητροπολίτου
Γερμανοῦ Καραβαγγέλη (60 χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατό του).

'Επισκ. Ζηνουπόλεως Ἀριστάρχου, Τὰ ἐγκαίνια τοῦ
νέου Πολιτιστικοῦ Κέντρου τῆς κοινότητος Τιμ. Σταυροῦ
καὶ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ στὸ Λονδίνο.

'Επισκόπου Κυθῆνης Θεοδώρου, Ὁ Μακ. Ἀλεξαν-
δρείας κ. Παρθένιος ὁ Γ' εἰς τὴν Δυτικὴν Ἀφρικήν.

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ὀδοιπορικὸν εἰς Ἑλληνο-
θόδοξα Κέντρα τῆς Αὐστραλίας.

'Ανδρέου Ἰωάν. Φυτράκη, Ριζάρειος Ἐκκλησιαστικὴ
Σχολὴ (1844-1994).

Βασ. Τσάκωνα, Προσφώνηση.

'Αρχιμ. Χρυσ. Κουλουριώτη, Πολλαπλὴ καὶ ἐγκάρδια
τιμὴ εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μεγάρων κ. Βαρθολο-
μαῖον.

Παναγ. Κ. Πάλλη, Ἡ ὑγεία τοῦ Μεγ. Βασιλείου καὶ οἱ
δυσμενεῖς γι' αὐτὴν συνθήκες καὶ καταστάσεις.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισίαι.

Πράξεις συστάσεως ἐκκλησιαστικῶν ἰδρυμάτων

Παράρτημα.

